

A

TISZÁNINNENI EV. REF. EGYHÁZKERÜLET

1898. MÁJUS HÓ 10—12-ÉN

MISKOLCZON TARTOTT TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

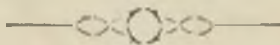
JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

RADÁCSI GYÖRGY,

egyházkerületi papi főjegyző.

105. SZÁM.

SÁROSPATAK.

Képezte Steinfeld Jenő, az ev. ref. főiskola betűivel.

1898.

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület 1898. május hó 10—12. napjain Miskolczon tartotta meg tavaszi közgyűlését *Kun Bertalan* püspök és *Br. Vay Béla* főgondnok elnöklete alatt.

Jelen voltak, mint képviselők:

Az abauji egyházmegyéből: *Révész Kálmán* esperes; *Meczner József* egyházmegyei gondnok; *Füzy János, Kállay Miklós* papi, *Naményi Gyula, Csoma István, Csoma József* világi tanácsbírák; *Oláh Péter* papi főjegyző.

Az alsó-borsodi egyházmegyéből: *Tóth Dániel* esperes; *Maklárý Károly, Sólyom Gyula, Kerekes József* papi, *Molnár Bertalan, Papszász Lajos,* *Sturman György* világi tanácsbírák.

A felső-borsodi egyházmegyéből: *Vadászy Pál* esperes; *Ragályi Béla* egyházmegyei gondnok; *Svingor József, Pulcsó Károly* papi tanácsbírák; *Bárczay László* világi jegyző.

A gömöri egyházmegyéből: *Nagy Pál* esperes; *Farkas Abrahám* egyházmegyei gondnok; *Csabay Pál, Kupay Dénes* papi, *Bornemissa István, Mériássy Andor* világi tanácsbírák; *Molnár József* egyházmegyei ügyész, *Vattay László* papi főjegyző.

A tornali egyházmegyéből: *Ragályi Géza* esperes, *Lakatos Miklós* egyházmegyei gondnok; *Arday Janka Dániel, Nagy Sándor* papi, *Dr. Katona László* világi tanácsbírák.

Az ungi egyházmegyéből: *Szabó Endre* esperes; *Komjáthy Béla* egyházmegyei gondnok; *Virág József* egyházmegyei pénztárnok, *Nyomárkay Aurél* világi tanácsbíró; *Magyar Bertalan* papi aljegyző.

Az alsó-zempléni egyházmegyéből: *Keresztúry József* esperes; *Meczner Béla* egyházmegyei gondnok; *Bálint Dezső, Gecsey Péter, Kónya András* papi, *Meczner András* világi tanácsbírák; *Vitányi Bertalan* világi főjegyző.

A felső-zempléni egyházmegyéből: *Fejes István* esperes; *Bernáth Elemér* egyházmegyei gondnok; *Sárákány Imre, Szegő Benő* papi, *Dókus Ernő, Nemes Lajos* világi tanácsbírák; *Hutka József* papi, *Dókus László* világi főjegyző.

Mint egyházkerületi tanácsbírák: *Kérészy Barna, Zombory Gedő, Radácsi György, Nagy Ignác, Idrányi Ferencz, Léway József, Debreczeni Bertalan és Dókus Gyula.*

A sárospataki főiskola részéről: *Fejes István papi, Dókus Gyula világi aligazgató; Szinyei Gerzson h. akadémiai, Szinyei Endre gimnáziumi igazgatók.*

A miskolci főgimnázium részéről: *Dr. Kovács Gábor igazgató.*

A rimaszombati egyesült prot. főgimnázium részéről: *Bodor István igazgató.*

Mint jegyzők: *Radácsi György papi, Szalay László világi fő-, Czinke István, Vattay László papi al-, Dr. Finkey József és Dr. Finkey Ferencz világi aljegyzők.*

I.

Közgyűlési ügyek.

1. *Kun Bertalan* püspök buzgó imádságban kérvén a bölcsesség, világosság, egyetértés és igazság isteni adományait köztanácskozásunkra s egész ev. ref. egyházunk békés és boldog fejlődésére is Isten kegyelmét esdvén, *Br. Vay Béla* főgondnok pedig a szép számmal megjelent képviselőket meleg szavakkal üdvözölvén,

a közgyűlést megnyitottnak nyilvánította.

2. Az egyházmegyék képviselőinek megbízó levelei felolvasatván,

a megjelentek igazoltattak.

3. Elnökség jelenti, hogy Báró Vay Elemér alsóborsodi gondnok, Debreczeni Gábor f.-borsodi,- Kóczán Miklós alsó-zempléni,- Miklós Ödön kerületi tanácsbírák, részint betegséggökkel, részint halaszthatlan teendőikkel igazolták elmaradásukat. Tudomásúl vétetik.

4. Olvasatott az abauji egyházmegye 1898. márczius 22—24. napjain Kassán tartott közgyűlésének jegyzőkönyve, mely szerint a lemondás folytán megüresedett esperesi hivatalra 66 érvényes szavazatból 36 szavazattal Révész Kálmán kassai lelkész választatott meg.

Egyházkerületünk a legteljesebb reménnyel és bizodalommal köszönti az abauji egyházmegyének megválasztott új esperesét tanácskozási asztalánál, meglévén győződve arról, hogy a munkás, tevékeny férfiú — közgyűlésünk előtt tett ígérete szerint is — teljes odaadással szentelendi ifjúi erejét és buzgóságát anyaszentegyházunk ügyeinek előbb vitelére.

5. A tornai egyházmegye 1898. ápril 13—14. Sziliczen tartott közgyűléséből tudatja, hogy a boldogemlékű Vécsey József elhunytával megüresedett egyházmegyei gondnokságra Lakatos Miklós országgyűlési képviselőt választotta meg.

A lángoló hazafisággal, gazdag tapasztalatokkal és puritán evangyéliomi vallásunkat kezdetől fogva jellemző igazság- és kötelességszeretettel megáldott férfit az ő tisztes multját megillető bizodalommal fogadja tanácskozó testületébe egyházkerületünk; s kéri a gondviselést, hogy engedjen neki pátriárkai életkort, bölcs tapasztalatainak és igaz buzgóságának egyházi közügyeink terén minél hosszabb időn át tartó érvényesítésére.

6. Az ungi egyházmegye 1898. márczius 29—30. napjain Ungváron tartott közgyűléséből jelenti, hogy a boldogult Kovách Károly halálával megüresedett egyházmegyei gondnokj széket Komjáthy Béla országgyűlési képviselővel töltötte be.

Ismerve az ungi egyházmegye új gondnokának kiváló képességeit, melyekkel országos ügyeink önzetlen szolgálatában, számos éven keresztül jelentékeny sikerrel és elismerés mellett forgolódott: közgyűlésünk a legmelegebben üdvözli őt új munkaterén, s azt a reménységet fűzi az ő ösmert személyéhez s munkabíró erejéhez, hogy egyházkerületünk s közvetve egyetemes egyházunk javáért és dicsőségeért fáradozni az ő lelkének nem kevésbé gyönyörűséges teher leend.

7. 1897. évi őszi közgyűlésünk jegyzőkönyvének 4. pontja szerint egyházkerületünk világi főjegyzőjévé *Szalay László* kassai ügyvéd, korábban egyházkerületi világi aljegyző választott meg, a ki, mint ilyen, most jelenvén meg először közgyűlésünkben, elnöklő püspökünk részéről melegen s a munkaképessége és vallásos ügybuzgósága iránt táplált legszebb remények között üdvözöltetett s az eskü letételére felhivatott.

Szalay László az esküt letévén, székét a kerület nagyrabecsült bizodalmanak hálás megköszönése és férfias igérettek mellett, a közgyűlés

tetszésnyilvánulásai között legott elfoglalta s az elnökségtől a hivatalos jelvényeket is átvette.

8. A gyűlés megalakulása után Kun Bertalan püspök olvasta fel a lefolyt egyházi év nevezetesebb eseményeiről szóló évi jelentését, különös tekintetre méltatva — a dolog érdeméhez képest s mintegy megnyugtatóként is — az egyházunk és hazánk sorsára elhatározónak mutakozó újabb országos jelenségeket és a kerületünket újabban ért fájdalmas veszteségeket.

A felolvasott jelentést a közgyűlés kitüntető elismeréssel fogadta s annak egész terjedelmében s az egyházmegyék által felterjesztett adakozásokról és építkezésekről szóló mellékleteivel való nyomtatását tisztelettel határozta el.

A püspöki jelentés egész terjedelmében a következő:

Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés!

Midőn a lefolyt 1897/98-ik egyházi évről szóló jelentésem megírásához kezdtem, sokáig tanakodtam a felett, hogy ezt az egyházi évet micsoda szempontból bíráljam meg? Áldásos évnek tüntessem-e fel egyetemes ev. ref. egyházunkra nézve, mely ennek fejlődését, szellemi s anyagi előmenetelét gyarapította, vagy olyanak, mely iránt ápolt reményeinkből csalódásra ébredtünk fel, mivel munkáinknak, törekvéseinknek s jogos várakozásunknak gyümölcseit nem hozta meg, vagy legalább nem oly mérvben, mint azokra nézve szükségünk lett volna? Jó, hogy felületesen s hirtelen nem ítéltém e dologban, mivel egészen más eredményre jutottam volna a bírálatban, mint most, komoly bírálat után.

Ugyanis a komoly gondolkozás arra vezetett, hogy vegyem számba mindazon kedvező és kedvezőtlen eseményeket, melyek egy év lefolyása alatt egyházunkat és ennek intézményeit, gyülekezeteit érdekelték, mérlegeljem és hasonlítsam össze azokat s a mérlegelés után állapítsam meg a nyereség és veszteség számláját, melyet be kell mutatnom a mélyen tisztelt egyházkerületi közönségnek. A számbaveendő eseményeket és viszonyokat három kútfőből merítettem, *saját tapasztalatomból, az egyházmegyékről beadott esperesi jelentésekből, s az egész éven át vezetett napló és jegyzőkönyvi jegyzetekből.*

Ezekből a számlát következőleg állítottam össze. Általánosságban kijelenthetem, hogy mindazon tényezők, melyek egy ked-

vező egyházi évre befolyással szoktak lenni, e lefolyt évben is észlelhetők, tapasztalhatók voltak egyházközségeinkben. Nevezetesen a vallás erkölcsi élet, mely minden erkölcsi testületnek támasza és alapköve, örvendetes jelenségeiben szemlélhető volt mindenütt. Még oly helyeken is, hol a felbújtogatott nép a socialismus tévelyeibe sodortatott, mint egy esperesi jelentés mondja: „*alig volt ez összefüggésben magával a vallásossággal, mivel a nép a templomot csakugy, sőt nagyobb számmal látogatta, mint máskor.*“ A lelkészi szolgálatokat, házasságkötést, keresztelést sat. minden esctkor igénybe vették. Ha lelkészökkel állottak szemben, bármely időben, templomból való kijövetelök alkalmával is oly szeliden viselkedtek, mint máskor soha. Egyedül a felbujtók s az ezek veszélyes hálóiba kerültek, nem mertek a lelkészökre tekinteni, ezek csak 15—20 lépés távolban állottak meg s úgy hallgatták a lelkész felvilágosító szavait: s ha ilyenkor nem tetsző hang ütötte meg hallérzékeiket, azonnal szilárd léptekkel távoztak még a láttávoltból is. Végre így nyilatkozik az esperesi jelentés. „A hatóság erélyes fellépése folytán beállott lecsillapodás után, még a legdühösebb socialista arczáról is szinte lesugárzott az a feletti öröm, hogy mégis csak a papjának van igaza, mert minden úgy történt, mint jóelőre megmondotta.“ Másik esperesünk is ehez hasonlólag nyilatkozik, midőn a cura pastoralis befolyásának bizonyítékául felhossa azt, „*hogy egyes községekben már tanácskozott a nép a föld felosztásáról, a mikor a lelkész a népet összehívta s népszerű előadásával, kérdező és feleletre hívó modorban meggyőzte őket törekvésük hiú és veszélyes voltáról és a fenyegető hangulat másnapra kelve lecsillapodott.*“ Ezen két epizód fényes bizonyossága annak, hogy a szívben meggyökerezett vallásos érzést elhomályosíthatják pillanatig a félreértések fellejteltjai, de ezek eloszlása után visszanyeri az tiszta fényét, s annál nagyobb örömet és megnyugvást szül a szívekben.

A vallásos erkölcsi érzés után a nemes tettekben nyilvánuló vallásos buzgóság, áldozatkészség az, mely az áldásos egyházi évre befolyással van. Ez hordja össze a vallás oltárára azon áldozatokat, nemes adományokat, melyekből kiépülnek az egyháztartáshoz szükséges épületek, templomok, iskolák, paplakok; létrejönnek azon alapítványok, közköltiségek, melyek a nevelőintézetek felállításához s fentartásához szükségesek. Ezen vallásos buzgóságból folynak ki a többi tényezők, a *jó rendtartás*, mely minden dolognak a lelke, az *egyetértés*, mely a csekélyebb dolgokat is nagyokká neveli, és a *hit*, mely minden nagy eszmének és tettnek kútfeje.

Ezek a minden erkölcsi testületnek, különösen az egyháznak, mint vallásos társaságnak feltartására s felvirágoztatására szükséges lelkierők, a lefolyt egyházi évben is szépen nyilatkoztak egyházközségeinkben; elsősorban azon nemes szívből folyt adakozásokban, építkezésekben, melyek az egyházmegyéből beadott eszperesi jelentésekben fel vannak tüntetve; továbbá az egyházak vagyoni kezelésében, az iskolaügy vezetése és fejlesztése körül kifejtett gondos eljárásban s általában az egyház fentartása és igazgatása terén előfordult különböző ügyek célszerű elintézésében, lelkészek, tanítók, hivataluk terén kifejtett kötelességteljesítésében nyilván észrevehetőleg nyilatkozott mind az egyes gyülekezeteknél, mind az egyházmegyékben. Kétséget nem szenved, hogy ezen nemes törekvésekre zavarólag hatottak némely kedvezőtlen körülmények, nevezetesen a szűk idő nehézzé tette egyházunk híveire nézve a megélhetést, gátolta őket abban, hogy egyházi kötelezettségeiknek eleget tegyenek: de a jóakarát, buzgóság győzött ezen az akadályon is, — lelkészeink, tanítóink, látva a nehéz viszonyokat, mérsékeltebb igényekkel léptek fel fizetéseik behajtása iránt; a hívek pedig, dacára a kedvezőtlen anyagi helyzetnek, tehetségök szerint igyekeztek tartozásaikat ha csak részben is leróni; így a szorongató helyzetet a kölcsönös jóakarát enyhítette s béketűréssel várták s várják mindnyájan az idő jobbra fordulását. Így jutott egyházunk hajója, remény és hányattatás közt, az egyházi újév reményteljesebb kikötőjébe.

Igen, főt. egyházkerületi közgyűlés, én reményteljesebbnek látom, ezen Isten kegyelméből reánk felderült újévet, — mint volt az, melyből kiléptünk (noha, mint bizonyítani fogom, ez ellen sem lehet panaszunk); és pedig nem csak azért, mivel az emberi szívnek természete mindig jobbat reményleni, hanem főleg azért, mert erre jogos alapunk van.

Az előre látó, gondos gazda ugyanis a jövőre való szebb kilátás reményének alapját, mindig a múltban veti meg. Ily szerencsés helyzetben vagyunk, ily alapon állunk jelenleg mi is, egyházi állapotainkat tekintve. Több ideje ugyanis annak, hogy egy félszázad óta reánk váró örökség megnyílásának reménye kecsgetett bennünket; erre vártunk, ennek megnyerésének útját egyengettük különösen a letűnt egyházi év napjaiban; sokáig várakoztatott magára ez az orvosság, míg végre támadt egy ügyes, szabad-elvű, jeles mestere vallás- és közoktatási miniszterünkben ezen rejtett örökségnek, s rámutatott erre, — megnyitotta ezt s egy részét folyóvá is teszi nemsokára az erre régóta epedve váró lelkészeink számára, kilátásba helyezvén, hogy a többi illetékes részé-

hez is hozzájutunk, mihelyt az állam pénzvviszonyai engedik. Hol van ezen régóta várt kincs? Nem kell mondanom, ezt az 1848. évi 20. t.-cikkben birjuk mi ev. ref. és más törvényesen bevett hitfelekezetek. Áldjuk érte a 48-iki dicső korszak volt nagy férfait, kik a nemzet korábbi vétkes mulasztásait korszerű és szabad intézményeket életbeléptető törvények által pótolták s egy új korszakot nyitottak a nemzet számára. Áldjuk azokat is, kik a 20. t.-cikk egyházi ügyekre vonatkozó intézkedéseit végkép elaludni nem engedték, hanem életre hívták nemes törekvésekkel, magas színvonalon állott, úgy konventi, mint országgyűlési érvelésekkel, társadalmi téren kifejtett munkásságukkal életbeléptetni segítettek. Méltán lehet ezek után várnunk, reménylenünk, hogy a kik ezen jogos ügyet idáig segítették, azok és az azoknak nyomaikba lépő utódok meg fogják építeni azon alapokon, melyeket most vetettek el, a protestáns Siont, melynek egyik legerősebb bástyája az 1848-ik 20. t.-cz. korszerű és igazságos végrehajtása leend.

Fel kell említenem egy másik, eseményszámba vehető dolgot is, mely a lelkészi kongrua igazságos keresztülvitelével összefüggésben van, mely iránt legközelebbi konventünk már lépéseket is tett, — az egyházi adózás eddigi zürzavaros s igazságtalan rendszerének megváltoztatása iránt hozott határozata ez. Rég éreztük ennek szükségét főtiszt. egyházkerületi gyűlés, de mindenki „noli me tangere,“ vagyis nebánsvirágnak tekintette e kérdést, most azonban mindenki belátta azt, hogy igazságos kongruat, vagyis fizetéspótlékot lelkészeink csak úgy nyerhetnek, ha megközelíthetőleg igazságos egyházi adózást hozunk be, melylyel segítve lesz a hiveink között most létező aránytalan teherviselésen, s melyből be fogja látni az állam azt, hogy minő terhet visel protestáns középünk, s ennek alapján tovább megy az 1848: 20. t.-cz. szellemében s értelmében megkezdett segélyezésben, mely kiterjedjen ne csak a lelkészi fizetések pótlására, hanem az egyházak mindenemű szükségeinek bizonyos részben leendő fedezésére is.

Ezek után főtiszt. egyházkerületi gyűlés! némely egyházkerületünkre vonatkozó specialis adatokkal is kívánom igazolni, hogy a lefolyt egyházi év, kerületünkre nézve nem volt mostoha. Először is igazolom a nyilvánúlt áldozatkészséggel.

Az abauji egyházmegyében a múlt évi kegyes adományok összege 7942 frt 17 kr. Ezen összegben foglaltatik néhai Gálos Lászlóné, szül. Balogh Lidia végrendeletileg hagyott 1500 frt adománya; a Kassán önkéntes adakozásból begyűlt 725 frt; a kemencei egyháznak iskolaépítésre özv. gróf Forgács Sándorné 500 frt, gróf Károlyi Sándor 50 frt, gróf Andrássy Dénesnek a

szinai egyház javára adott 300 frt kegyes adományuk, melyek annyival is becsesebbek, mivel a felekezeti-szolgálati felülemelkedettségnek szép tanujelei. Építkezésre fordított az abaúji egyházmegyében 10,809 forint.

Az alsózempléni egyházmegyében az adakozások összesege 3488 frt 83 kr. Az építkezésre kiadott összeg 11,631 frt. Megemlítést érdemelnek: példás adakozásuknál fogva Naziner Józsefné Ondról, ki az egyháznak $\frac{1}{4}$, az iskolának $1\frac{1}{2}$, quarta földet hagyományozott; ezen felül készpénzben 100, ingóságokban 200 forintot. Építkezésnél kitűnnek a rozvágyi, ladányi egyházak, ez utóbbi 1103 frton orgonát állíttatott fel. A monoki egyház 2125 frt költséggel díszes paplakot építtetett. Vannak az egyházmegyében 1490 köböl gabonával bíró magtárak.

A gömöri egyházmegyében pénzbeli adományok összesege 8708 frt 98 kr. Építkezésekre kiadott 16055 frt 71 kr, Összes gondnoki bevételek 61,396 frt 74 kr; kiadások 54,474 frt 88 kr. — Megemlítésre méltó adományok itt: Rimaszombatban Káposztás Józsefné adománya 1000 frt; Recskén Hubay Miksa 500 frtja; Berzétén Gróf Andrassy Dénes kegyes adománya iskola-építésre 1100 frt; Nasztraj leányegyházban a hívek iskola-építésre 3942 frtot hordtak össze. Radnóton egyházi közszükséghez 1145 frttal járultak. Ezen egyházmegyében fényesen nyilatkozott az áldozatkészség.

Felső-Borsodban hasonlóan szépen nyilatkozott. Összes önkéntes adakozás volt 5603 frt 18 kr. Építkezésekre kiadott 22,910 frt. Összes gondnoki bevétel 58,806 frt. Tőkepénzök az egyházaknak 54,016 frt 58 kr. Kitűntek a jótékony adakozásban a sajtó-szentpéteri egyház hívei, kik templomukat 3332 frt költséggel renováltatták. A szendrői hívek egészen díszes új templomot építtettek, mintegy 8000 frt kiadással, melynek felavatásán magam is részt vettem. Velezden orgona állíttatott fel 1400 frton, e mellett az egyházi épületek is jó karba hozattak. Bánfalván kápláni lak építtetett, melyhez a lelkész járult 100 frttal. Nekézsenben a templom és torony újíttatott meg 532 frt kiadással. Mályinkán új iskola s tanító-lak építtetett 3000 frton. Barczán, Vadnán a tanítói lakok újíttattak meg tetemes költséggel. Edelényben a templom tetőzete 1130 frton. Ezen kívül Felső-Nyárádon, Szalonnán és sok más egyházban tetemes áldozattal tétettek javítások az épületek körül.

A felső-zempléni egyházmegyében is meghozta áldozatát mindenik egyház az Úr oltárára. Építkezésekre s más szük-

ségekre tett adakozások 5238 frtra mennek, mely összegben legtekintélyesebb adomány a gróf Lónyay Gábor úré, melyet a templom restaurációjára adott: 1600 frt. Az ehez szükséges többi költséget az egyház hívei fedezték. Abarán orgona-alapra az Amerikába kivándorlott hívek küldtek 100 frtot, mely jele annak, hogy a honszeretet és vallásosság őket még most is a szülőföldre kötik. Buzgón adakoztak Kolbásán, hol gr. Forgács István és gróf Károlyi László urak is hozzájárultak a paplak építéséhez. Garany, Vásárhely, Bánócz s más egyházak is szép jelét adták vallásos buzgóságuknak. Van az egyházmegyebeli egyházaknak összesen 12,984 frt tőkepénzök és 212 köből gabona magtári vagyon.

Az ungi egyházmegyében közadakozásból összegyűlt 2121 frt. Építkezésekre kiadatott 7208 frt. Záhony iskolát építtetett 1000 frttal, Salamon gazdasági épületet 400 frttal, Szalóka templomát újította s más javításokat tett 600 frttal. Kis-Dobronyban paplakot s más épületeket renováltak tetemes költséggel. Lucska leégett paplakát, iskoláját 1400 frttal, Sólymos iskoláját építette 450 frttal Kis-Gejőczön Egry Ferencz a templom belsejét keramittal rakatta ki 180 frt költséggel. Ungvár tetemes kiadással templomát vasrácsozattal vétette körül s paplakát újította meg 1000 frttal

A tornai egyházmegyében a kegyes adományok s építkezésekre kiadott költségek mintegy 3000 frtra mennek. Legjelentékenyebb adományozás történt Sziliczén, hol a templom és paplak javítására összesen 425 frtot, Borzován 175 frtot, Szinben 189 frtot, Bódva-Lenkének pedig az Amerikában élő hitsorsosok 266 frtot gyűjtöttek harangra.

Ezen adományokon kívül, melyek tekintélyes összeget tesznek, kiment az egyházmegyékbe segélypénzek czíme alatt:

Régi államsegély	7861 frt 54 kr.
Tolcsva	150 " — "
Ujabb államsegélyből (60,000 forintból) a lelkészeknek	12380 " — "
Baldacsi alapítványból	2725 " — "
Tolcsvay N. Gedeon alapból	1200 " — "
Hollandi pénztárból	640 " — "
Szükösi tárból	320 " — "
Hirdetési pénzek	609 " — "
Missio	3200 " — "
Domesztikai segélyek lelkészeknek	1020 " — "

Átvitel: 30,105 frt 54 kr.

	Áthozat:	30,105	frt	54	kr.
Egyházaknak		2150	"	—	"
Tőkeképző segély lelkészek javára .		1606	"	—	"
Építkezési tőkesegély		1635	"	—	"
Ő cs. és apost. kir. Felsége három egyház részére magánpénztárából		300	"	—	"
Papi özvegyeknek kiosztatott . .		7836	"	—	"
	Összesen:	43 632	frt	54	kr.

Az anyagi, azaz a „nervus rerum gerandarum“ érdekek szempontjából kedvezőnek tüntetvén fel a múlt egyházi évet, sietek szellemi és erkölcsi oldalról is, azokon kívül, melyeket már jelentésem első lapján a gyülekezetek erkölcsi szellemi állapotáról elmondottam, némely ide vonatkozó részletes indokokat felmutatni.

Először is megemlítem azt, hogy míg más egyházkerületekben az egyházpolitikai újabb törvények által felkorbácsolt zavaros vizek árjai fenyegetőleg mutatkoztak s mutatkoznak ma is, s a vallás gyakorlásának magasztos címe alá rejtőzött *lélekvadászat* és *felekezetenélküliség* nagyobb-nagyobb mértékben mutatkozik: egyházkerületünkben, a beadott statisztikai kimutatások alapján, felekezetenélküliség nem mutatkozik. Vegyes házasságoknál a gyermekek vallására nézve, a megegyezés hitfelekezetünk javára ütött ki, mert míg 85 esetben vallásunkban leendő neveltetése biztosított a gyermekeknek; addig más vallásban leendő neveltetés csak 50 esetben. Lelkek számában szaporodásunk 3937. A nevelés terén is szaporodás mutatkozik: a múlt évi állapotunkhoz képest tanköteles gyermekeink száma 1156-tal, iskolába járó növendékeink száma 1531-el szaporodott. Mindezek úgy anyagi, mint szellemi előnyre mutatnak, s következtetést lehet vonnunk arra is, hogy lelkipásztoraink is éberren vigyáznak a nyáj mellett. Örömmel jelenthetem azt is, hogy úgy népiskoláinkban, mint felsőbb tanintézetekben a tanítás a lefolyt évben háborítlanul folyt, semmi járvány sem fenyegette iskoláinkat. Nagy baj az, hogy a tanító-hiány mind jobban-jobban fenyeget bennünket, még jobb és népesebb egyházainkban is tanító nélkül vannak az iskolák.

Megemlítem ezután azon pontosságot, a melylyel egyházaink, dacára a szűk időnek, domestikai tartozásaikat a múlt évre is befizették, úgy, hogy egyházkerületünk e tekintetben most is a többi egyházkerületek előtt áll. Az egyetemes özvegy-árva gyámintézetre való fizetéssel azonban néhány lelkészünk hátralekban

van, kötelességeik teljesítésére a konvent megbízásából figyelmeztetve lesznek.

Azt hiszem főtiszteletű egyházkerületi gyűlés, hogy eléggé igazoltam azt, hogy a lefolyt egyházi év, mind anyagi, mind szellemi s erkölcsi tekintetben, meghozta úgy egyetemes egyházunkra, mint egyházkerületünkre a maga gyümölcseit: írjuk fel tehát ezeket a gondviselés iránti hálánk érzetével, számlánk nyereségi lapjára.

De fájdalom, voltak veszteségeink is: a halál ez évben is gazdagon aratott közöttünk. Világi részről elhunytak: Vécsey József, a tornai egyházmegyének lelkes és buzgó gondnoka, ki főiskolánk igazgatótanácsában is több éven át példás odaadással, szorgalommal teljesítette kötelességeit. Naményi Pál tornai, Sárközi Gyula, Diószeghy Zsigmond gömöri egyházmegyei tanácsbírák, mindnyájan erős támaszai egyházunknak; egyházi részről Kovács László, a gömöri egyházmegye volt főjegyzője, hamvai, Fekete József, átányi lelkész s Pilissy Ferdinánd, alsó-zempléni tanácsbíró, Rácz Ábrahám csobaji-, Benedek János reviscsei-, Ónódy István meszesi-, Tamkó Ferencz m.-keresztesi lelkészek. A tanítók közül Egyed István m.-izsépi tanító, a tanítói kar egyik büszkesége.

Ezekután megemlékezem lehető rövidséggel, a szoros értelemben vett hivatalos körömben végzett dolgokról. Azon számos folyóügyeken kívül, melyeket kerületi gyűléseink elébe terjesztettem elintézés végett s melyeknek mikénti elintézése jegyzőkönyveinkben foglaltatik, elintéztetett általam 1618, részint egyházi-, részint iskolai ügy. Időszaki tanácsülést tartottam négyszer, kettőt feyelmi-, kettőt lelkészválasztási ügyben. Lelkész-vizsgát kétizben. Első vizsgát tettek csupán 5-en; második vizsgát pedig csupán 7-en. Pénzügyi választmányi-, s leányneveldei felügyelő bizottsági üléseket annyszor tartottam, a hányszor a körülmények kívánták. Az 1897-ik évi egyházkerületi számadásokat a számvevőkkel átvizsgáltam, folytonosan figyelemmel kísérvén az egyházkerület pénzügyeit és pénzeinek biztos helyekre való kiadását a választmánynyal együtt; eljárásunk eredménye a számvevőszék jegyzőkönyvében leend beterjesztve. Középiskoláink záróvizsgáin résztvettem s az azokon tapasztalt jó eredményről bizonyosságot tehetek.

Hosszas dolog volna hivatalos munkaköröm minden egyes részleteire kiterjeszkednem. Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés! Részemről a legnyugodtabb öntudattal jelenthetem ki, hogy abban minden reám néző kötelességet igyekeztem tőlem telhetőleg pontosan teljesíteni, és hálás köszönetemet fejezem ki egyházkerületünk mélt. főgondnoka, mint elnöktársam s az egyházmegyék

tanácsbirói, előjárói, gondnokai és esperesei iránt, kik engem kötelességeim teljesítésében gyámoltottak; különösen hálával borulok le az isteni gondviselés kegyelme előtt, mely bennem erőtel- len cserépedényében s hanyatlott idejű szolgájában magát ebben az évben is megdicsőítette.

Az adakozások és építkezések részletes kimutatása a kö- vetkező:

I. Az abaúji egyházmegyében.

Adakozások.

B. k. Ujfaluban Tóth Istvánné, szül. Soltész Borbála elhunyt leánya emlékére, világoskék selyem-atlasz úrasztali terítőt ado- mányozott.

Vilmányban Farkas Margit Amerikából nagyharang alapra 2 frtot adományozott.

Gönczön az énekharang alapra 10 frtot adott.

G.-Ruszkának Kozma Mihály Amerikában iskola építésre 30 frtot, Mészáros István 20 frtot gyűjtött; a polgári község 16 frt 50 krt adományozott.

Fonyban Bakos Józsefné szül. Balog Borbála egy bordó színű, hímzett, arany rojttal szegett úrasztali terítőt adományozott 10 frt értékben; iskola-építési költségekre adományoztak: Mecz- ner József 10 frtot, Bakos Dániel Amerikából 10 frtot; Bakos János 10 frtot, Juhász Gábor és neje 15 frtot, Dókus Gábor és Kántor László gyűjtöttek Amerikában 69 frt 50 krt; Péter József és Kovács Ferencz gyűjtöttek 12 frtot, Marsalko András r. kath. 1 frtot, Reinhardt János 5 frtot, Bakos József gyűjtött 77 frt 25 krt; kivetésből befolyt 126 frt; összesen 335 frt 75 krt. A fonyi uradalom tulajdonosa, br. Mattenclois fát adott 50 frt értékben.

Szántón a templom és toronyjavításra a hívek 181 frt 50 krt, a czizmadia társulat 50 frtot adtak; majálisból a jövedelem 8 frt 50 kr.; szálló-építésre a hívek 23 frt 50 krt, Pásztor János jutalom-könyvekre 2 frtot adtak.

Sz.-I.-Baksán gr. Hunyadi László 1000 drb. téglát adott 15 frt értékben.

N.-Kinizsen Sebők Eszter ezüst hímzésű antik tül-kendőt, Kriston Bálintné, szül. Ternyei Zsuzsanna, egy nagyobb fehér, virágokkal körülvarrott, s rojttal szegett kendőt adtak; gróf Hunyadi László adott 2000 drb. téglát 30 frt értékben.

Gibárton Gombos János és neje devecseri lakosok egy hímmzett, piros atlasz-selyem kendőt, arany csipke szegélylyel, 15 frt értékben ajándékoztak.

Korlátan Meczner József és Téglásy József az egyháznak 25 frt 43 krt adtak.

Czéczen országos segély-gyűjtésből befolyt 385 frt 89 kr.

Kázmárkon Gölner Aladár és neje Vetési Szabó Mariska budapesti lakosok az egyháznak 20 frtot, Szentpéteri Sámuel 5 frtot adtak.

Kupán Barta Ilona, Szegő Kálmán járásbíró neje, egy díszes bordó bársony, aranyrojtos szószékterítőt adományozott, értéke 80 frt.

Ongán Sezemszki Antalné 2 frtot, Neuvoner Áron bérlő 4 frt 50 krt adtak.

Devecserben Csoma József főgondnok 10 frttal, Gál Lajos gazdatiszt 4 frttal segélyezte az egyházat.

F.-Mérán Matusz Lajos az aratási vizsga alkalmával az iskolás gyermekek játalmazására 2 frtot, az egyháznak 50 frtot adott; Varga Borbála, hajadon az úrasztalára egy selyemmel hímmzett bordó színű, 10 frt értékű terítőt adott.

Novajon Cziáki Gábor 5 frtot, Vladár József hradistyáni lelkész neje, szül. Szél Zsuzsánna egy aranyozott ezüst úrasztali kelyhet adott 40 frt értékben.

Szalán Balog Antal az iskola részére egy öntött vaskályhát adott 20 frt értékben; az egyház szavazat-képes tagjai iskolai célokra adtak 50 frtot.

F.-Kércsen Hutka István presbiter az egyház részére 50 frtot adott.

Csenyéten Fövényesi Katalin egy sajátkezüleg hímmzett úrasztali kendőt adott a következő felirattal: »Ez ama kenyér, mely mennyből jött alá, mely életet ad e világnak.« Jézus mondása.

Pamlényban a község ref. vallású adófizető lakosai az egyháznak 12 frtot adtak.

Szászfán ifj. Csontos Jánosné sz. Seres Juliánna urvacsorai borra adott 3 frtot.

G.-Bátorban Vendéghy Gábor főgondnok a confirmált gyermekeknek új testamentumokat ajándékozott.

Nagy-Szalánczon Isten dicsőségére 36 frtot adakoztak.

Garbóc-Bogdányban Isten dicsőségére 106 frt 05 krt adakoztak.

Alsó-Hutkán Isten dicsőségére adtak 30 frt 65 kr.

Györkén az egyház terheinek könnyítésére a hívek megadóztatták magokat 157 frt 30 kr. erejéig; Isten dicsőségére adakoztak 60 frt 80 krt.

Felső-Csájbán Isten dicsőségére 48 frt 75 kr gyűlt be. A györkeiek közmunkát mintegy 250 frtig végeztek.

P.-Szinyén Isten dicsőségére 37 frt 36 kr. folyt be.

Kemenczén Isten dicsőségére 12 frtot, iskola építésre az abaujmegyei közművelődési egylet 200 frtot, Gr. Károlyi Sándor országos képviselő 50 frtot, özv. Gr. Forgách Sándorné 500 frtot, s ugyanő az építéshez szükséges kő- és faanyagokat megajánlotta; ugyanő a kemenczei iskolás gyermekeket szokott ajándékaival megörvendeztette; ugyanő a kemenczei tanítónak a magyar nyelv tanításáért 25 frtot és a p.-szinyei tanítónak a magyar nyelv tanításáért 30 frtot, és a p.-szinyei gyermekeknek szokott ajándékát adta.

Bödőben Isten dicsőségére adakoztak 68 frtot.

Beszterben Isten dicsőségére adakoztak 105 frtot, az úrvacsorához kenyeret és bort özv. Majoros Jánosné, Gedra Bandri János, Szaniszló János, özv. Balog Jánosné, Szaniszló András és Rezes István adtak.

Vajkóczon Isten dicsőségére adakoztak 45 frt 94 krt.

Kassán önkéntes adakozásból gyűlt 725 frt; Csőke Lászlóné, szül. Szemere Amália, Kandó Bertalan konfirmációja emlékére egy kis ezüst tányért adott, Bartók Gábor Isten dicsőségére adott 3 frtot, Bacsó Pálné 1 frt 50 krt, Nagy Lajosné, Kövér Márton Jánosné, özv. Anderkó Andrásné és Mészáros Jánosné 1—1 frtot, a konfirmandusok a prot árvaház javára 13 frtot.

Bárczán a hívek Isten dicsőségére 10 frtot.

Szkároson a hívek a templom-fedésre gyűjtöttek 36 frtot, a lelkész 4 frtot, összesen 40 frtot; Isten dicsőségére a hívek adakoztak 6 frt 50 kr.

Zsadányban Isten dicsőségére a hívek adakoztak 4 frt 74 krt, Fekete Erzsébet, Vég Andrásné, Bartók Katalin, Vég Györgyné a szószékre egy terítőt adtak, értéke 12 frt.

Nádasdon Isten dicsőségére a hívek adakoztak 10 frtot, Kaduk József és neje egy úrasztali terítőt, értéke 10 frt.

Csanyban a hívek Isten dicsőségére adakoztak 29 frt 10 krt., a lelkész a kerítésekhez 3 szekér fűz vesszőt.

Szinán Gr. Andrásy Dénes f.-zempléni lakos, róm. kath. birtokos 300 frt, néhai Makay János örökösei kötvényeket adtak, melyekre befolyt 124 frt.

Migléczen Albert Andrásné egy úrasztali kendőt adott, Molnár Miklós az újbori úrvacsorához bort adott.

A.-Lánczon iskola építésre Molnár János 10 frtot, Hangács Mihály úrasztali kendőt, értéke 2 frt. Restén Fazekas Zsuzsánna egy úrasztalát készíttetett, értéke 20 frt.

Pányban Komjáti Jánosné egy úrasztali kendőt adott.

Szepsiben a konfirmált gyermekek Isten dicsőségére adtak 4 frtot, a csizmadia ipartársulat, egy bál jövedelmeül, 51 forintot.

Szesztán Tamás István, Dienes Juliánna férje Amerikából küldött 2 frtot.

Komáromczon Isten dicsőségére Büdös András 30 krt, Kis Andrásné szül. Pap Erzsébet 2 frtot, Szaniszló Pálné, Ternyei Erzsébet egy fekete posztó-takarót az úrasztalára, egy meggy-szín plüs-abroszt 16 frt értékűt, itj. Varga Pál és neje Szivák Erzsébet, egy búzavirág és szőlőfürtökkel ékesített úrasztali kőkorsót, értéke 6 frt, Szanyiszló Pálné a papszékre fekete posztó, ezüsttel ékesített takarót, értéke 4 frt.

Nagyidának Buczko András Amerikában gyűjtött 62 frt 67 krt, Szanyiszló János ugyanott gyűjtött 49 frt 20 krt, K. Csáji István, T. Csáji István, K. Csáji János úrvacsorai jegyek beszerzésére 3—3 frtot; Isten dicsőségére Hangácsi András Amerikából 3 frtot, Kis János katona 2 frtot, Szanyiszló Mária 1 frtot, Bene Mihály (buzinkai) 3 frtot, ifj. K. Csáji István 2 frtot, Kis Mária 1 frtot, ifj. Csáji János 1 frtot, Rontó Pál 1 frtot, Mezey Gyula főgondnok 10 frtot és 3 úrvacsorához kenyeret és bort 8 frt értékben.

Szurdokon Isten dicsőségére Kovács Jánosné 2 frt., Krakkai Borbála hajadon Amerikából 5 frtot, Molnár István, Tapa József Molnár Józsefné, Muki János, Trencsényi János és özv. Kovács Jánosné úrvacsorához kenyeret és bort, 3—3 frt értékben.

Petriben Gujdi Albert új magyar és neje Toldi Juliánna egy úrasztali terítőt adományoztak, értéke 5 frt, Urbán Pál Isten dicsőségére 50 krt, Bona Erzsébet hajadon egy úrasztali kendőt, értéke 3 frt.

Vécсэн Urbán Pál, nőtlen ifjú egy úrasztali kendőt, értéke 3 forint.

Zsujtán a hívek megadóztatták magokat az egyház javára 366 frtig, melyből a múlt évben befizettetett 87 frt; néhai Gálos Lajosné szül. Balog Lidia végrendeletileg hagyott az egyháznak 500 frtot, a lelkészi fizetés alapjául 500 frtot és a szegény gyermekek iskoláztatására 500 frtot.

Telkibányán Pandák Mária Isten dicsőségére 5 frt adott.
Nagy-Bózsván ifj. Makó József egy úrasztali kőkorsót, értéke 2 forint.

Vágáson a hívek úrvacsorai borra adtak 14 frtot, Bodnár István és Miklós egy egy úrvacsorához bort adtak.

Radványon Rácz István az urvacsorához 9 liter bort adott 4 frt 50 kr értékben; Danyi Mihályné Isten dicsőségére adott 1 frtot.

Vilyban Schvarcz Bernát, ujhelyi lakos az iskolás gyermekek jutalmazására 1 aranyat adott 5 frt 50 kr értékben; Rezes Gizella az úrasztalára egy saját szövésű terítőt adott.

Kajátán néh. Kecskés János (Kajátán született, M.-Csáthon elhalt), adott 20 frtot; a kajatai hívek iskolaépítésre kivetés útján adtak 1437 frtot.

Bistén templomjavításra a hívek adtak 44 frt 50 krt.

Pusztafaluban a templomi székek aljának kipadozására a hívek 24 frt 24 krt adtak.

Nyiriben Mudrony Ilona és Mária a templom gondozás költségeire 20 frtot adtak.

Abaujváron Juhász Imre és ifj. Ács Imre 5—5 frtot adtak.

Pányokon Radácsi János egy kékszinű kivarrott asztalterítőt adott az úrasztalára 6 frt értékben; br. Melczer Georgin és Melania a tanító csúrihez lát adtak 120 frt értékben.

Építkezések.

B. k. Ujfaluban a templom rendbehozására költség 227 frt 65 kr.

Alpáron a lelkészlak kipadlózása, ajtók, ablakok, konyha átalakítása, és a tanítói lak szalma fedőléke 151 frt 62 kr.

Kérben a tanítói lak fedőlékének javítása, a lelkész kamarájába hombár 35 frt értékben.

Göncz-Ruszkán a tanítói lak deszka-kerítésére költség 43 frt.

Fonyban tanterem építtetett, a költség nincs még kimutatva; az építés körüli munkát 200 frtra teszik.

Szántón a templom és torony rendbeszedetett, kicsinosított 1166 frt erejéig.

Sz. I.-Baksa templom és tanító lak zsindely tetőzésének javítására, deszka-kerítésre, a tanítói lakon az istálló, és a harangozó háza zsupfedőlékére, a tanító szobájába kőszén kályhára, a lelkészlak pitvarának meleg konyhává alakítására költött 512 frtot.

N.-Kínizs a templomnak kívül-belül kicsinosítására, festett lécz kerítéssel körülvételére költött, az összeg nincs kimutatva.

H.-Büdön a lelkész és tanítói lakon különféle javításokra 89 frt 69 krt adtak.

Czéczen a tanítói lakon külső kamara és istálló építtetett 900 frt értékben; a hívek munkája ezen kívül 300 frtra tehető.

Abauj-Baktán tanterem építtetett, de befejezve még nem lévén, a költség ki nem mutattatott.

Bereten a tanítói lak kívül-belül javíttatott 50 frt értékig.

Selyeb különféle javításokra 100 frtot adott.

Kupán a templom korlát-fákkal körül vétetett 60 frtig.

Ongán a tanító használatára kamara, szekérszín, istálló építtetett 285 frt 17 krig.

Csobádon a lelkészlak udvarán kamara, istálló, faház építtetett 392 frtig.

Devecseren a tanítói lakon egy pincze csináltattatott 50 frtig.

F.-Mérán az iskola udvarán új árnyékszék építtetett 34 frtig; az egyház magtár-épülete új padlás és zsindeley tetővel láttatott el 152 frtig, összesen 186 frt.

Szenden a tanító lak és iskola újonnan befedetett, a templom rácskerítéssel vétetett körül 200 frt értékig.

Szemerén a tanítói lakot a hívek által adott zsúppal befedték 120 frtig.

Csenyétén a tanítói udvaron kut építtetett, a hívek munkáján kívül 25 frtig.

Szászfán a templom horganyozott vaslemezzel befedetett 700 frtig.

Szalánczon a templomajtó elibe tornáczot építettek s javításokra 274 frtot adtak.

Bödön a lelkész és tanítói lakon új csűrt építettek, a templom kőkerítését javították 1300 frtig.

Kassán apróbb javításokra költöttek 200 frtot.

Szkároson a magok közt gyűjtött 40 frttal a templom északi oldalát befedték 40 frtig; apróbb javításokra kiadatott 39 frt 20 kr.

Csányban a templom tetőzetének $\frac{1}{3}$ részét újra zsindeleyezték, a templomra új ajtót csináltattak, a lelkészlak melléképületeit és a kerítéseket javították.

Migléczen a tanítói csűrt szalmával befedték 39 frtig, a tanítói lakba egy vaskályhát vettek 16 frtért.

Csécsen a lelkész udvarán kutat ásattak 50 frt értékig; a lelkészi csűrt szalmával befedték.

Szesztán a lelkész pinczéjét kipadozták s a lelkész szobájába két kályhát vettek 25 frtért.

Nagyidán a lelkészlak rendbehozására költöttek 110 frt 67 krt.
Telkibányán a lelkészi telken egy széna-pajtát építettek 150 frtért; a lelkészlakba új cserépkályha vétetett 38 frtért.
Radványban az iskola melléképületeire költöttek 320 frtot.
Pálházán az isk. épületek átalakítottak 400 frt értékig.
Kajátán új iskola építtetett 2100 frtért.
Pusztafaluban a lelkészi csűr új zsúppal befedetett 30 frtért.
Abaujváron a nagyobbik tanterem új iskolai padokkal látott el 111 frt 02 kr értékben.
Pányokon a leégett csűr helyett új csűr építtetett, mely a hívek munkáján kívül 273 frt 12 krba került.

II. Az alsó-borsodi egyházmegyében.

Adakozások.

Tisza-Nánán özv. Somogyi Benjáminné az úrasztalára egy selyem kendőt adott; egyházi czélokra Somogyi Erzsébet 10 frtot, Vajda Bálint gondnok, 24 frtot adományoztak.

Tisza-Valkon Kovács Dániel gondnok 2 ízben úrvacsorái bort; a bérlő társaság az egyház czéljaira 50 frtot, N. N. Isten dicsőségére 3 frtot adományoztak.

Ároktón Veres Erzsébet (Amerikából) egy keresztelési kendőt ajándékozott az egyháznak, 10 frt értékben.

Tisza-Kesziben Bogoly József az úrasztala alá állványt készített 5 frt értékben, Lukács László és Klementin Károly 1—1 frtot adományoztak a millenniumi alap javára.

Mező-Csáthon Márk Ferencz, elhunyt neje emlékére, 200 frt alapítványt tett, melynek kamatai szegény iskolások segélyezésére szolgálnak; Csóka Dániel 200 frtot hagyományozott egyházi czélokra. Mint igen szép és elismerésre méltó tény emelendő ki, hogy néhai Szarvasi Tóth József és özvegye Szabó Lidia, vagyonukból 4000 frtot oly czállal hagyományoztak az egyháznak, hogy haláluk után mindaddig tőkésítessék, míg kamataiból a hívekre kirótt egyházi adó fedezhető lesz.

Gelejen az énekkar 50 frtos alapítványt tett, mely összeg kamataival együtt szükség, esetén, iskolai padok javítására fordítandó.

Egerlövön Madarász Sámuelné egy úrasztali kendőt ajándékozott.

Lőrinczfalván Özv. Tóth Péterné, Tóth Juliánna asszony az úrasztalára egy selyem kendőt ajándékozott 7 frt értékben.

Poroszlón a város képviselő-testülete 50 frtot adományozott a toronyóra-alap nagyobbítására; Gombás Juliánna, férj. Pongrácz Balázsne asszony régebbi alapítványát újabb 60 frttal növelte; özv. Szabó Ferenczné, szül. Halász Juliánna 50 frt alapítványt tett, Hajdú Lidia 100 frtot alapított.

Vattán orgona-alapra adományoztak: Báró Vay Ilona, Hosszúfalussy János 5—5 frtot; Id. Zádory György, Csorba Péter, Budai János 2—2 frtot; Szanyi István, Dojinka János, Kocsis József, Kopcsik György, Kis János, Mészáros Károlyné, Süti István, Krizsány István, Ifj. Zádori István, Nagy András, Tasnádi Lajos 1—1 frt; Kis János, Krizsány János, Ifj. Kocsis József 50—50 krt; Tóth János, Kocsis János, 20—20 krt. Összesen: 30 frt 90 kr.

Harsányban Dianovszki Ede az iskola fűtésére 10 méter dorongfát s az iskola részére 1 frtot ajándékozott. Urvacsorai kenyeret és bort a hívek adtak.

Kis-Győrben Isten dicsőségére adakoztak: Balogh András geszti lakos 1 frtot; Alencsik Jánosné ág. ev. vall. nő 2 frtot, Nagy Barsi Istvánné egy selyem kendőt adott úrasztali terítőül. Az úrasztalára kenyeret s három ízben bort a hívek adományoztak.

Geszten Boncsér György és neje, a róm. kath. vallású Novinszki Francziska, az újított templomba díszes szó- és pap-széket állíttattak be 300 frt költséggel. Isten dicsőségére adakoztak: Tóth Pál, Nyitray István, Cseh András, Szöllösi Béla, Cseh József, N. N. 1—1 frtot, Kovács Erzsébet 50 krt. Összesen 306 frt 50 krt.

T.-Darócson adományoztak: Szalay Elekné 60 frtot, jótékonycélú bál jövedelmezett 24 frt 91 krt. Konkolyi Elemér 10 frt értékű betétkönyvecskét, Csík István végrendeletileg 30 frtot, Szalay Pál, r. kath. 4 frt 65 krt, Gúnya Gyuláné, r. kath. 2 frtot, Kis-Győr község 3 frtot, Domán Jakab, Brieger Bernáth, Weismann Ignác, Weisz Lajos, Szabó Juliánna, Szaniszló Péter 1—1 frtot; Farkas Béni, Schwartz Dávid, Kollári Andrásné 50—50 krt.

F.-Abrány részére Borsodvármegye vetőmagul 4^{m/} búzát adományozott.

Cserépfaluban Coburg Góthai Fülöp herczeg adományozott a templomépítés költségeire 100 frtot. Tóth Mihályné, Csávás Zsuzsánna, ifj. Kerekgyártó Jánosné, Tóth Juliánna 1—1 frtot.

Zsérczen Isten dicsőségére adakoztak: Id. Marton Andrásné, Jakab Mária 1 frtot, Ifj. B. Kovács Pál 50 krt, a confirmált

gyermeknek 1 frt 20 krt, húsvéti úrvacsorához Tassi József noszvaji lakos 10 liter, újbori úrvacsorához Vadászi András 5 liter, karácsonyi úrvacsorához Vadászi Pál 8 liter bort s a hívek kerítéshez való 15 frt értékű oszlopokat ajándékoztak.

Egerben I. Egyházi czélokra adakoztak: a) Az 1894-ik esztendőben »egyházi aranykönyvet« nyitottunk egy vallástani (katakhet) állás szervezése s hittestvéreink neveinek örök időkre való megőrzése végett. Ez aranykönyvbe az 1897-ik esztendőben neveiket bejegyezték: Csengey Kálmán presbyteri jegyzőségének emlékére 5 frt, dr. Kemény Andor 5 frt, Csanády Tibor, Selmeczy Iván konfirmációjuk emlékére 20—20 krt, Baloghy Pál, Biró Loránt, Szrogh Lajos konfirmációjuk emlékére 50—50 krt, Farkas Mária, iskolai tanulmányai elvégzésének emlékére 5 frt, Farkas Erzsébet, konfirmációja emlékére 2 frt, Hellebronth Béla 5 frt, Kolosy Mór 1 frt, Krivos Arpád, elhalt Margit nevű kis leánya emlékére 15 frt kegyes adománnyal. Ez adományok összege ma 620 frt 48 kr.

b) A temetések alkalmával szedett harangozási díjak évről-évre a *templom-alaphoz* csatoltatnak. Az e czímen befizetett adományok 19 frt 37 kr., s ezzel templom-alapunk 91 frt 72 krra emelkedett.

c) Zsivora Sámuel áldozati czélokra tett alapítványát a f. évben is 5 frttal növelte, s így alapítványa ma 30 frt 60 krtnyi összeg.

d) Csik Imre, néhai Csik Imre joghallgató emlékére 14 frtot tett le egyházunknál, oly czállal, hogy ez kamatozva, idővel ennek kamatai árva s szegény gyermekek segélyezésére fordíttassanak. Ma ez összeg, mint »árva-alap,« 16 frt 15 kr.

e) Gyöngyösy László az egyházi közszükségletek fedezésére 5 frtot adományozott.

f) Apostol Bálint, Kun Géza a templom részére énekes könyvet, új testamentomot adtak.

g) Az »úri-szentvacsorai jegyeket« Csik Imréné, Farkas Lajosné, özv. Gyulai Pálné. Horváth Lajosné, Lipcsey Péter, Varrók László adták.

h) Farkas Lajosné szül. Müller Erzsébet 4 frt 60 krt tett le alapítványa czímén oly intézkedéssel, hogy ez összeg 1907 év végéig gyümölcsöt tessék; ez időtől fogva a kamatok fele részben az egyház közszükségleteire fordítandók, felerészben pedig tőkésítendőek.

i) Az adventi gyűjtő perselyben 5 frt 38 kr., az egyház közszükségleteit tárgyazó templomi perselyben 79 frt 32 kr. gyűlt be.

j) Arvák és szegények karácsonyi felsegélyezésére adakoztak: özv. Gyulay Pálné 10 frtot, Kovács Károlyné, Zsivora Samuné, Lipcsey Péter, Burus Józsefné, Tahy Mártonné, Egri nyomda-részvénytársaság, Mátray Sándorné 2—2 frtot; Bohaty Józsefné, Deák Mihályné, Greiner Otilia, Beniczky Etelka, Csik Imréné, N. N., Edvi Béláné, Juhász Antalné, Meszmer Károlyné, Kemény Andorné, dr. Philippp Ödön, Farkas Lajosné, Gyöngyösy Lászlóné, Neukam József, Tanko István, Konderla Gyula 1—1 frtot; az iskolai perselyben begyűlt 82 kr.; Czérna Mátyásné 60 krt; az 1896 évről felmaradt 50 kr.; Kolman Károly, Müller Györgyné, Varrók Lászlóné, Riha Mártonné, Jecs Lajos, Nánássy Imre, N. N., Bajczer Miklós, György János, özv. Szini Pálné, Nagy Béláné, Radler Frigyesné, özv. Petrovics Lajosné, Gönczy Károlyné, Farczady Lászlóné, Isaák Gyula, Fekete Jánosné, Cserei Julia, Böszörményi Sándorné, Tóth Ágostonné, Bornstein Vilmos, Orosz Kálmánné 50—50 krt; Szabó Jenőné 30 kr.; Berzy László 25 kr.; N. N., Barna Mária, N. N., Ozsvárt János, Okos Béni, Sz. J. 20—20 kr.; N. N., Fekecs Jánosné, Hambrusch Tamásné, Bauer Alajosné, Lang József 10—10 kr; Jankovics Dezső polgármester a dr. Samassa József egri érsek karácsonyi szeretet-adományából 15 frtot. — Ruhaneműeket adtak: a) Viseltes ruhaneműeket: Kovács Károlyné, Neubauer Erzsébet, Fekecs Jánosné, Bajczer Miklósné; b) Lukács Béla és Vályi Nagy István 1—1 pár új lábbelit, Koncz Lajos egy új sapkát.

k) A nyitrai ev. ref. missiói egyház gyűjtő-ívén adakoztak: Lipcsey Péter, Kovács Károly, Farkas Lajos, Greiner Otilia, Beniczky Etelka 1—1 frtot; N. N., dr. Philippp Ödön, Zsivora Samu, Burus József, Bajczer Miklós, Szilágyi Zoltán 50—50 kr.; Nánássy Imre, Tóth Ágoston, Jecs Lajos, Müller György, Ozsvárt János, Okos Béniné 20—20 krt; N. N., Ozsvárt Juliánna 10—10 krt.

l) Az 1892-ik esztendőben alakult temetkezési egyesület 12 esetben adott temetési oształékot, összesen 130 frtot.

II. Az elemi iskola javára adakoztak: a) Az 1896 97 iskolai évre tett fenntartási ajánlataikat az 1898-ik évben kifizették: Szentkirályi Irén, Jecs Lajosné, Tankó Istvánné 5.50—5.50 frt; Böszörményi Sándorné, Györfy Sándorné, Veszalószky Gusztávné 5—5 frt; Deák Mihályné, Moszmajer Frigyesné 4.50—4.50 frt; Okos Béniné 4 frt; Nagy Béláné 3.50 frt; Bohaty Józsefné, Lajos Andrásné, Lukács Béláné 3—3 frt; Sődi Lajosné, Kovács Sámuelné, Rangonyi Gajetanóné, Paulovics Józsefné 2.50—2.50 frt; Müller Jakabné 2 frt; Juhász Pálné, Klapik Károlyné 1—1

frt; Bajczer Istvánné, Harangi Jánosné, Kanyó Jánosné, Hegedűs Gyuláné, Gáli Józsefné, Kiss Andrásné, Olasz Mihályné, Lukács Gyuláné 50—50 kr.; Pintér Józsefné 80 kr.

b) A május hó 27-én rendezett „Tavaszi táncmulatság” tiszta jövedelme 161 frt 22 kr.

Noszvajon Isten dicsőségére való hagyomány 25 frt, Mélt. Gallasy Gyula honvéd főhadbiztos, r. kath. vallású, az úrasztalát élete végéig borral ellátni ígérte.

Böcsön özv. Paukusi Józsefné gazdasági felszereléseket adott 4 frt értékben; Besnyi János és neje Almásy Piroska egy zománczos boroskannát 6 frt értékben.

Palkonyán S. Kalóz Ferencz 1 frtot, Kapitány Mihály 1 frtot, Hatvani György 1 frtot, H. Kalóz József 3 frtot; Kis Károlyné 1 frtot; Tálás János 1 frtot adományoztak az úrasztala ellátására.

T. Oszláron urvacsorai czélokra Lükő József, Seres István, Ládi István, Kis Antal, Kardos László, Csillik József, Kis Kálmán, Csillik Dávid és Csiszár Béla összesen 18 frtot adományoztak. A polgári község 3 frtot adományozott orgona-alapra.

Nemes-Bikken a nyomásos és közbirtokosság nádat ajánlékozott 70 frt értékben. Acsádi János a szüreti urvacsorát borral látta el

Heő-Szalontán Bársony György lelkész 200 kéve zsúpot adott 10 frt értékben; Kőrössy Dániel pedig 1 frt 90 kr.

Aranyoson Süti Istvánné a szószékre egy terfőt adott; Szabó Gergelyné 100 frt hagyományát az örökösök befizették.

Emődön Piskóty János úr egy úrvacsorát kenyérrel és borral látott el. Bódogh Tamás lelkész úrvacsorai kenyeret adott egy alkalommal; emődi születésű, geleji lakos Molnár Zsuzsánna férj. Pásztor Mihályné egy 20 frt értékű úrasztali terfőt ajánlékozott.

Ládházán nyéki Paksi Miklós úr az iskola javára 10 frtot adott, mely összeget, regale-bérletének leteltéig folytonosan megadni ígért; egy jótékonyczélú mulatság az iskola javára 38 frt 88 krt jövedelmezett; Pap Istvánné úrnő. Bizony Miklós, Kecskés József urak és Nagy István egyházi gondnok urvacsorai kenyeret és bort adományoztak.

Kis-Tokajban úrvacsorai jegyekre adakoztak: Özv. Ráczkevy Istvánné úrnő, Szathmáry József úr, és özv. Kupai Károlyné.

Szirmán Nádpataky László úr az egyház javára 2 frtot, K. Szabó Sámuel minden urvacsorai alkalommal kenyeret adományozott.

Diós-Győrben urvacsorai kenyérre és borra adott özv. Vályi Mártonné 3 frtot, Prém Jánosné 2 frt 40 krt, Id. Szűcs István 1 frt 50 krt; M. Tóth Sándorné 1 frt 30 krt, Vitányi István csendőr, File István. Özv. Molnár Jánosné, Sütő András, Prúgyi István 1—1 frtot; Ádám Andrásné 80 krt, Horváth János 60 krt; tóparti Szűcs András, özv. Székely Jánosné, Cs. Tóth István, ifj. Kis János, m. Tóth Sámuelné, ifj. File József, egy valaki, Kerekgyártó Sándor, File János, Frigyk János, Czakó József, Imri Sándor, Tóth Pál, cs. Egerszegi János, id. File Sándor, Kucsora József, özv. Faragó Péterné, id. Szűcs Sándor, Imri Sándor, Czakó András, Székely István, Vtzi Mihályné, Imri Sándorné, Esztergályos Sámuel 50—50 krt; Ajtai Sándor, K. Tóth Juliánna, Frigyk Sándor, Somodi Jánosné 30—30 krt; Görzsöny István, Nyirő Andrásné 20—20 krt; Dr. Derczényi Imre orvos úr és Kolozs Barna egy-egy úrvacsorai alkalommal bort, Szakos Györgyné, Vas János, Székely Jánosné, Tóth M. Sándorné, Gergely Jánosné egy-egy úrvacsorai alkalommal kenyeret adományoztak. Egy bál jövedelme 44 frt 29 kr és egy nyári multság jövedelme 46 frt 20 kr. az egyház javára adatnak. Az iparos ifjak szintén az egyház javára 20 frt 19 krt adtak.

Miskolczon néhai Pap János, volt miskolczi rektor-profeszor özvegye, Koncz Klára asszony, hódmező-vásárhelyi lakos, végrendeletileg egy 2100 frt értékkel bíró »Miskolczi takarékpénztári« részvényt hagyott az egyháznak. A »takarékegyelet« az elemi iskolák javára 50 frtot, a gymn. tápintézet javára tett alapítvány növelésére 100 frtot adományozott. A »Hitelbank« az elemi iskolák javára 20 frtot, a takarékpénztár a gymnasium tőkájének gyarapítására 200 frtot adott.

Alsó-Zsolczán Mélt. Báró Vay Elemér főispán s egyházmegyei gondnok úr az új tanítói lak vételárának pótlékául 200 frtot adott; nagymélt. báró Vay Béláné, szül. gróf Teleky Zsófia úrnő az egyház tulajdonát képező gyermek menhelyet 15 frt költséggel javíttatta és az iskolának egy 8 frt értékű »Európa« térképet ajándékozott.

Építkezések.

Hevesen építkezésre, beruházásokra 150 frtot költött az egyház.

Atány javításokra költött 500 frtot.

Tisza-Nána szintén javításokra költött 700 frtot.

Gelejen 200 frt fordított a jég okozta károk javítására.

Egerlövön a lelkészlakon egy istálló és kocsiszin építtetett 650 frt költséggel.

Poroszlón 1030 frtot költött az egyház két tanítói lak melléképületére, az iskola renoválására és a káplán-lak átalakítására.

Vattán lelkész-lak építtetett 2140 frt költséggel, egyéb javításokra kiadatott 325 frt.

Harsányban a lelkész lak udvarán kocsiszin emeltetett 65 frt, kerítés 30 frt költséggel; szőlő-telepítésre pedig 80 frtot költött az egyház.

Geszten a templom belseje megújított, újra fedeleztetett, a lelkész-lak újra fedetett 1637 frt költséggel.

T.-Darócson a templom újított 1616 frt költséggel.

Cserépfaluban a templom építésre ez évben 8213 frt 34 kr. fordított.

Zsérczen a lelkési pincze újonnan fedetett 50 frt, iskola fedetett 40 frt költséggel.

Böcsön az új lelkészlak építése folyamatban van; eddig költetett rá 482 frt 67 kr.

Tisza Palkonyán a lelkész-lakon a melléképületek javítására s a tanítói lakáson a konyha beboltozására 137 frt 57 kr. adatott ki.

Tisza-Tarjában a parochián a cselédház új tetővel látott el 106 frt költséggel.

Kis-Tokajban a pap-lak fedélzete újjított s egyéb javítások eszközöltettek 350 frt kiadással

Díós-Győrben a lelkész- és tanítói lakokon végzett javításokra 500 frtot költött az egyház.

Miskolczon egy új elemi iskola építtetett 2 teremmel s egy tanítói lak újított az egyház.

Alsó-Zsolczán egy új tanítói lakás építése munkába vétetett.

III. A felső-borsodi egyházmegyében.

Adakozások.

Ersegen az úrasztalát egész éven át kenyérrel és bórral ifj. Kazai János és neje látták el.

Bábonyon ifj. Király Jánosné, szül. Bakolár Juliánna az úrasztalához egy értékes kőkorsót ajándékozott. Az úrvacsorához kenyeret és bort adtak: ifj. Tóth János és neje, Nemes Lidia, Tékes Ferencz, Király János, Elek József lelkész, Pap Zsigmond tanító, Berecz András és Lakatos Borbála.

Szentpéteren torony- és templom-javításra: Lossonczy Jenő 100 frtot, Lévay József nyug. alispán 55 frtot, Vadászy Pál lelkész-esperes 25 frtot, Kasza Ferencz 50 frtot, Antoni János 50 frtot, Vattay Bertalan 20 frtot, Czakó Sámuel, Farkas Istvánné 10—10 frtot, Sós István 1 frt, Lakatos Istvánné 3 frt. Szent kenyérré az alapítványokon kívül adakoztak: Lossonczy Jenő főgondnok, Vadászy Pál lelkész-esperes, H. Egri János, Kis József.

Kápolnán lelkész és a presbiterium tagjai az úrasztalát kenyérrrel ellátták; Szikszai András egy porkefét ajándékozott a templom részére 1 frt 20 kr. értékben; domesztikából segély 50 frt; a nm. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium az iskola részére fali olvasó táblákat és egy Európa-térképet adott.

Radistyán az egyházközség több nőtagjai a templom belső díszítésére 50 frt 30 krt adtak; Kulik Istvánné egy terítőt az úrasztalára 8 frt értékben, Benes Károlyné, szül. Kos Mária a szószékre egy aranyrojtú terítőt 8 frt 40 kr. értékben; Csont Márton karácsonyi áldozáshoz kenyeret és bort adott; a község kiaknázási jog eladásából kifolyólag az egyház ajándékképen kapott 597 frt 50 krt.

Parasznya az úrasztalát kenyérrrel a presbiterium tagjai látták el.

Varbón az úr asztalára kenyeret adtak: özv. Bak Józsefné, Czakó József, Czakó Ferencz, Fodor Lajos, Fodor Pál és Pócs István.

Kondón az úrvacsorához kenyeret adtak: Pócsik János, Kis T. Bénéjám, ifj. Pócsik József, Boros Mihályné, Kis József; Tankó János 2 frt 40 krt adott.

Alacskán Kis András 50 frtot, Liszkai János az építkezéshez 51 szekér homokot 10 frt 20 kr. értékben, Cziczó Sámuel 1 frtot adott.

Barczikán id. Szűcs Andrásné szül. Tóth Lidia és Berczi Jánosné szül. Géczy Erzsébet egy-egy hímezett terítőt az úrasztalára; Gr. Serényi Béla 1500 drb téglát a templomhoz; a presbiterium tagjai az úrasztalát kenyérrrel látták el.

Ivánkán Szabon Mihályné az úrasztalára egy kendőt; a presb. tagjai az úrasztalára kenyeret adtak.

Ózdon jótékonycélú mulatságból 280 frt, Fejes Albert, Beleznai Lajos 1—1 frtot, Izsó György egy keresztelési készletet, Zsarnay Mihály egy majolika úrasztali boros korsót.

Velezden Dienes Mihály és neje Réti Terézia 2 frtot, Sallai Simon, Sallai Béla, ifj. Földi István, Szinglár Mártonné, Csák

Mihály, Tóth József, G. Jobbágy Andrásné 1—1 frtot, Jobbágy Mihály 50 kr.

Bánfalván özv. Antal Gergelyné 1 frtot

Nekézsenben az egyház hívei 550 frt 56 krt, a nők 66 frt 60 krt, Tóth Jánosné egy szőnyeget az úrasztalára 17 frt értékben.

Szilváson Brassó Zsigmond bíró 2 frtot, G. Varró Mártonné, Király Borbála, Tóth Mária, Takács Jánosné, Bakk Mihályné; A. Molnár Józsefné, Pócsik József, F. Boros Istvánné 1—1 frtot, G. Varró József 50 krt.

Visnyón Sturman Lénárd 30 frtot; volt úrbéresek 136 frt 72 kr.; nemesek 4 frtot; Molnár Mátyásné 1 frtot.

Mályinkán Eperjesy Ferencz és neje Tóth Lenke 2 frt, K. Pál Jánosné, Csermely Zsófia 1—1 frtot adtak.

Vadnán: Kökényesdy Pál tanító 15 frtot, egy helybeli lakosnő egy feketeselyem kendőt adományozott.

Bánhorváton Vas Józsefné 1 frtot, Galicz Jánosné 30 frtot adtak.

Edeleányban Tóth Pál 1 frt 50 krt, az úrasztalára az edelényi nők egy bordó színű plüss takarót adtak 40 frt értékben; kenyeret és bort adtak az úrasztalára: Darvas József, Terhes Lajos, Balog István lelkész, Mocskos Gábor, Fazekas János és Fazekas Sándor.

Finkén Molnár Károlyné, sz. Varnay Mária asszony egy értékes úrasztali poharat adott 50 frt értékben; az úrvacsorához kenyeret és bort egyes buzgó egyháztagok adtak.

Borsodon Domokos Zsuzsánna Amerikából 3 frtot küldött; a nagym. vallás- és közokt. minisztérium az iskola részére egy Magyarország térképét és 24 drb. fali olvasó táblát adott.

Ládbesenyőn Szabó József községi bíró 5 frtot adott.

Szendrőládon: Máté Mihály és neje Nagy Erzsébet az úrasztalára 10 frt értékű, díszes selyem terítőt; Farkas Rőcsei Mihályné, sz. G. Nagy Klára az úrasztalára egy 2 frt 35 kr. értékű fehér kendőt; Pásztor Andrásné, szül. Veres Erzsébet Amerikából az úrasztalára egy sötétzöld jutta terítőt 5 frt értékben; ugyanő egy fehér hímzett 3 frt értékű kehelytakarót. Néhai Rőcsei István kegyes rendelkező szőlőjének terméséből 6 egymásután következő éven az úrasztalára szükséges bort. G. Nagy János karácsonyi alkalomra az úrasztalára bort ajánlott.

Szendrőn a templomépítésre az izraeliták 37 frt 50 krt gyűjtöttek. Szajkó Gusztáv czigánykovács ugyan e célra 5 frtot

adott. Sárosi Mária róm. kath. nő a templom-építésre tett 200 frt ajánlatát befizette; Königssegg Irma grófnő halálakor harangozás-pénz helyett az örökösök 8 frtot küldtek a szegények közt leendő kiosztás végett, mely összeget azok a templom-építésre ajánlották fel; a templomépítésnél a hívek 1500 frt értékű munkát végeztek; Ivanics Bálint az építkezéshez szükséges homokot saját földjéből 50 frt értékben díjtalanul adta.

Rudóhányán Isten dicsőségére adakoztak egyesek 21 frt 71 krt.

Szuhogyon egyesek 27 frt 50 krt.

F.-Kelecsényben P. Ando János 80 krt, H. Ando István 50 krt, Szabó István, Imri András 20—20 krt, a lelkész a pitvar téglázására 2 frt 75 krt. Hat egyháztág az úrasztalára 6 alkalommal kenyeret, lelkész egy alkalommal bort adott.

Disznós-Horvátton özv. Szabó Jánosné 10 frtot, Hubay Lajos úr 5 frtot, özv. Lenkey Pálné asszony 1 frtot és egy úrasztali poharat 86 frt értékben. Az úrasztalára kenyeret adtak: K. Varga János, H. Varga István, tiszt. Bodnár Istvánné, özv. Vécsey Józsefné, Szarka Lajos, Kőrösi Antal tanító, Sárkány Kornél úr egy alkalommal saját terméséből bort. A lelkészi lakon istálló és kamara építéséhez járultak önként Kisházy Kálmán úr 3 frttal, Vincze Imréné 2 frttal; az egyház hívei önkéntes kivetéssel 829 frt 10 krral.

Vámoson herczeg Odescalchi Gyuláné ő kegyelmessége 65 frtot, az elszegényedett ref. egyháztágok részére 25 frtot, az iskolás gyermekek és a szegényebb kis gyermekeknek kézimunka ruha neműt ajándékozott 25 frt értékben; Rabovszki Józsefné úrnő adóssága törlesztésére 10 frtot, a gyülekezet tagjai a 400 frt törlesztésére önként megajánlott krajcáros adóból befizettek 154 frtot. Az úrvacsorához szükséges kenyeret Kis Demeter Sándor, Tölczéki Károlyné, Porcsalmi Sámuel adták; a lelkész pedig szüreti úrvacsorai alkalommal bort adott saját terméséből.

Böldván Cselényi Istvánné úrvacsorához mind a hat alkalommal kenyeret adott. Simon József alapítványának kamataiból 16 szegény gyermek tandíja fizettetett ki.

Nyomáron Petus Istvánné az úrasztalára egy kendőt. A Fekete és Miklós-alapítvány kamatjából szegény tanulók 13 frt 91 kr. értékű könyvet kaptak.

Hangácson ugyanezen alapítvány jövedelméből 21 frt 04 kr. értékű taneszköz osztatott ki.

Damak az egyházi közalapról kapott 40 frt segélyt, mely építkezésre fordított.

Hegymeg az egyházmegyétől nyert 19 frt 80 kr. segélyt. *Szakácsiban* Isten dicsőségére Mácsi Jánosné és Bagoly Eszter 50—50 krt adtak; Györgydiák Borbála az úrasztalára egy pamut abroszt adott.

R.-Szenden ifj. Molnár József gondnok az úrvacsorához egy alkalommal kenyeret és bort, Lassú János úrvacsorai kenyérhez 2 véka búzát.

Sz.-Jakabon Kiss Mária Amerikából úrvacsorai kenyér- és borra 1 frt 40 krt küldött, Bene János Isten dicsőségére 40 krt adott.

Meszesen Konyha József Amerikába kivándorolt egyháztag gyűjtött az egyház részére 100 frtot, Zsóry István iskolai építkezésre 25 frtot, ugyanezen célra a hívek 435 frtos önkéntes kivetést tettek. Porcs István felújírtatt 2 frt 50 krt, Dr. Ráczy György Miskolcra az iskolára 2 ablakot készíttetett és 10 frtot adott. Úrvacsorához kenyeret mind a hat alkalommal Horváth József gondnok adott; Kovács Zsuzsánna a templomi szószékre egy 12 frt értékű terítőt, Kovács Borbála Amerikából 1 frt 60 kr. értékű úrasztali kendőt.

Abodon Puskás Ferencz az úrasztalához egy 4 frt 60 kr. értékű boros-kancsót adott.

Építkezések.

S.-Szentpéter templomát és tornyát renoválta 3332 forint költséggel.

Radistyán torony-, lelkész-lak- és iskolánál történt javításokra 95 frtot költött.

Alacska a tanítói lakon átalakításokra s a tanterem kibővítésére kiadott összesen 340 frtot.

Berenten a parochián egy szín bezsindelyeztetett, a lelkész- és tanítói porta egy része új kerítéssel láttatott el, összesen 120 frt értékben.

Kazincz a pap-lakon egy folyosó készíttetett 180 forint értékben.

Ivánka haranglábját renováltatta 100 frt költséggel.

Velezden egy új orgona állíttatott 1400 frt költséggel, az egyházi épületek rendbehozattak 144 frt 16 kr. költséggel.

Bánfalván káplán-lak építtetett 250 frt költséggel, mely összeghez a lelkész járult 100 frttal.

Nekészenben templom, torony megújíttatott 532 frt költséggel.

Visnyón az iskola tetőzete újjáalakíttatott 280 frt költséggel, mely összeghez Gr. Erdődy Rudolf 166 frt értékű zsindelelyel járult.

Mályinkán új iskola és tanítói lak építtetett 3000 forint költséggel.

Vadnán a tanítói-lak megújítottatott 316 frt költséggel.

Barczán a tanítói-lak, tanterem s melléképületek átalakítottak 900 frt költséggel.

Edelény a templom tetőzetét 1130 frt költséggel átalakította; a tanítói lakon egy kútat és pinczét csináltatott 50 frt költséggel.

Szendrőládon építkezés 35 frt értékben történt

Szendró új templomot épített, melyre eddig 8054 frt 51 krt adott ki.

Szuhogyon a tantermet és istállót új tetőzettel látták el 101 frt 11 kr. költséggel; egy kútat építettek 29 frt 75 kr. értékben.

F.-Kelecsény a tanítói-lakon kútat csináltatott, lelkész-lakon az istállót javíttatta, a méhest újra fedette, a pitvart tégláztatta; az iskolára két ablakot készíttetett, összes építkezés 65 frt.

F.-Nyárádon a lelkész-lakon, tantermen és tanítói lakáson javítások eszközöltettek 100 frt értékben.

Dövényben a templomot és tornyot javították 37 forint értékben.

*D.-Horvát*on a lelkész-lakon új istálló és kamara építtetett 817 frt költséggel.

S.-Kazán a lelkész-lakon rácskerítés, kapuk és egyéb javítások 200 frt értékben.

Vámoson lelkész-lak, magtár, kamara, istálló 60 frt költséggel kijavítottatott.

Damakon a tanítói-lak fele része befedetett 80 frt értékben.

Hegymegen 70 frt értékű javítás történt.

Szakácsiban a templom, torony tetőzete újból zsindelezetett; a templom, lelkész-lak, iskola fala kívül-belől ujonnan vakoltatott, bemeszeltetett 462 frt költséggel.

Szalonnán templom és iskola körül 460 frt értékű javítás tetetett.

IV. A gömöri egyházmegyében.

Adakozások.

Simonyiban a község 120 frtot adott a paróchiális kert körülkerítésére; az egyház előljárói pedig ösztön-díjra 16 frtot raktak össze; Isten dicsőségére gyűlt az egyes hívektől 15 frt.

Darnyán Isten dicsőségére gyűlt 15 frt.

Serkében Isten dicsőségére gyűlt 22 frt; Fáy István orsz. képviselő az egyháznak 10 frt értékű fát ajándékozott; ugyanő kétszer, Gömörly János pedig négyszer látta el az úrasztalát kenyérral és borral.

Jánosiban Bátki Béláné, szül. Túróczi Juliánna egy szép keresztelő medenczét és kannát, Tóth Jánosné, szül. Turóczi Borbála szegény cseléd asszony a szószékre egy 25 frtos terítőt ajándékozott; Ruszkay Gyula lelkész, boldogult szüleinek emlékére, papi fizetési alapul 100 frtot adományozott.

Szutorban Isten dicsőségére gyűlt 7 frt 30 kr.; Bolóbas Istvánné, szül. Barát Mária a chatedrát és a pap-széket aranyrojtos kék posztó terítővel vonatta be; Pap Józsefné, szül. Mészáros Zsuzsánna az úrasztala kerítését szintén aranyrojtos kék posztó terítéssel díszítette fel, az úrasztalára pedig bordó szövetből készült s közepén selyemmel kivarrott terítőt adott.

Bellényben István Jánosné, szül. Szőke Juliánna a szószékre meggyiszín bársony aranyrojtos terítőt, az úrasztalára pedig egy díszes leplet ajándékozott; Imrecze Jánosné, szül. Kocsis Zsuzsánna a keresztelő készlet letakarására selyem terítőt adományozott.

Rimaszombatban özv. Káposztás Józsefné végrendeletileg 1000 frtot hagyott az egyháznak, Szabó József algondnok 50 frt gondnoki tiszteletdíját most is — mint 21 év óta mindig — visszaajándékozta az egyháznak, Szabó Béla min. oszt. tanácsos régebben felajánlt 10 frt adományát most is elküldötte; az egyház ajándékozott Majomnak 50 frtot, más egyháznak 100 frtot, Fáy István orsz. képviselő ajándékozott Majomnak 50 frtot, az egyes hívek által Majomban ingyen teljesített munka értéke 150 forint.

Balagon az egyes hívektől begyűlt adományok összege 80 frt 70 kr., Ö kir. fensége hg. Kóburg Ágost a tőle vásárolt zszindely árából 87 frt 29 krt visszaadott az egyháznak, az úrasztalát egész éven át a hívek buzgósa látta el kenyérral, Vitályus Andrásné, szül. Csapó Borbála a szószéket kék posztó terítővel vonatta be.

Kövecsesen Varga Zsófia adománya 50 frt, Putnoki Mór 10 frt, Néhrer László a temetőt fenyő csemetékkal ültetett körül 50 frt költséggel, a pap-lak építése körül a hívek 400 frt értékű ingyen munkát végeztek, Néhrer László az építkezéshez adott téglá árából 220 frtot engedett el, Buzi Márton lelkész adott 100 frtot, neje Gócs Emma 30 frtot.

Ricskén Hubay Miksa az egyháznak végrendeletileg hagyo-

mányozott 200 frtot úrvacsorai alapúl, ezenkívül 300 frtot szegény, jó tanuló gyermekek jutalmazására és iskola fölszerelésére, Horecz Borbála egy díszes bársony terítőt adott az úrasztalára.

Hubón Földi János 85 frt értékű belsőségét az egyházra hagyományozta s ezenfelül az egyházra hagyta 26 frt készpénzét is, a keresztelő-edény alapra gyűlt 9 frt 50 kr., a paróchiális istálló építése körül a hívek által ingyen végzett munka értéke 50 forint.

Tornallyán a begyűlt adományok összege 121 frt 7 kr.; a leányok díszítették föl az úrasztalát egy szép terítővel, s a költségből felmaradt 1 frt 50 krt is az egyháznak ajándékozták, az úrvacsorához szükséges kenyeret és bort 4 alkalommal az egyes hívek adták, az énekkar a tanító két szobáját kipadoltatta s a tanterembe egy nagy vaskályhát állttatott 40 frt költséggel.

Királyiban a tornallyai takarékpénztár 10 frtot, Szontagh Zoltán főszolgabíró 10 frtot adott az iskolára, Szászi Jánosné pedig az úrasztalára adott egy szép selyem kendőt, Bató Józsefné, Csörnök Mária saját költségén új templomablakokat csináltatott s a templomot belülről kimeszeltette.

Runyában Zsoldos Árpád az iskolának 10 frtot, jól tanuló iskolás gyermekek jutalmazására pedig 2 frt 50 krt adott. Nagy Mihály, runyai születésű, rimaszombati lakos egy díszes terítőt adott az úrasztalára.

Havván Isten dicsőségére gyűlt 11 frt 12 kr. Az éneklőkar 20 frt millénniumi alapítványt tett a magyar történelemben legjobb eredményt tanúsított iskolás gyermekek jutalmazására. Juhász Mihály és neje Katona Erzsébet 40 frtot adtak az egyháznak.

Csitzben Isten dicsőségére gyűlt 23 frt 60 kr, a község adománya pedig 96 frt 19 kr.

Lénártfalán Isten dicsőségére gyűlt 6 frt 95 kr.

Rimaszéciben Isten dicsőségére gyűlt 43 frt 50 kr., az énekkar orgona-alapra adományozott 30 frt 80 krt.

Iványiban Tóth Miklósné, szül. Csomós Zsuzsanna egy 5 frt 78 kr. értékű korsót ajándékozott az úr asztalára.

Susán Baksay István rimaszombati főgondnok ajándékozott az egyháznak 20 frtot. Czékus Miklós tanító 5 frtot. A hívek önkéntes adakozás útján 93 frt 50 krral, kivetés útján ugyanennyivel járultak a templom-építéshez. A vidéki jóltevőktől be-

gyűlt 250 frt. A 198 frt értékű közmunkát ingyen teljesítették a csekély számú szegény hívek. Nagy Andrásné a szószékre egy posztó terítőt, Léhi Juliánna pedig az úrasztalára egy selyemkendőt ajándékozott. A karzat kifestetését a Léhi-család saját költségén eszközölte.

Radnóthban az egyháztagoktól 1145 frt 65 kr. szedettet be az egyház tetemes terhének apasztására.

Zsipben Isten dicsőségére gyűlt 17 frt.

Bátkában az új harangra begyűlt 141 frt, ezen kívül Isten dicsőségére 20 frt.

Beretkén az egyház perselyében 15 frt 50 kr. találtatott. Székely Istvánné és Balázs Pálné az úrasztalára egy 5 frtos selyemkendőt ajándékoztak. Timár Istvánné, sz. Zula Zsuzsánna pedig egy fehér horgolt terítőt adott az úr asztalára.

Lekenyén Isten dicsőségére gyűlt 7 frt.

Horkán Isten dicsőségére gyűlt 12 frt, ezen kívül a szorgalmas tanulók jutalmazására egyesek összeraktak 6 frtot.

Berzétén Gr. Andrassy Dénes iskola építésre adományozott 1100 frtot. Hámos László főispán neje, Badányi Ida, kedves leányának esküvője alkalmából, a szószékre és úrasztalára értékes piros bársony terítőket ajándékozott.

Kőrösben Isten dicsőségére gyűlt 1 frt 40 kr.

Rudnán Köler Simon és Dusza András az úrasztalát két ízben borral látták el.

Rozsnyón Dr. Mayer Mór 5 frtot adott az egyháznak.

Szalócson Gr. Andrassy Géza a szalóczi egyháznak 10, a vígtelkinek pedig 5 liter bort ajánlott fel élte végéig minden úrvacsorálási alkalomra.

Páskaházán Bodnár Mártonné, szül. Antal Zsuzsánna az úrasztalára egy ezüstroytos bársonyterítőt ajándékozott.

Giczen Isten dicsőségére gyűlt 20 frt 36 kr.

Nasztrajban ifj. Somkúti Andrásné, szül. Istók Juliánna az úrasztalára két szép selyem kendőt ajándékozott. Dono Zsuzsánna adott 30 frtot úrasztali edényekre; Isten dicsőségére gyűlt 9 frt; a hívek ajándékozták az új iskola építéshez szükséges kemény fát, melynek értéke 452 frt; az ingyen teljesített szekeres és gyalog munkák értéke 801 frt.

G.-Szkároson Isten dicsőségére gyűlt 53 frt 85 kr.

Visnyón Isten dicsőségére 12 frt 15 krt adtak.

Alsó-faluban Isten dicsőségére 17 frt 25 kr. gyűlt be.

Ráshán Isten dicsőségére gyűlt 4 frt 60 kr.

Felfaluban Isten dicsőségére 5 frtot adakoztak.

Bejében az ujonnan épült lelkész-lakra Baksay István rimaszombati főgondnok, Sággy Sándor lelkész 50—50 forintot ajándékoztak.

Otrokocsban özv. Tomcsányi Józsefné az úrasztalára egy fekete posztó terítőt s a szószerkre ugyanilyet ajándékozott.

Kálosán Fejes Pál presbyter és neje Varga Eszter egy 10 frt értékű posztó terítőt ajándékoztak az úr asztalára.

Inolán Özv. Lenkey Zsigmondné egy értékes úrasztali kelyhet ajándékozott az úr asztalára.

Alsó Szuhán Lipták János Isten dicsőségére adott 1 frtot.

Zádorfalván özv. Nagy Sándorné, szül. Batta Juliánna egy 45 frt értékű kelyhet ajándékozott az úr asztalára, Batta Juliánna confirmált leánya pedig egy sajátkezüleg hímzett úrasztali terítőt adott. Dusza Lajos lelkész a paróchiális hambárhoz 40 frt értékű fa-anyagot ajándékozott.

Szuhafőn az ingyen teljesített munka értéke 60 frt. A hívektől az építkezésre kivetett összegből 79 frt 30 kr. folyt be; Járdánházy Jánosné egy számadó könyvre 2 frtot adott.

Héthben Isten dicsőségére gyűlt 38 frt. Lőkös István egy úrasztali edény beszerzésére 10 frtot adott. A 6 communiohoz szükséges kenyeret az egyes hívek ajándékozták.

Építkezések.

Simoniban a paróchiális kert körülkerítettett 120 forint költséggel.

Jánosiban a másod tanítói lakás czélszerűen átalakítottatott 130 frt kiadással.

Pálfalván csűr és baromfi ólak építettettek a tanító udvarán 300 frt költséggel, egy új harang öntetett 354 frtéért, iskolai padok készítettettek 35 frtéért.

Majomban az iskola teljes rendbehozására a hívek 150 frt értékű ingyen munkáján kívül készpénzben 290 frt fordítottatott.

Pokorágyon az iskola-ház mellé pincze építettett 122 frt költséggel.

Úza Panyit paplakjának javítására 72 frtot költött.

Tamásiban az iskola kipadlóztatott, új székekkel ellátatott 78 frt kiadással.

Balogon a templom ujonnan zsindelezetett 544 frt 61 kr. költséggel, a paplak és iskola javítására 81 frt adatott ki.

Kövecsesen új paplak épült, mely 1483 frtba került, a temető fenyőfákkal körülülttetett 50 frt kiadás mellett.

Recskén a templom és torony 600 frt költséggel rendbehozott.

Hubón új istálló épült a paróchia mellett 214 frt 40 kr. kiadással.

Tornallyán papi s tanítói közös csűr építettett 443 frtért; a tanterembe nagy vaskályha vásároltatott, s a tanító szobái kipadlóztattak 40 frt költséggel.

Runyában a templom és torony kijavítására 160 forint adatott ki.

Susán a templom építés 3093 frt 82 krba került.

Zádorházán a tanító udvarán új istálló épült 148 frt költséggel.

Szalócson a lelkészlak mellett egy melléképület emeltetett 116 frt kiadással.

Nasztrajban új iskola épült 3942 frt költséggel.

Alsófaluban az iskola javításra 30 frt fordítottatott.

Rásban az iskola javítására 55 frt 08 kr. adatott ki.

A visnyói tanterem átalakítottatott 67 frt 27 kr. költséggel.

Bejében a paplak teljesen átalakítottatott 943 frt költséggel, az iskola mellé egy kamara épült 197 frt kiadással.

Otrokocsban az iskolatető javítása 65 frtba került.

Imolán a papi s tanítói földekhez vezető uton egy hid építettett 58 frt költséggel, — a paplak konyhája átalakítottatott.

Naprágyban iskola javítására 210 frt fordítottatott.

Alsó-Szuhán a tanterem berendezésére 185 frt 24 kr. adatott ki.

Szuhafón az iskola mellett új istálló épült 199 frt 56 kr. költséggel.

Héthben a templom-torony alapos kijavítása s földiszítése 1400 frtba került.

Ezek szerint a gömöri ev. ref. egyházmegyében az 1897-ik évben építkezésekre összesen 16,055 frt 71 kr költetett.

A gömöri ev. ref. egyházmegye összes egyházaiban volt:

A gondnoki bevételek összege . 61,096 frt 74 kr.

A gondnoki kiadások összege . 54,474 frt 82 kr.

Összes maradvány 6,621 frt 92 kr.

V. A tornai ev. ref. egyházmegyében.

Adakozások.

Komjátiban Isten dicsőségére adakoztak: Darnai András Amerikában gyűjtött 92 frt 50 krt, Takács István Amerikából úrvacsorai borra küldött 2 frt 20 krt. Egyesek adománya 2 frt 40 kr., özv. Bene Andrásné Kassáról 1 frt, Jésó Mihályné Ná-daskáról 1 frt, Toboz Béni Amerikából 1 frt, ifj. Toboz János ugyanonnan 1 frt, egyes nádaskai lakosok 4 frt 80 krt.; összesen 105 frt 90 kr.

Szilason egyesek adománya 6 frt 50 kr. és az úrvacsorá-jához szükséges kenyér.

Bódva-Lenkén egy magát megnevezni nem akaró 227 frtot.

Becskeházán Mege Borbála miskolci lakos egy 5 frt ér-tékű úrasztali abroszt; Kovács József és Herman János családja egy úrasztali poharat 13 frt értékig, a polgári község 3 frtot. összesen 21 frtot.

Bódva-Vendégiben a konfirmáltak 3 frt 50 krt.; Túróczi Gyula, Balázs Ferencz, Szilasi János harangra gyűjtöttek Amerikában 252 frt 50 krt. Cséplő Ferencz Amerikából harangra 10 frtot, összesen 266 frtot.

Hidvég-Ardóban a konfirmáltak 1 frtot.

Zsarnón Zsarnay János Amerikából 3 frt; Körösy Zsuzsánna szintén Amerikából 3 frt, Doszpoly Mihály 50 krt; Csik András 1 frt, Péter József kenyeret és bort, id. Mártha Jánosné, Csik Józsefné, Kádár Lajosné egy-egy alkalommal kenyeret adomá-nyoztak az úrvacsorához; összesen 7 frt 50 kr.

Torna-Ujfaluban a hívek adják az úrvacsorához szükséges kenyeret; id. Gara Józsefné egy alkalommal bort is adott az úrvacsorához.

Szádellőben az adomány 31 frt.

Ajban az adomány: 18 frt 90 kr., mely összeghez Tóth János római kath. vallású egyén 10 frtot adományozott.

Görgön Szászi Bálint Amerikából 10 frtot; Bartók Ferenczné 2 frtot, Lükő Béláné az úrvacsorájához egy alkalommal bort adott.

Almásón egyesek 7 frtot, Szabó András az úrvacsorához kenyeret és bort adott 3 frt értékig.

Körtvélyesen Tóth József Amerikából 10 frtot, az úrvacso-rához a kenyeret minden alkalommal a presbyterek adják.

Jabloncán a konfirmáltak 2 frtot.

Barkán Néhai Szanyi István végrendeletileg 25 frtot; Szabó

Lajos 5 frtot, Szabó Andrásné 3 frtot, Szanyi József 2 frtot, Farkas János, Szabó Mihály, Fazekas Dávid Amerikából, Tamás István Amerikából, Tóth Lajos nőtlen ifjú katonaságából 1—1 frtot, összesen 40 frtot adtak. Kenyeret adtak az úrvacsorához Laczó János gondnok 2 alkalommal, Lukács Zsuzsánna hajadon cseléd és id. Körtvély István egy-egy alkalommal; bort adott Laczó János egy alkalommal.

Lucskán Néhai Szanyi István végrendeletileg 14 frtot, Szabó Lajos gondnok 5 frtot adtak.

Perkupán Isten dicsőségére adakoztak: Szegő Erzsébet és Borbála Amerikából 1 frtot, ifj. Gál József 1 frtot, Diczházi Mária 40 kr., ifj. Szegő József 20 kr., Szakal Juliánna 30 kr., a lelkészi föld szántása alkalmával egyesek: 2 frt, Pető Pálné 50 krt, összesen 5 frt 40 krt.

Varbóczon Simon András, ifj. Vidó József, ifj. Tar Zsigmond, Vidó Pál, Boros József, Tar János, Mészáros Ferenczné, Recski Zsigmond 20—20 kr., Bernát M.-né 25 kr., Nagy János, Molnár Mária, Molnár János, Zakhar Mária, Tar István, Molnár Zsigmond 10—10 krt, összesen 2 frt 45 kr.

Szinben Gál Jánosné dobódéli lakos 50 krt adott.

Sz.-Petriben egyesek 33 frtot adtak.

Szőlős-Ardóban egyesek 3 frtot adtak.

Kápolnán Kristóf Szőr István gondnok egész éven át az úrasztalát kenyérral látta el. Szőr István és Szőr József Amerikából 5—5 frtot küldtek.

Kánón id. Farkas István 80 kr., Nagy István 1 frt; Domo-kos Juliánna és Doszpoly Sámuelné egy-egy úrasztali kendőt s egyesek még 1 frt 40 krt adtak.

Borzován a confirmándusok 3 frt 40 krt adtak össze.

Sziliczén egyesek 10 frt 10 krt adtak.

Építkezések.

Komjátiban 9 frt 2 kr.

Szilason 18 frt 89 kr.

Bódva-Lenkén a paplakot javították 680 frt értékig, mely összeghez a b.-lenkei hívek kivetés útján 318 frt 54 krral járultak, ezenkívül a kézi és fuvarmunkálatokat a becskeházai hívekkel együtt ingyen végezték.

Bódva-Vendégiben 135 frt 65 kr. kerítés és egyéb javításokra.

Almásón a szőlő felújítását munkába vették s 300 oltványt elültettek.

Görgön 23 frt 79 kr.

Barkán 23 frt.

Lucskán az iskolára fordított 19 frt.

Perkupán 14 frt 77 kr.

Varbóczon a tanítói lakásnál istálló építtetett 354 frt 95 kr költséggel.

Szinben 189 frt 33 kr.

Sz.-Petriben 49 frt 08 kr.

Szólós-Ardó 2 frt 10 kr.

Teresztene 10 frt 86 kr.

Kápolna 18 frt 49 kr.

Égerszög 49 frt.

Kánó 136 frt.

Jósvafő 108 frt 68 kr.

Borzova a templomra 17 frt 22 krt, iskolára 86 frt 39 krt, malomra 72 frt 25 krt, összesen 175 frt 86 krt költött.

Sziliczen a templom renoválásra 200 frt, a paplak-javításra 225 frt, összesen 425 frt

VI. Az ungi egyházmegyében.

Adakozások.

Salamonban Balog Ferenc 2 frt, Kántor Zsófi 1 frt, Tolvaj Károlyné 2 frt, ifj. Kovács Ferencz 1 frt 50 krt, Demes Mihály 1 frt, ifj. Berta József 5 frt, ifj. Győri Mihály Amerikából 1 frt, Győri Lajosné 1 frt, özv. Kóródi Istvánné Amerikából 2 frt, ifj. Kovács Mihályné, Kis Pálné, ifj. Kovács Péter, Demes Ferencz, Laskodi János 1—1 frt.

Záhonyban Béres Károly 3 frt, Mező András 1 frt, Mester István 1 frt, Mező Pető Károly 5 frt, Béres Dániel 5 frt, ifj. Béres Isván 2 frt, Mester Istvánné 1 frt, Szmerida Pál 40 kr., Geletyi Jánosné 1 frtot adtak.

Csapon Frankó Györgyné, ifj. Toronyi József, özv. Kazinczy Ferenczné 1 frt, Nagy Józsefné, Popovics Pálné 1—1 frt, Kacsúr József Amerikából 5 frt, Eszenyi Jánosné 2 frt, Kovács Eszter 2 frt, Szamai Sándor 1 frt, ifj. Kazinczy Ferenczné 1 frt, Szutor Ferencz 1 frt, Sebők Sándor 2 frt, Tóth Ferencz csendőr 1 frt, Nagy József, Kis Józsefné, Hegedűs Mihály, Hegedűs Sándor, Kojsza Istvánné, Szabó Juli, Molnár Sámuel, id. Kazinczy Károlyné, Kun Sándorné, Hegedűs Andrásné, Badó Istvánné, Juhász Sándor, Toronyi Károly, K. Sebők József, Kántor Mihály, Gyüre Ferenczné, id. Toronyi Józsefné, ifj. Kántor Ferencz, He-

gedús Ferenczné, Illés István, Hegedűs Károly 1—1 frtot, Sebők János Amerikából 2 frtot, Béres Lujza 50 krt adtak.

Ásványban Badó József, Kádas Ferencz, N. Kovács János, ifj. Sebők János, Kádas Ferencz mindnyájan Amerikából 2—2 frtot, M. Kovács János 2 frtot, Kádas Károly 1 frt 50 krt, Varga Ferencz, Imre István, Galavec István, Malomka Gábor, Ujhelyi Ferenczné, Jakubáth Ferencz, Malomka János Amerikából, Balog János, Badó Jánosné, ifj. K. Varga János, Kovács Ferencz, Sebők István, Kovács Károly, K. Varga János 1—1, Legeza Sándor, Sebők Mihály, K. Varga Ferencz, Kovács Miklós, Legeza Péter, Balog Eszter, N. Varga János, Kovács Ferenczné, Tóth Mihály, ifj. Badi András, Malomka Mihály, Varga Péter, Badó Józsefné, Kádas Ferenczné, Kertész Mihályné, Kovács Istvánné, Kovács Józsefné, Sebők József 50—50 krt adtak.

Eszényben id. Balla János 10 frtot. Kovács Juliánna, Kádas Józsefné, Csordás József, Szabó József lelkész 2—2 frtot, összesen 16 frtot adtak. Ezen kívül Szabó József lelkész kereszteléshez szükséges poharat és tányért khina-ezüstből 15 frt értékben, és két darab úrvacsorai ezüst tányért 10 frt értékben ajándékozott az egyháznak

Szalókán Kerecsenyi János az úrasztalára egy piros virágú kázmér kendőt ajándékozott 7 frt értékben.

Ágteleken Sándor Józsefné 1 frt 50 krt, Gyüre Sándorné, Badó S. Miklósne 1—1 frtot, Györke Miklósne, Nagy József 2—2 frtot, Badó Antalné 50 krt adtak. Ezenkívül Báró Horváth Ida és Anna úrnők az iskola javára 247 frt 34 kr alapítványt tettek, melynek célja az, hogy ennek kamatából az iskolás gyermekek tankönyvekkel láttassanak el.

Kis-Dobronyban putka-helmeczi lakos, Gortvai Imre 1 frtot Nagy Zs. Józsefné 1 frtot adományoztak.

Nagy-Dobronyban Hidi János, özv. Katlin Jánosné 2—2 frtot, Kónya Benedek András, Bakcsi László, Molnár Tari János, 1—1 frtot.

Nyarádon Isten dicsőségére 61 frt.

Szelmenczen Isten dicsőségére 22 frt.

Ptruksán 13 frt 50 krt.

Palágyon 39 frt 50 kr.

Gálocsban 3 frt.

Pallón 7 frt.

Vajkóczon 1 frtot, Felföldy Ödönné szószék-terítőt adott 10 frt értékben. Varjasi Sándorné úrasztali terítőt adott 3 forint 60 kr. értékben.

Csicser 5 frt.

Vaján 9 frt.

Iske 7 frt 10 kr.

Béés 3 frt.

Mokcsa 1 frt.

Kapos 163 frt.

Veskócz 6 frt.

Csepely 367 frt 20 kr.

Nagy-Szeretván offera czímen 13 frt 30 kr.

Pályin 861 frt 67 kr

Solymos offera 39 frt 79 kr.

Lucska offera 15 frt 50 kr. A szobráczi urak gyűlés-társra adtak 85 frtot.

Reviscse offera czímen 95 frt 40 kr.

Jenke offera czímen 105 frt 37 kr.

Zahar offera 73 frt 12 kr.

Bezö offera 87 frt.

Pinkócz offera 12 frt.

Ungváron Hegyi György ügyvéd 500 frtot, egyesek 3 frtot. Az úrasztalára kenyeret és bort adtak: Ruzska Ferenczné, dr. Levi Józsefné, Rakovszky József, özv. Bock Dánielné, Katona Sámuel és Kovács János 6—6 frt értékben.

Botfalván 50 kr.

Tarnócson Balázs András végrendeletileg 50 frtot hagyományozott. Ugyanitt Isten dicsőségére 9 frt 50 kr.

P.-Helmeczen Isten dicsőségére 23 frt.

Minajban 7 frt 50 kr.

N.-Geöczön Simon Andrásné 80 frtot, Kása Péterné, szül. Vlg Erzsébet egy selyem kendőt adott 7 frt 50 kr. értékben. Györke Andrásné és Simon Andrásné a szószékre posztó-takarót 4 frt 50 kr értékben; Isten dicsőségére egyesek 80 frtot és 52 frt 14 krt adtak.

Kis-Geöczön Isten dicsőségére 10 frt 60 krt. Benkő János és neje Pankozai Julianna egy úrasztali terítőt vettek 8 frtért.

Ráthon Isten dicsőségére 116 frt 50 kr.

Szürthén Isten dicsőségére 120 frt.

Építkezések.

Salamonban a lelkészi funduson kő alapra vályogfallal zsin-delytetővel ellátott csürt építettek 465 frt költséggel.

Záhonyban egy új iskola és tanítói lakot építettek 996 frt 47 kr. költséggel.

Eszenyben az iskola-terem új ablakkal láttatott el s az iskola az utcától rácsos kerítéssel véttetett körül 160 frt kiadással.

Szalókán a templom belől és kívül renováltatott s kerítéssel véttetett körül, mely 534 frt 09 krba került. Ugyancsak itt az iskolai épület javítására 51 frt 24 krt költöttek. A lelkészi funduson levő ólat befedték 26 frt 90 kr. költséggel.

Ágteleken az iskola padimentomozása s kijavítása 80 frtba került.

Kis-Dobronyban a lelkészi lakot befedték s az épületeket renoválták 280 frt költséggel.

Nagy-Dobronyban a tanítói lakot deszka-kerítéssel vették körül, a mi 79 frtba került.

Solymos iskola-termet építettett 713 frt 58 kr. költséggel. Ez alkalommal kivetés tétetett 15 telekre 30 frtjával = 450 frt.

Lucska leégett iskoláját és tanítói lakát újból építtette 1480 frt költséggel.

Szeretva iskolát javítottatott 70 frtért.

Reviscse csűrét javította 100 frtért.

Jenke paplakát javította 100 frtért.

Kereszt csűr, kamarát 70 frtért.

Pinkócz csűr 70 frtért.

Nyarád villámsujtott tornyát kijavította 500 frt, iskoláját fedte 160 frt, csűrét reparáltatta 18 frt költséggel.

Palágy paplakát fedette 190 frtért.

Csicser 90 frt

Viszoka 561 frt 07 krt,

Kapos 889 frt 61 krt,

Cseppely 529 frt 34 krt,

Veskócz 135 frt 19 krt költött építkezésekre.

Ungváron a templom körüli vasrács 650 frtba, a pap-lakon szobák festése és istálló javítása 200 frtba került.

Botfala istállóépítés 86 frt 37 kr,

Tarnócz paplak-javítás 117 frt 02 kr,

Minaj templom-javítás 470 frt 28 kr,

Nagy-Gejócz csűr-javítás 50 frt, torony-festés 30 frtba került.

K.-Gejóczön Egri Ferencz egyházi tag a templom belsejét keramittal rakatta ki 180 frt költséggel

VII. Az alsó-zempléni egyházmegyében.

Adakozások.

T.-Ladányban Sz. Csikai Miklósné, Fülep Gerzsonné, P. Csikai Miklósné 25 frt értékű díszes meggyszín bársony úrasztali terítőt, özv Sári Miklósné és családjá szintén ilyet ado-

mányozott. Több lelkes nő a szószéket meggyiszín bársony terítővel vonatta be, és Sz. Csikai Miklósné 4 frt költséggel a papi széket kifesttette.

Búj. n Dr. Patay József egyházi szegény alapra 11 frtot, a régi tanterem tanítói lakká alakításához szükséges téglát adományozott.

Pthrügyön özv. Léway Mihályné egyházi adó-alapra 100 frtot adományozott, s ez jelenleg 200 frt.

Szerencsen Dr. Keső Géza, Dr. Kovács Gábor, Vitányi Bertalan, Molnár István úrvacsorához kenyeret és bort adományoztak, valamint Gödör Sándor rk. egyén bort és Boros János e célra kenyeret adományozott.

Monokon Puskás Istvánné 300 frtot adományozott. Puskás János 80 frt értékű úrasztalt készítettett, s reá 23 frt értékű terítőt adományozott. Lelkész neje a szószéket 8 frt értékű posztóval vonatta be.

Ondon Nauner Józsefné hagyományozott az egyháznak $\frac{1}{4}$ telek földet, 2 db. szőlő-földet és 100 frtot 1500 frt értékben; az iskolának $1\frac{1}{2}$ quarta földet s ingóságokat 200 frt értékben. Bernáth Béla orsz. képviselő 11 frtot, Kresz János 5 frtot adott a papi szőlő rigolirozására. Közmunka tétetett 40 frt értékben. Az úrvacsorához szükséges kenyeret és bort hat egyháztag adományozta.

Tállyán lelkészi alapra Balási Ilona és Borbála 300 frtot, szegény gyermekek ruházására 50 frtot adott. Dr. Szabó Gyula 6 frt, Kovács Gábor 6 frt, Kovács Ferenczné 6 frt, Bernáth Béla 6 frt, Kovács József 6 frt, Mura Györgyné 36 frtot adtak egyházi czélokra.

Tarcalon a szegények részére a város 8 frt 70 krt adományozott.

Erdő Bényén néhai Téglás Károly és néhai Fekete István 50—50 frtot hagytak végrendeletileg a „Ferenczy”-alap növelésére. Táncmulatságból az ifjuság 5 frt, a bíró 1 frt bírságpénzt adott az egyház javára. A lelkész egy szobát kideszkázott 18 frt értékben.

Tolcsván Adriányi Kálmán 7 frt 50 krt adományozott.

B. Halászon Bráda Ferencz presbyter 100 frtot, Szabó Ferencz és társai pedig Amerikából 115 frtot adtak a leégett templom építésére.

Kenez'ón Kocsis Ferencz és neje: Berei Borbála díszes úrasztali terítőt adtak.

Csanáloson Idb. Kulcsár Pál 50 krt, Krajcz András 50 krt, Ifj. Balobás János 1 frtot adtak.

Tokajban az 1896. évben végzett templomjavításra és torony-építésre a mult évben kimutatott adakozásokon kívül a következő adományozások történtek: özv. Mudrány Jánosné (Szege-Long) 100 frt, Csontos Lajosné szül. Kota Juliánna (Losoncz) 40 frt, Horváth István ismét 7 frt 50 krt, Fejér János ismét 7 frtot, Gönczy Bertalan, Zákány Gábor, Kardos Imre 5—5 frtot, ifj. Fejér József, Solymosi József 2—2 frtot, Asztalos Györgyné, Görgei János (r. kath.) Bujdosó Andrásné 1—1 frtot adtak.

Az ev. ref. temető új lépcsőzetes feljárójának költségeire adakoztak az 1897. évben: Benedek Pál 20 frtot, Vecsey Oláh Miklós, özv. Vecsey Oláh Károlyné 10—10 frtot, Czigányi Béla 5, Kicsinkó Antal 4, Dienes Gyula 3 frtot; Nácsa Imre 2 frt 41 krt; Zákó Margit, Füzesséry Ödönné, Paulay Gábor, Erdős Sámuel, idb. Lakatos József, L. Nagy Péter, Lantos János 2—2 frtot, Kozlik István, Solymosi Gábor, Tóth László, Kereszturi Mihály, Kereszturi Sámuel, Tokaji Ferencz, Kocsa Sámuel, Erdős Sámuelné, Helmeczi Gábor, Olay Lajosné, özv. Lantos Sámuelné, Szabó Imre, Horváth Lajos, ifj. Lakatos József, ifj. Erdős Sámuel, Kecskés István, Horváth István, Dolák Károly, L. Nagy László, özv. Vas Istvánné, Farkas Lászlóné (r. kath.), Szőr Ferencz, Lovich Terézia, Eles Mihály 1—1 frtot, Szúrkos Bénéjáminné 70 krt, Kollárh Károlyné, Kazay Dánielné 60—60 krt, Kántor Lajosné, Kocsa Jánosné, Kis András, Lantos József, Kapczy József, Takács Béni, Szabó Károlyné, Hatala Istvánné, Molnár András, Bolló Ferencz, Czepper Dávid, Tóth Gábor, Kocsa András, Négyesi Bertalan, Gonda Györgyné, Kántor János, Tóth Ferencz, Sidlóczki Lajos, ifj. Sidlóczki Lajos, Patai István, Fejér György, Szombati László, Fejér Károly, Fejér Erzsébet, Fejér János, Szerencsi József, L. Nagy György, Földesi Gábor, Zákány Gábor, Antalóczi Jánosné, Diószegi János, Ozrovenszki János, Kovács Márton, Húri Bálint, Makranczi Józsefné, Barkóczi Vincze (r. kath.), Sütő István, Solymosi Bálint, Karika Gábor, Szopkó Györgyné 50—50 krt; Kék Mihályné, Kis Gábor, Somogyi János, Hornyák Jánosné, Kis Mihály Gábor 40—40 krt; Kolláth János, Hegyessi Béla, Tarcsi János, Kocsa Mihály, Kónya József, L. Nagy István, Meleg Jánosné, Kis Károly 30—30 krt; Bozsányi Jánosné 25 krt; Fehér Pálné, Móricz Pálné, özv. Tóth Jánosné, ifj. Czelláth József, Kis Lőrinczné, Derecskei László, Kőrösy Sámuel, Bezerédi Jánosné, Süveges Jánosné, Bolló István, Sallós József, Pásztor Menyhért, Vass Ferencz Molnár József, L. Nagy Imre, Tóth

György, Nyesti Mihály, Percz Jánosné, Földesi Istvánné 20—20 krt; Fábíán József, Barna József, Orosi Tóth József, Takács Jánosné 10—10 krt. A tokaji ág. ev. testvér-egyház gyűjtése 17 frt 70 kr.

Ezen temető-feljáróhoz a magas kincstár 100 db. tölgyfa-pallót adományozott mintegy 200 frt értékben.

B.-Keresztúr az úrasztalát kenyérral és borral a hívek látják el. Templom-alapra adakoztak. Kurucz Mihály 2 frt. Gönczy József 5 frt, Sarafi Mihály 50 kr. Balogh Bálint 3 frt, Prunyi Gusztáv gazdasszonya 1 frt, Kollarits Ferenczné 2 frt, Csink Gyula 2 frt, H. A. 1 frtot, Csink Aladár 50 krt., Posch Janos 1 frtot, Gönczy Józsefné 1 frt 50 krt., Fuchs Emil 50 krt.

Gesztelyen új harangra ifj. Balla Mihály és Török Zsófia 4 frtot, Olajos Pál és Bodolay Etelka 2 frtot, hiterősültek 15 kr., Presbiterek házankénti gyűjtése 7 frt 89 kr. Orgonára: Négyesi Pál és társai által rendezett bál tiszta jövedelme: 17 frt. Templom építésre ez évben befizettek a hívek 231 frtot. Kóczán Miklós földbirtokos egyház szükségletére 4 frtot és mind a hat úrvacsora-osztáshoz kenyeret és bort adott.

H.-Kakon Özv. Sisáry Gyuláné a confirmáltaknak kis bibliát adott jutalmúl 10 frt értékben.

H.-Németiben Potoczky Kálmán r. kath földbirtokos 2 frtot.

Berzéken Potoczky Imre róm. kath. földbirtokos és Molnár Ida kisasszony 7 frtot, egyháztagek 16 forintot harangra.

T.-Luczon úrasztali terítőre Szathmáry Istvánné 25 frtot, hívek 86 frtot, confirmáltak 10 frt 12 kr.

Keszenyétenben Szabó Mihályné, Szabó Sára úrasztali terítőre 4 frtot adott.

S.-Hidvégen Csiger János márvány úrasztalát készíttetett 50 frt értékben. Töczek András egyházi szükségletekre 2 frtot adott.

K.-Dobszán Deréky Gyuláné báróné egy china-ezüst úrasztali kenyér-tányért 6 frt értékben. Székely Imréné, szül. Károlyi Erzsébet lelkészné egy hímzett keresztelési tálcza-takarót 3 frt értékben, egyházi énekkar 5 frtot, a közbirtokosság egy legelő jövedelmét, 60 frtot, adtak, a confirmandusok adománya 1 frt 35 kr.

Megyaszón a tüzoltó egylet 5 frtot, Zombory Gedő lelkész 1 frt 50 krt adott.

L.-Bényén Tamay Endre budapesti lakos 30 frtot. Zalay Andor r. kath. földbirtokos 15 frtot, Bolha Andrásné 35 frtot adott.

T.-Szadán Kovács Jánosné özv. lelkészné 3 frtot, Kárász Imre ág. ev. 1 frtot adott.

T.-Harkányban a lelkész 12 frtot adott.

Karádon Horváth Vincze 2 frt 77 krt, B. Kántor Mihály 12 frtot, Karászi Gániel 10 frtot, K. Batta Györgyné 1 frtot, K. Tompa János és neje 2 frtot adtak.

Lukán közadakozás Isten dicsőségére 12 frt.

Karoson harangra egyesek 8 frt 50 krt adtak.

Páczinban a közadakozás Isten dicsőségére 12 frt.

Czigándon Isten dicsőségére adakoztak 50 frtot.

Rozvágyon közmunkával szereztek 286 frt 83 krt. Isten dicsőségére cílmen befolyt 20 frt 50 kr. Lelkész az építkezésekhez a saját költségén 30,000 téglát vettetett.

Ricsén a volt úrbéres közönség pénztárából adományoztatott 115 frt. Isten dicsőségére 55 frt 40 kr. Az úrasztalára ifj. Vécsi János és neje egy 4 frt 40 kr értékű terítőt ajándékozott.

Lácán Isten dicsőségére adakoztak 37 frtot.

Semjénben Isten dicsőségére adakoztak 8 frtot.

Örösön Feke Balázné, Handzsár Anna egy 10 frt értékű úrasztali poharat ajándékozott.

Karcsán Isten dicsőségére 30 frt 50 krt adtak.

A.-Bereczkiben Székely István f.-berezcki gondnok Isten dicsőségére 25 frtot adott.

N.-Kövesden Isten dicsőségére 37 frt 04 krt adtak, közmunkával 84 frt 01 krt szereztek, Nagy Ferenczné egy úrasztali kendőt 3 frt értékben készíttetett.

Leányváron harangalapra egyesek 19 frtot adományoztak, Diószeghy Pál 300 kéve nádat 10 frt értékben és egy köböl rozsot 5 frt értékben adott.

Agárdon közmunkával 85 frtot szereztek; Isten dicsőségére 25 frt 80 krt adományoztak.

K.-Tárkányban Isten dicsőségére 5 frtot adtak Szabó Pál h.-lelkész neje az egyház részére egy szószék-terítőt ajándékozott 70 frt értékben. Úrasztali terítőt a nők 64 frt értékben készíttettek.

Ag.-Csernőn Isten dicsőségére 19 frt 40 krt adományoztak.

Bacsában Isten dicsőségére 61 frtot adtak.

K.-Helmeczen Isten dicsőségére 7 frtot adtak.

Leleszen Isten dicsőségére 27 frt 70 krt és egy dúsan aranyozott áldozó kehelyre 39 frt 05 krt adtak.

Lelesz-Pólyánban Isten dicsőségére 12 frtot adtak. Simon Jánosné 7 frt értékben úrasztali terítőt adományozott.

Véken Isten dicsőségére 6 frtot adományoztak.

Szentesen Isten dicsőségére 7 frt 50 krt adtak.

K.-Géresen Isten dicsőségére 59 frt gyűlt be.

Perbenyikben Isten dicsőségére 71 frt 91 krt adtak.

Építkezések.

T.-Ladányban az egyház 1103 frton orgonát állíttatott fel, mely összegből a lelkész 800 frtot házankénti megkeresés útján gyűjtött. A torony 370 frttal kifestetett.

Bájon a tanítói-lak építése 97 frtba került.

Monokon templom s paplak 2125 frt 26 kr. költséggel díszes állapotba hozatott a hivek minden megterhelhetése nélkül a lelkész dícséretes fáradozása által.

Tarczalón az iskola 800 frtal átalakíttatott.

Erdő-Bényén épület javításokra 245 frt 33 kr. fordíttatott.

B.-Olasziban építkezésre 136 frt 41 kr fordíttatott.

Sárospatak 200 frt értékben épített.

Csanálos iskolát épített 2000 frt költséggel.

T.-Lucz építkezésre 1000 frtot fordított.

Kis-Dobsza építkezésre 165 frtot fordított.

T.-Szada 150 frt költséggel építkezett.

T.-Harkány tanító-lakot épített 1936 frt 90 kr. értékben.

Páczin építkezésre 100 frtot költött.

Czigánd iskolát, tanítói-lakot javított 800 frt értékben.

Rozvagy tanítói lakot építtetett 302 frt 63 kr költséggel.

Semjén tanítói lakot padlóztatott 41 frt 44 krral.

Leányvár épített 160 frt költséggel.

Agárd épített 50 frt költséggel.

K.-Tárkány 58 frt 34 krt. költött építkezésre.

VIII. A felső-zepléni egyházmegyében.

Adakozások.

Abarán orgonára befizettek egyesek 25 frtot. Tóth János és társai Amerikából 100 frtot küldtek orgonára. Isten dicsőségére több buzgó nő 8 frt 50 krt adott. Kovács Mihályné egy úrasztali terítéket ajándékozott. Az áldozathoz szükséges kenyeret a hivek adták.

Bánócson Kazinczy Arthur, berettői földbirtokos és egyházi főgondnok az úrvacsorához kenyeret és bort adott. Isten dicsőségére 66 frt 11 kr. gyűlt össze. Orgonára 10 frt 30 krt. adakoztak a hivek. Szószék-koronára Marczinyih András bánóczi egyháztág 50 krt adott.

Morván Tomcsányi Mili kisasszony egy saját szövésű és himzésű díszes szószéki terítőt ajándékozott. Isten dicsőségére begyűlt 2 frt 56 kr. Az úrvacsorához való kenyeret, miként az

előző években, úgy ez idén is Tomcsányi Árpádné úrnő adta az egész éven át.

Vásárhelyen Isten dicsőségére adtak a hivek 48 frt 71 krt. Az úrvacsorához szükséges kenyeret a hivek adták.

Garanyban Isten dicsőségére begyűlt összesen 74 frt 10 kr., melyet a következők adományoztak: Hollós János 1 frt, Mester András 1 frt, Estu Mihály 1 frt, ifj. Juhász János 2 frt, özv. Stefán Mihályné 1 frt, Vajda János 1 frt, özv. Vargapál Istvánné 1 frt, idb. Béres András 1 frt, Valyóvszki István 1 frt, K. Vargapál János 1 frt, özv. Estu Mihályné 1 frt, Vargalcsik István 1 frt, Szabó János 1 frt, ifj. Toronyi János 2 frt, N. Béres János 1 frt, Vargaestók András 1 frt, Kovács János 1 frt, Szakál István 1 frt, özv. Vargaestók Györgyné 1 frt, Juhász András 3 frt, ifj. Tóth János 1 frt, ifj. Juhász V. Mihály 2 frt, Cziránska Józsefné (g. kath.) 1 frt, Kis Mihály és Béres Borbála 2 frt, Resko András 1 frt, B. Halász András 1 frt, Bacso Ferencz Mária, ifj. Vargaestók Mihályné 1 frt, özv. Vargaestók Andrásné 1 frt, Béres K. Mihály 1 frt, özv. Molnár Károlyné 50 kr, H. Kovács János 1 frt, Kovács Mihály 3 frt, Tóth András 1 frt, Hajtó Mihály 1 frt, Hajtó András 1 frt, idb. Estu András 1 frt, özv. Berta Andrásné 1 frt, Szakál József 1 frt, Lukács D. Mihály 1 frt, Bodnár Borbála és férje 2 frt, özv. Béres Mihályné 1 frt, Stefán Zsuzsánna 1 frt, K. Vargapál János 1 frt, Kolozsváry Etelka 2 frt, H. Béres Istvánné 1 frt, Toronyi András 1 frt, ifj. Samu B. András 1 frt, özv. Vargapál Andrásné 60 kr, Vargaestók Mihály 1 frt, Vargaestók János 1 frt. Szakál Erzsébet 1 frt, Bakura György 1 frt, ifj. Vargaestók N. János 5 frt, özv. Szabó Jánosné 1 frt, Tóth Istvánné 1 frt, Tóth János 1 frt, Tóth Mihály 1 frt, Halász B. András 1 frt, özv. Szakál Jánosné 50 kr, Szabó Mihály 1 frt, Varga Gy. János és neje Csányi Zsuzsánna 1 frt 50 kr.

B.-Ujlakon az úrasztalára a kenyeret és a bort a hivek adták s Isten dicsőségére adakoztak 28 frtot, mégpedig a következők: Fonosz Andrásné 3 frt 50 krt., Kiszti Lajos Mihályné 1 frt, Lajos Mihály 1 frt, Lajos István 2 frt 50 kr., Lajos Jánosné 50 kr., Tóth Istvánné, Vinczellér Zsuzsánna 1 frt, Szorák Mihályné, Lajos Erzsébet 1 frt, ifj. Hornyák Halász János 2 frt, Lajos Mihály 1 frt, Hornyák György 1 frt, Tóth János gondnok 3 frt, Szakál Mihály 2 frt, özv. Rácz Andrásné (Kenézlő) 1 frt, Koscsák Mihály egyházi 1 frt, Lajos András 1 frt, Lajos Boczán Mihály 1 frt, Lajos Gergely Mihály 1 frt, Hornyák Erzsébet,

Zámbó Jánosné 1 frt, özv. Varga Mihályné 1 frt. Szakál Béres János úrasztali terítéket adott.

Csernahón Szdruan István bíró büntetéspénzből 4 frtot adott az egyháznak. Varannai Mihály 2 frtot, Horváth Mihály Amerikából 5 frtot. Özv. Harcsa Istvánné meggyszínű, arannyal kivarrott, 30 frt értékű diszes úrasztali terítőt ajándékozott. Kovács Istvánné, elhunyt leánya emlékére a szószéket díszes szőnyeggel vonatta be mintegy 8 frt értékben. Hornyák Mária hajadon a szószék felett lévő koronát vonatta be díszes szőnyeggel. Nemes Borbélyné a kommúnióhoz kenyeret és bort adott.

Deregyőn Isten dicsőségére begyűlt 42 frt; perselyekben volt 67 frt 43 kr. Gróf Lónyay Gábor főgondnok a papi és tanítói több öl kerítéshez veszőt és karóhoz való tölgyfát adott mintegy 20 frt értékben. Isten dicsőségére a hivek 3 frtot adtak. Amerikából Janócsik János 1 frtot, Ádám Mihály 1 frtot, Varga Mihály 5 frtot küldtek egyházi czélokra. Thuránszky Ferencz és fia Thuránszky Tihamér a gyermekek majálisára 14 frtot adtak.

Gercselyben Isten dicsőségére begyűlt 11 frt 50 kr;

Kisztén ugyancsak ezen czélra 2 frt;

Hardicsán 21 frt 13 kr.

Kazsuban Izsépy Vilmos főgondnok 40 frtot, Pilisy László 15 frtot, Juhász Mihály 1 frtot, Kosztrub János 1 frtot, ifj. Kosztrub János 1 frtot adtak egyházi czélokra.

Homonnán toronyépítési alapra 796 frt 47 kr. gyűlt be.

Kis-Ráskán Kozma Gáborné 5 frtot, Stépán Gábor málczai földbirtokos édesanyja halálakor harangoztatásért 10 frtot adott. Egysesek 8 frt 60 krt adtak.

Hegyiben 3 frt gyűlt be Isten dicsőségére.

Kolbásán a következő adományok voltak: gróf Forgács István a parochia-építéshez 50 frt értékű faanyagot, gróf Károlyi László pedig 20 frtot adott. Isten dicsőségére adakoztak még a következők: Kolozsvári Erzsébet Amerikából küldött 1 frtot, ifj. Kudrecz Mihály ugyanonnan 2 frtot, ifj. Tóth Andrásné adott 1 frtot, özv. Székely Andrásné 1 frtot, id. Zeher Mihály 1 frtot, Vereb György 50 krt., Köröskényi Agostonné 1 frtot, ifj. Bekényi János 2 frtot, id. Dudás Mihály és neje: Csonka Zsuzsánna 3 frtot, Kövér Andrásné 1 frtot, Horváth Antalné 2 frtot.

Ladmócson Ujj Mariska diszes, kivarrott selyem himzésű terítőt ajándékozott az úrasztalára.

Lasztomérban 65 frt 23 kr. gyűlt be Isten dicsőségére és Kacs Már Mária hajadon egy saját készítményű pamut abroszt adott az úrasztalára 5 frt értékben.

Legenyén Dókus Ernő egyházi főgondnok a templomra 50 frtot, Kigyóssy Istvánné asszony 5 frtot, Magyar János (B.-Szög) 5 frtot adtak. Ugyanitt nagys. Szentmiklóssy Augusztá úrnő selyemmel gazdagon himzett úrasztali teritőt adott; Soltész Vilma kisasszony szépen kivarrott piros bársonyteritőt ajándékozott az úrasztalára.

Szürnyegen Isten dicsőségére begyűlt 30 frt.

Málczán Isten dicsőségére a hívek 25 frt 40 krt raktak össze. Stépán Gábor h. főgondnok pedig 60 frt 67 krt. elengedett az egyháznak s ezenkívül az iskolának téli ujságot hordatott.

Nagy-Ráskán Béres Györgyné 1 frtot adott Isten dicsőségére.

Migléczen 30 frt gyűlt be Isten dicsőségére;

Tussán 77 frt gyűlt be ugyanezen célra.

Építkezések.

Bánóczon a templomkert és az iskola körül több öl palánkerítés huzatott és a templom bejárata elé rács-kapu készítettett, a mely a faoszlopokkal együtt 82 frt 44 krba került. A lelkészi belhelyen egy fából való új sertésól építettett zszindely tetővel, ez került 66 frt 56 krba. Tanítói és lelkészi csűr szalmával fedetett be, a mely a munkával együtt került 40 frtba. Ezen épületek fedéséhez Kazinczy Arthur, berettői földbirtokos és főgondnok 2 szekér rozs-szalmát adott, a többi szalmát a hívek adták s a fedésnél való munkát is soronként ők teljesítették. Az egész építkezés és javítás került 213 frt 21 krba, mely összegbe a kisebb javításokra fordított 16 frt 62 kr. is be van számítva. Iskolai felszerelés és nyomtatványokra 7 frt 59 krt. fordított az egyház.

Garanyban az 1897. évi tűzvész által elhamvasztott tanítói lak és melléképületeinek felépítésére a hívek által teljesített munkán kívül kiadatott 230 forint.

Bodzás-Ujlakon a belhivatalnokok lakásán eszközölt javításokra 67 frt 58 kr. fordított.

Morván 58 frt 86 krt költöttek építkezésre. Nevezetesen az iskola keleti fala újra állíttatott; az iskola tapaszatott, megszeltetett, egy darab deszka a padlóba beállíttatott és két iskolai pad kijavíttatott. A tanítói lakban két pár új ablak építtetett.

Deregyőn a templom kijavíttatott s a torony tetőzete újra építtetett s galvanizált horganylemezzel fedetett be. Ez összes építkezés került 2400 forintba, a mely összegből gróf Lónyay Gábor 1600 frtot fedezett, a hívek pedig 750 frtot és a fuvar

adták. Egy magát megnevezni nem akaró kegyes keresztyén 100 frtot adott és gróf Lónyay Gábor 1600 téglát, mely adományból a templom kerítése hozatott rendbe és a templom bejárata betton lépcsőkkel láttatott el.

Kis-Azarban a lelkészlakon és mellék-épületein eszközölt kisebb-nagyobb javítások belekerültek 30 frtba.

Kis-Ráskán a tanítói csűr alá egy talpfa húzatott; a lelkészi méhes és istálló egyik oldala szalmával fedetett, ez belekerült 30 forintba.

Kolbása paplak-építéshez fogott, mely nagy részben már el is készült s ha teljesen készen lesz, a környék egyik ilyenmő legczélszerűbb épülete lesz.

Ladmócson a lelkész-lak elé egy czélszerű és csinos előtornác készítettett 30 frt költséggel.

Legenyén a templom megújításának munkálata, t. i. az összes kőműves munkálatok, a szószék kifestése, új ajtó, új ablakok készítése, az utóbbiaknak vízlevezető csatornákkal való ellátása, a torony párkányzatának cinlemezzel való bevonása, összesen 504 frt 74 krba került. A templomra fordított összes költség 1896-ban a tetőzetre költött 479 frt 91 krral együtt összesen 984 frt és 30 kr. Ezenkívül a régi felekezeti iskola-épületnek állami iskolává történt átalakítására is költött az egyház a múlt évben 98 frt 33 krt, 1896-ban pedig 364 frt 54 krt, tehát összesen 462 frt 87 krt, úgy, hogy ideszámítva a parókhán is végzett kisebbrendű reparációkat, egyházi építkezésekre kiadott az egyház a legközelebbi két évben 1490 frt 95 krt.

Imreg a tanítói lakon konyhát rendezett be a kémény alatt egészen czélszerűen, 50 frt költséggel. Ugyanitt a tanítói udvaron levő ház 150 frttal rendbehozatott.

Szürnyegen az iskolaépület teljesen rendbehozatott. A tanterem kideszkáztatott, új ablakokkal s új kályhával láttatott el.

Málczán Kiss Tamás lelkész a lelkészlakon két ajtót saját költségén 2 frt 50 kr kiadással befestetett.

Nagy-Toronya az egyházi épületeken több rendbeli javítást tett, ugyanis mind a parókhán, mind a tanítói lakon az első szobákat kifesttette s a tanítói funduson kerítést húzatott.

Tussán 400 frt költséggel új csűr építettek s a kocsiszint és pinczét pedig 30 frt kiadással kijavították.

Vásárhelyen a tanítói lakon, csűrön és egyéb melléképületeken 58 frt költséggel különféle javításokat tettek.

9. Tárgysorozat előtt a lelkészek államsegélye s az ezzel kapcsolatos és kívánatos előintézkedések tárgyában szót kér Fejes István és célhoz nem vezetőnek s egyszersmind az egyházkerület jogkörébe vágónak nyilvánítja az egyetemes konventnek azt az intézkedését, mely szerint a f. évi tavaszi ülésében hozott 21. számú határozattal az országos közalap-végrehajtó bizottságát bízta meg a folyósítandó s immár törvény által biztosított államsegély mennyiségének megállapítása céljából szükségessé vált díjlevél-revideálással. Indítványozza, hogy törvény adta jogánál fogva, e díjlevél-revideálásokat egyházkerületünk maga eszközölje; a konvent elnökségét pedig kérje fel, hogy e sürgős és életbevágó ügyben, — ha a szükség úgy kívánná — a jövő tavaszi rendes időszak előtt is, a konventet e tárgyban rendkívüli tanácskozássra hívja össze.

Miután az országos-közalap végrehajtó-bizottságának közgyűlésünkben jelenlevő elnöke azt a felvilágosító kijelentést tette, hogy a nevezett bizottság a díjlevél-revideálások czélszerű és lehetőleg megnyugtató eszközlése céljából maga is az egyházkerületeket szándékszik már legközelebb e nagy munkálathoz szükséges adatgyűjtés végett bizonyos kérdőpontokkal megkeresni: közgyűlésünk bevárja e kérdő pontok leérkezését s csak azután tesz — ha esetleg szükségesnek találná — ez ügyben további megfelelő intézkedéseket.

10. Mocsáry Lajos, egyházkerületünknek annyi éven át egyik dicsekedése és erős oszlopa, hivatkozva egyházi közéletünk némely jelenségeinek szerinte elkedvetlenítő voltára s hallási képességének meggyengülésére, a minek következtében nincs többé, mint maga írja, abban a helyzetben, hogy tanácskozásainkban kellőképen részt vehetne: egyházkerületi tanácsbírói tisztéről lemond s kéri közgyűlésünket e lemondás elfogadására s az így megüresedett helynek betöltésére.

Közgyűlésünk alig pótolható veszteségnek tartaná a nagyérdemű harcos félrevonulását abból a csatasorból, a melyben mindig az első között küzdött anyaszentegyházunk igazaiért és felvirágoztatásaért lángoló buzgósággal, példászerű hűséggel, soha nem lankadó éberséggel s hatásban és a prot. közszellem irányításában is

nem egyszer döntő befolyással és eredménnyel: ugyanazért a tiszteletreméltó férfiú leköszönését a kerületi tanácsbírói tisztről el nem fogadhatja, hanem annak továbbviselésére teljes bizodalommal és azzal a kijelentéssel kéri fel, hogy a Mocsári Lajos kipróbált erejét és buzgóságát prot. egyházunk közügyeinek további intézése körül sem nélkülözheti és nem is óhajtja nélkülözni.

11. A vallás- és közoktatási miniszter 1897-ik nov. 29 én kelt 74390. sz., továbbá 1898 márczius 18-án kelt 16490. sz. és 1897. nov. 12-én kelt 70714. számú leirataival értesíti püspöki hivatalunkat, hogy ő cs. és apostoli kir. Felsege a nyarádi, cserépfalusi és a bodroghalászi egyházaknak templomaik javítására magánpénztárából 100—100 forint segélyt méltóztatott adományozni.

Egyházkerületünk hódoló tisztelettel és hálás köszönettel fogadja a kegyes adományokat.

12. Ugyanazon miniszter 1897-ik dec. 15-én kelt, 72370. sz. leiratával kisdedóvodai és népiskolai építkezésekre vagy nagyobb mérvű átalakításokra vonatkozó mintatervek és építkezési utasítások egy példányát küldi meg püspöki hivatalunknak s felkéri azt, hogy miután ily építkezéseknél a felekezeti intézetek fentartói is kötelesek a kisdedovásról szóló és a népiskolai törvények értelmében az építkezési kellékeket megtartani, — utasítsa az egyes iskolaszékeket, hogy minden ilyen iskolai építkezésekre vagy nagyobb átalakításra vonatkozó tervet az építkezés megkezdése előtt mutassanak be a törvényhatósági közigazgatási bizottságnak, hogy az, az államépítészeti hivatal, a kir. tanfelügyelő és megyei főorvos közbejöttével, tisztán a végből megbíralja a tervet, megfelel-e az az országos törvények rendelkezéseinek?

Tudomásúl vétetik.

13. Ugyanazon miniszter 1898-ik márczius 18-án 15280. szám alatt kelt s ugyanakkor 15714. sz. alatt kelt leiratával értesíti az egyházkerületet, hogy a marosvásárhelyi róm. kath. 8 osztályú gimnáziumnak és a hajdúnánási ev. ref. gimn. 5. és 6. osztályainak a nyilvánossági jogot megadta.

Tudomásúl vétetik.

14. Ugyanazon miniszter 1897-ik deczember 17-én 79456. szám alatt kelt leiratával értesít, hogy Fraknoi Vilmos püspököt ő cs. és ap. kir. Felsége 1897 decz. 10-én kelt elhatározásával a törvényhatósági, községi, felekezeti és egyesületi muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőjévé nevezte ki s az illető múzeumok és könyvtárak felügyeletére, vezetésére és gyarapítására vonatkozó szabályrendeletet jóváhagyta. Felkéri egyúttal a főt. egyházkerületet, hogy a kinevezett főfelügyelőt és a múzeumok és könyvtárak országos tanácsosát támogatásában részesítse.

A miniszteri leirat tudomásúl vétetik s egyházkerületünk legnagyobb készséggel ajánlja fel támogatását a nemes célra.

15. Ugyanazon miniszter 1897-ik decz. 20-án 71159. számú leiratával tudomásúlvétel és alkalmazkodás végett megküldi azon körrendeletét, melyet a felekezeti elemi iskolai igazgató-tanítók tanítási köteletségére vonatkozólag a kir. tanfelügyelőkhöz kibocsátott, mely szerint az elemi iskolák igazgató-tanítói, ha a tanításra nem köteleztetnek, az állásukkal összekötött illetményeket tisztán az illető iskola-fentartó község köteles fedezni s ezek fizetése az iskola költségvetésébe be nem illeszthető, továbbá hogy ha a községi vagy felekezeti iskola igazgatója nem tanít, fizetését az 1893. 26. t.-cz. alapján a minisztérium nem fogja államsegélylyel kiegészíteni, sem korptlékkal ellátni.

Miután egyházkerületünkben oly elemi iskolák, melyekben az igazgató-tanító nem tanítana, egyáltalában nincsenek, e leirat tudomásúl vétetik s egyéb intézkedés szüksége fenn nem forog.

16. Ugyanazon miniszter 1897-ik október 22-én 37560. szám alatt kelt leiratában tudomásúlvétel és alkalmazkodás végett megküldi a középiskolai igazgatók számára kiadott utasítását, a kísérő rendeletek másolatával együtt.

Tudomásúl vétetik.

17. Ugyanazon miniszter 1898-ik márczius 5-én 586. elnöki szám alatti leiratával egy utasítást küld a tanköteles gyermekeknek a fatenyésztésben való gyakorlati oktatására vonatkozólag, felkérve az egyházkerületet, hogy az utasítást

közhírré tegye s a felekezeti tanítókat annak pontos megtartására utasítsa.

Az üdvös rendelet tudomásul vétetik s a fő-tiszteletű püspöki hivatal felkéretik, hogy azt közhírré tenni s a tanítókat annak megtartására utasítani méltóztassék.

18. Ugyanazon miniszter 1898-ik február 28-án 13537. számú leiratával megküldi a tankerületi főigazgatókhoz az 1848-iki törvényhozási alkotásnak ápril. 11-én leendő állandó megünneplésére vonatkozólag kiadott rendeletét; felkéri a fő-tiszteletű egyházkerületet a hatósága alatt levő közép- és alsóiskoláknak hasonló értelemben leendő utasítására.

Tudomásul vétetik.

19. Ugyanazon miniszter 1897-ik decz. 27-én 68400. sz. a kelt leiratával tudomásvétel s esetleges alkalmazkodás végett megküldi azon körrendeletét, melyben a hatósága alatt álló középiskolai tanárokat eltiltja minden, a pénzügyintézeteknél teljesítendő olyan mellékfoglalkozások gyakorlásától, a melyekkel valami jutalmazás van összekötve.

Tudomásul vétetik.

20. Ugyanazon miniszter 1897-ik október 27-én 66542. szám alatt kelt leiratával az elemi népiskolában évenkénti hazafias emlékűnnepélyek tartására kéri fel egyházkerületünket s e célból 10 darab ünnepi füzetet küld.

A füzetek köszönettel vétetnek; miután pedig népiskoláinkban évente szoktak ily hazafias ünnepélyek tartatni, a leirat tudomásul vétetik.

21. Ugyanazon miniszter 1898-ik április 27-én 1574. sz. a. kelt leiratával arról értesít, hogy a hatósága alatti polgári fiúiskoláknak megengedte, miszerint tekintettel arra, hogy az új honvédnevelő és képző intézetekbe, valamint a közös hadseregbeli hadapród iskolákba és reáliskolákba a tanév október 1-én kezdődik, azok kik ily katonai iskolákba felvételért folyamodnak, folyamodványuk eldőlteig, okt. 1-ig a polgári iskolákba tandíj és felvételi díj nélkül járhassanak. Kéri az egyházkerületet, hogy ezen kedvezményt terjessze ki a saját hatósága alatti középiskolákra is.

Egyházkerületünk készséggel teljesíti a vallás és közokt. miniszter kérelmét, s miután az említett kedvezményt méltányosnak látja, azt a hatósága alatti középiskolákra szintén kiterjesztendőnek határozza.

22. Ugyanazon miniszter 1898. évi április 30-án 25521. sz. a kelt leiratával értesít, hogy a folyó évi állami költségvetésben a magyarországi ref. egyház segélyezésére felvett 73600 frtból az egyházkerületünket illető 7861 frt 54 kr. államsegélyt folyóvá tette s a miskolczi kir. adóhivatalt annak kifizetésére utasította.

Tudomásúl vétetik.

23. A m. kir. földművelési miniszter 1897-ik évi 68643. sz. leiratával tudatja, hogy a gazdasági ismeretek terjesztése érdekében egyes megyei gazdasági egyesületeket felkért, hogy ténleg idején vándor tanítók által terjeszszék a földművesek és kisgazdák körében a gazdasági ismereteket. Felkéri az egyházkerületet, hogy e nemes cél érdekében a felekezeti lelkészek és tanítók hathatós támogatását eszközölje ki.

Egyházkerületünk, midőn tudomásúl veszi a nagyméltóságú minisztérium nemes intézkedését, a maga részéről örömmel kész azt támogatni s felhívja a kebelébe tartozó lelkészeket és tanítókat, hogy a gazdasági egyesületeket munkájokban készséggel támogassák.

24. Egyetemes konventünknek a folyó évi márczius 24 s több napjain tartott gyűlésében hozott határozatai közül a kerületeket általában, vagy kerületünket különösen érdeklő pontok felolvasatván, azok alapján a következő határozatokat mondotta ki egyházkerületi közgyűlésünk:

1. A 9-ik pontnak a 4., 5. és 6. szám alatt jegyzett határozatait, a melyek szerint a tátralomniczi prot. imaházra 1898—1900-ra megszavazott 300 frtnyi segély közvetítésével s a templom-alapítás összes számadásainak és az adminisztrálásra vonatkozó szerződéseknek a konvent elé leendő terjesztésével egyházkerületünk bízott meg; továbbá, hogy a konvent a rendkívüli államsegély kiosztásának megkezdett módját — egyházkerületünk óhajtásával szemben —

ezentúl is fentartani kívánja s a lelkészek felsegélésére adatni szokott államsegélyből felszabadúlható összeg felett zsinat nélkül is rendelkezni érzi magát hivatva: — egyházkerületi közgyűlésünk tudomásúl veszi.

2. Ugyanazon pontbeli 7-ik számú határozat értelmében figyelmezteti a 150 frt rendkívüli segélyben részesült *tolcsvai* egyházat, hogy jövőre csak a szokásos, rendes uton nyerhető segélyért való folyamodványa fog figyelembe vétetni.

3. A theol. akadémiai tanárok nyugdíjintézetének a 9-ik számú határozattal kilátásba helyezett segélyezését örvendetes tudomásúl veszi s erre a nagyfontosságú ügyre továbbra is kéri egyetemes konventünk teljes jóakarátát.

4. A 10-ik pontban foglalt határozatok közül az 1-ső számút, a mely az egyházmegyéket a gyámintézetet illető bizonyos járulékok fizetése alól felmenti, az egyházmegyék figyelmébe ajánlja.

5. Ugyanezen pont 2. és 6. számú határozatainak megfelelően, felhívja a hátrálékos lelkészeket úgy maga, mint sürgettetni kívánja az esperesek által, hogy gyámintézeti hátrálékaikat mielőbb fizessék be s meghatalmazza az espereseket, hogy — szükség esetén — a befizetést polgári úton is szorgalmazhassák.

6. Az egyházmegyei pénzkezelőket ugyanazon pont 5. számú határozata szerint ismétellen emlékezteti, hogy évi számadásaikba csak azokat az összegeket vegyék fel, a melyek a Magyar Földhitelintézet által decz. 31-ike előtt tényleg átvétettek.

7. Ugyanazon pont 8. és 9. számú határozata szerint felhívja az espereseket, hogy a gyámintézeti járulékok behajtásán felül a gyámintézet tőkéjének esetleg kegyes alapítványok által való gyarapításán is fáradozzanak s a halálozásokról a gyámintézeti bizottság előadóját pontosan értesítsék.

8. Ugyanazon pont 11. számú határozata értelmében utasítja az érdekelteket, hogy a ki-

mutatások a pontos előirányzat szempontjából jövőre az ügyrend 25. §-a értelmében, márczius elején és pedig 2 példányban terjesztendőek fel a gyámintézeti végrehajtó-bizottsághoz.

9. Ugyanazon pont 12. és 14. számú határozatait Kőrösy István krasznik-vajdai nyug. lelkésznek a gyámintézetet illető további fizetéstől való felmentéséről, továbbá az imolai, tarczali, o-liszikai, záhonyi és tarnóczi lelkészek jelentő-íveinek -- a kerületünk által javasolt módon történt kiigazításáról -- tudomásul veszi s Gyurkó Dániel időközi halálesetének bejelentésére az abaúji egyházmegye esperesét felhívja.

10. A 17-ik és 18-ik pontok alapján szintén tudomásul veszi, hogy kerületünkben az egyetemes tanügyi bizottság rendes tagjaiúl Fejes István, Radácsi György, Ballagi Géza és Buza János, póttagjaiúl pedig Zsoldos Benő és Kovács Gábor dr. választattak meg, a két prot. hitfelekezetet közösen képviselő bizottság tagjaiúl pedig Kun Bertalan és Bernáth Elemér.

A 30-ik pont értelmében figyelmezteti egyházkerületi közgyűlésünk az egyházközségek előljáróságait, hogy a rendkívüli esetekben távozó s távozásukat hivatalosan bejelentett tanítóktól a szolgálati bizonyítvány meg nem tagadható s okleveleik le nem foglalhatók, föltéve, hogy nevezett okmányok visszatartását az eltávozáson kívül egyéb fontos ok nem parancsolja. Egészben és általában különben a változásokat szabályozó konventi határozat (1897. 23. jökönyvi. p.) fentartatik.

A 38-ik pont alapján a beteg tanítók helyettesítését szabályozni célzó javaslatokra nézve felhívatik az egyházkerületi tanügyi bizottság, hogy azokat bírálja és vitassa meg s a helyettesítés módzatai felől készítsen és adjon véleményes javaslatot legközelebbi közgyűlésünkre.

A 42. pont *l. m.* jegyű alpontjait, a melyek szerint a miskolci főgimnázium 11,000, a rimaszombati pedig 6000 frt államsegélyt kapott, tudomásul veszi.

A 44. pont alapján felhívja közgyűlésünk a *miskolczi* főgimnázium előjáróságát annak mielőbbi kimutatására, hogy az 1896. évi konvent 62. jegyzőkönyvi számú határozatának (a mely a vallástanárokat a többi rendes tanárokkal teljesen egyenlő jogúaknak tekinti s ilyenekül kívánja tekinteni) — mennyiben tett eleget?

A 46. pont értelmében utasítja közgyűlés a kebelbeli főgimnáziumok igazgatóit, hogy az 1897—98. iskolai évről a vagyoni helyzetet feltűntető statisztikai kimutatás egy-egy példányát (az államkormánytól is bekívánt kimutatás másolatát) július hó folyamában okvetlenül juttassák el az egyet. tanügyi bizottság elnökéhez.

A 48. pont szerint felkéri a kebelbeli közép- és főiskolák igazgató-tanácsait, hogy az egyet. tanügyi bizottság által szerkesztendő rovatos ívek alapján készíttessék meg — a mennyiben még meg nem történt volna — *alapítványaik kimutatását* s terjeszszék azt az 1900. évben tartandó konvent elé, beigtatván alapítványaikat, az elküldendő íven részletezett szempontok szerint, saját rendszeresen vezetendő törzskönyvükbe is.

A 62-ik pont alapján tudomásul veszi, hogy *Lasztomér* és vidéke missiói kör gyanánt előjegyztetett.

A 68. pont alapján felhívja közgyűlés az egyházmegyéket, hogy az egyházi adó-rendezés szempontjából szükségessé vált előmunkálataikat — a kerületünk által kiadott utasítás értelmében is — sürgősen elkészítvén, az őszi egyházkerületi gyűlésre idejében beadni szíveskedjenek.

A 71-ik pont 1. sz. határozata szerint a kolozsvári *szeretetház* ügyét kitűzi kerületünk az őszi gyűlés napirendjére s felhívja az egyházmegyéket s különösebben azok kerületi képviselőit, hogy a konventi jegyzőkönyvben foglalt tervzeteket tegyék addig tánúlmány tárgyává, a netalán e célra fordítható alapítványaikról pedig írott jelentést terjeszszenek fel.

Ugyanazon pont 6. számú határozatára, a

melylyel a konvent a kerületeket a saját történetük megíratására felhívja, tudatni kívánja egyetemes konventünkkel, hogy e célból már korábban megtette a legczélszerűbbnek tetsző intézkedéseket.

Ugyanazon pont 7. számú határozatát, a mely az *egri és runyai* egyházaknak az országos segély-gyűjtést kerületünk részéről megadhatónak mondja, tudomásúl veszi s ehez képest az illető egyházak előjáróit a további teendők teljesítésére utasítja

A 72-dik pont értelmében a *vadnai, felső-barczikai* és *ungvári* egyházakat utasítja közgyűlésünk, hogy a tőke-segély elnyerhetéséhez szükséges okmányokat legközelebbi egyházkerületi közgyűlésünkre ismételten adják be a konvent elé leendő felterjesztés végett s e határozatával a f.-barczikai egyháznak a 4000 frt tőke-segélyt sürgető kérvényét is elintézettnek tekinti.

A 74-ik pont alapján örömmel veszi közgyűlésünk tudomásúl, hogy az abarai egyház iskola-építésre 50 frt, a s.-a.-ujhelyi (paplak-építésre) 250 frt, a sárospataki (templomépítési adósságának törlesztésére) 100 frt, a heő-bábai ugyanilyen célra 50 frt, az edelényi (templomjavításra) 50 frt, a rozsnói (új templomépítésre) 300 frt, a csapi (adósság-törlesztésre) 50 frt, a f.-regmeczi (tanító- és paplak javításra) 50 frt, az áji (iskola-építésre) 45 frt tőke-kamat segélyben részesült.

25. A folyó év márczius 24 s következő napjain Budapesten tartott konventi gyűlés 69. sz. jegyzőkönyve alapján, az egyházak adózási viszonyainak megállapítása iránt, kitöltés végett, „*Jelentő ívek*“ küldettek le az egyházakhoz.

Ezen *Jelentő ívek*“ helyes kitöltésére nézve nehézség merülvén fel, az esperesi kar felkérte, hogy az egyöntetű eljárásra még e gyűlés folyamán utasítást készíteni sziveskedjék.

26. Az esperesi kar az egyházi adózás tárgyában szükségesnek mutakozó *utasítást* elkészítette és beterjesztette a következő szövegben:

Utasítás az egyházi adózás tárgyában

a ft. Convent által kiadott jelentő-ívek teljes kitöltése iránt.

1-ször. Az első pont alatti kérdésre kiirandó egy fő-összegben, az egyházközség tagjainak összes állami egyenes adója, a B. tabella alapján, a mely minden községben a jegyzőnél feltalálható.

2-szor. A 2-ik pontra a felelet ugyanazon B. tabella alapján adandó meg.

3 szor. A 3-ik pontnál fel kell tüntetni a 10 forintnál kevesebb állami egyenes adót fizető egyháztagnak, mindannyioknak, összeadva, összes egyházi terhet, ideértve a pénzt (a közalapi adót is), mindenféle terményt szolgálmányokat pénzürtékre átváltoztatva, a búzát 6 frtra, a rozst 5 frtra, az árpát és tengerit 4 frtra, a zabot 2 frtra számítva köblönként. P. o. ha van egy egyházban 10, 20 vagy 30 egyháztagnak olyan, a ki 10 frtnál kevesebb állami adót fizet, ezeknek összes, mindennemű egyházi terhek egy összegben tüntetendő ki.

4-szer. A 4-ik kérdés a) és b) pontjára, mivel ez mind a kettő világos, utasítás nélkül is megadható a felelet.

5-ször. Az 5-ik pontra nézve az egyház 1897. évi számadása alapján vétetik fel az elkülönített kiadás és pedig:

a) a lelkész, önálló énekvezér, gondnok fizetése, templom, paplakok, kántori lak fentartása, adók, közigazgatási szükségletek együtt, mint *egyházfentartási*;

b) a tanítók fizetése, tandíja, iskolaépületek fentartása, fűtetése, összes ellátása, országos nyugdíj-illetékek, iskolaszolgá fizetése stb. együtt, mint *iskola-fentartási szükségletek*, illetve kiadások tüntetendőek fel. Ez összegbe azonban a csak átmenetileg s talán csak az 1897. évben eszközölt építési s más nem rendszeresített kiadások nem veendőek fel, valamint nem veendő fel a lelkészek és tanítók fizetéséhez járó földjövedelem sem, mint olyan, melyet az egyházi számadások különben sem vesznek fel. Oly rendszeres kiadás azonban, melyet az egyháznak feltétlenül fedeznie kell, de az 1897-ik évi számadásban felvéve azért nincs, mert talán nem folyt be annyi egyházi adó vagy közjövedelem, hogy ezt a kiadást a gondnok teljesen fedezhette volna s talán hátrálékban maradt, s 1898-ban

kell fedezésről gondoskodni: mindenesetre az 5-ik pont a) vagy b) tétele alatt.

6-szor. A 6-ik pontban foglalt kérdésre, a megelőző pontban eszközölt felszámítás alapján adható meg a felelet, egy főösszegben mutatva a kirótt összes egyházi adót.

7-szer. A 7-ik pontban arra kell megfelelni, hogy az egyházi adó párbér szerint-e, vagy osztályba sorozás szerint, vagy más kulcs alapján történt? A feleletnek a tényleges viszonyoknak megfelelőnek kell lenni.

8-szor. A tandij a 8-ik pont alatt a szerint töltendő ki, a mint a kérdés áll, a) pont alatt egy gyermek tandija; ott azonban, a hol osztályok szerint fokozatos tandijak vannak, ott ezen fokozatok is feltüntetendők, b) pont alatt azonban már csak azon *esetleges kedvezmény*, hogy ha valahol egy szülőnek egyszerre több gyermeke tanul, annak például nem kell annyiszor egy gyermek tandiját fizetni, a hány gyermeke iskolába jár. Ott, hol ingyen iskoláztatás van, ezen körülmény jegyzendő fel.

Általában pedig a jelentő ívekbe a lelkész urak semmit se jegyezzenek be, csak az adatokat készítsék elő úgy, hogy a mikor egyházukban az egyházmegyei küldöttség megjelenik, az adatok e küldöttség rendelkezésére készen álljanak.

Kelt Miskolczon, 1898. május 10—12-én tartott egyházkerületi gyűlésből.

Kun Bertalan,

püspök.

Ezen utasítás egész terjedelmében elfogadtatván, kinyomatására és minden lelkész számára leendő megküldésére a püspöki hivatal kéretett fel.

27. A sárospataki theologiai tanári karnak a *lelkész-, esperes-, és püspök-avatásra és iktatásra* vonatkozólag kerületünkre beterjesztett s a múlt évi őszi közgyűlésünk 27. számú jegyzőkönyvében közzétett javaslatára mind a nyolcz egyházmegyéből beérkeztek a kívánt észrevételek.

Kerületünk az őszi közgyűlésében hozott határozatának megfelelőleg, felkéri püspökünket, hogy a javaslatot, a beérkezett véleményekkel együtt, feldolgozás végett, egy általa összehívandó bizottság elé terjessze olyan időben, hogy a

bizottság a maga munkálatát végleges határozathozatal végett őszi közgyűlésünkre beadhassa.

28. Múlt őszi közgyűlésünk 30. sz. jkvi pontja értelmében az abaúji, gömöri, alsó- és felső-zempléni egyházmegyék lelkészi értekezleteik alapszabályait beterjesztik.

Ez alapszabályok a többi egyházmegyéknek már előbb beérkezett munkálataival együtt Czinke István egyházkerületi aljegyzőnek adatnak ki, hogy azoknak összehasonlítása után, őszi közgyűlésünkre jelentést s esetleg egy, az eddigieknél megfelelőbb s az egyházmegyéknek irányadóul szolgáló alapszabály-tervezetet terjeszsen be.

29. Az 1897. évi őszi közgyűlés 38. számú határozata folytán az egyházmegyék beadják javaslataikat a kerületi papi özvegy-árvatár alapszabály-tervezetére vonatkozólag.

Egyházkerületi közgyűlés a beérkezett vélemények figyelembe vételével határozatilag kimondja, hogy a papi özvegy-árvatár a lelkészek kötelező tagságával továbbra is fenntartatik; felkéri egyszersmind püspökünket: hívjon össze mindenik egyházmegye képviselőiből alakított bizottságot, mely az egyházmegyék és az egyházkerületi pénzügyi választmány javaslatai alapján készítse el a részletes tervezetet és azt őszi közgyűlésünkre terjeszse be.

30. A gömöri egyházmegye f. évi ápril. 13—14. napjain tartott közgyűlésének 45. sz. határozatával pártolólag terjeszti fel a pelsőczyi egyház azon kérelmét, hogy az egyházkerületi pénztár a Szentpétery Sámuel és neje Kálniczky Zsuzsanna által tett 2000 koronás alapítvány után 7%-os kamatot fizessen.

Folyamodó egyház kérelme véleményadás végett áttétetik az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz.

31. Múlt őszi közgyűlésünk 54. sz. határozata folytán az egyes egyházmegyék állandó káplántartó helyekül -- az 1897. évi tavaszi közgyűlés 14. jegyzőkönyvi pontjában foglalt sza-

bályrendelet tekintetbe vételével — a következő egyházakat jelölik meg:

Abaújban: Abaújvárt, Kassát és a mindenkori esperes lakóhelyét.

Alsó-Borsodban: Miskolczot, (mindhárom lelkész mellett), Átányt, Böcsöt, Poroszlót, Noszvajt, T.-Nánát és Cserépfalut.

Felső Borsodban: S.-Szentpétert.

Alsó-Zemplénben: Sárospatakat, Czigándot, Megyaszót és Tályát.

Felső-Zemplénben: S.-a.-Ujhelyt.

Gömörben: Rimaszombatot, Hanvát és Rozsnyót.

Ungban: Ungvárt, N.-Dobronyt és Eszenyt.

Tornában: állandó káplántartásra jogosított hely nincs.

E bejelentések tudomásul vétetnek s a kijelölt káplántartó egyházak ilyenekül az egyházkerületi közgyűlés által is elősmertetnek.

32. Vadászy Pál f.-borsodi esperes az 1897. őszi közgyűlés 86. sz. határozata folytán jelenti, hogy a lászló-falusi egyház a kőszén-kiaknázási jogért kapott 77 frtot, a lelkész 264 frtot, a tanítói hivatal 77 frtot, s hogy ezen összegek külön-külön betétkönyvön a miskolczi takarékpénztárba helyeztetek.

Tudomásul vétetik.

33. Az ungi ev. ref. egyházmegye f. évi márczius 29—30. napjain tartott közgyűléséből jelenti, hogy az 1897. évi őszi egyházkerületi közgyűlés 92. sz. határozatának eleget tett.

Tudomásul vétetik.

34. Az alsó-zempléni egyházmegye 1898 ápril. 13—14. napjain Sárospatakon tartott közgyűléséből jelenti, hogy múlt őszi egyházkerületi gyűlésünk 100. sz. határozata folytán a *hogykai* egyházba küldöttséget nevezett ki a tanítói hivatalnak minélelőbbi felállítása tárgyában.

Tudomásul vétetik.

35. Ugyanaz az egyházmegye őszi közgyűlésünk 102. számú határozatára vonatkozólag jelenti, hogy a paphallgatással együttjáró vendégeskedés megakadályozása tárgyában korlátozó rendszabályok megkészítésére küldöttséget nevezett ki.

Tudomásúl vétetik s e küldöttség munkálata egyházkerületünkre is beváratik.

36. A kerületi felsőbb leányiskola felügyelő-bizottsága jelenti, hogy az 1897 október 5—6. napjain Sárospatakon tartott egyházkerületi gyűlés 35. sz. jegyzőkönyvében nyert megbízatása alapján, a *Tóth Pál leányiskolai igazgató fizetésének* emelésére, a kerület által megszavazott 200 frtot a rendes költségvetés keretébe beilleszthetőnek találta s azt már e folyó iskolai évre is kiadandónak véleményezi.

Ezzel kapcsolatban olvastatott Tóth Pál igazgatónak kerületünkhöz intézett levele, a melyben a kerületnek iránta tanúsított kegyes elismeréseért a leghálásabb köszönetét fejezi ki.

Közgyűlés a felügyelő-bizottság jelentését, valamint Tóth Pál köszönetét tudomásul veszi s az ő fizetésének emelésére megszavazott 200 frtnak, a rendes költségvetésben történő beillesztés alapján, már ezen iskolai évre való kifizetését jóváhagyja, azon kijelentés mellett, hogy ezen Tóth Pál részére megszavazott összeg az ő személyi pótlékának tekintetik.

37. Múlt őszi közgyűlésünk 63. sz. határozata folytán az egyházmegyéek jelentik, hogy a kerületi tanügyi-bizottságba a következő tagokat választották be:

Abauj: Kovács Béla, Szentimrey Gyula tanácsbírákat és Vita Károly n.-szalánczi tanítót.

Alsó-Borsod: Bodolay István tanácsbíró.

Felső-Borsod: Balogh István, Szekrényessy Árad tanácsbírákat s Nagy Sándor s.-kazai tanítót.

Alsó-Zemplén: Bálint Dezső, Szinyei Gerzson tanácsbírákat és Bartha János kesznyéteni tanítót.

Felső-Zemplén: Ujj István tanácsbíró.

Gömör: Czinke István rimaszombati lelkészt, Józsa Anta¹ kir. tanfelügyelőt és Becske Bálint jánosii tanítót.

Torna: Lakatos Miklós egyházmegyei gondnokot, Arday Dániel t.-bíró és Varga József görgői tanítót.

Ung: Szabó József, Minay István t.-bírákat és Dicső Endre csomonyai tanítót.

E választások tudomásúl vétetnek és az egyházkerületi tanügyi-bizottság elnökségével közöltetnek.

38. Olvastatott az egyházkerületi pénzügyi választmány által Miskolczon 1898 évi márczius hó 1-ső és következő napjain tartott ülésekről felvett s az egyházkerületi pénztár 1898. évi márczius hó 3-ik napján talált állapotát feltüntető vizsgálati jegyzőkönyv, melynek tartalma a következő:

I. Közigazgatási pénztár.

Bevétel.

1. Múlt évi maradvány	1533	frt	11	kr.
2. Befizetett tőke	3737	"	11	"
3. Kamatokból	5435	"	94	"
4. Hirdetések és jegyzőkönyvekből	1370	"	22	"
5. Tűzkárbiztosítási pénztárból	1200	"	57	"
6. Emódi szőlő vételárból	1500	"	—	"
7. Szentpétery Sámuel alapítványból	1050	"	—	"
8. Vegyesekből	295	"	87	"
Összes bevétel	16123	frt	52	kr.

Kiadás.

1. Kikölcsönözötetett	8790	frt	—	kr.
2. Tiszti fizetések	2703	"	40	"
3. Vegyesekre	4276	"	13	"
Összes kiadás	15769	frt	53	kr.

A tár állása.

1. Kint levő tőke	78027	frt	61	kr.
2. Kamathátralék	4399	"	01	"
3. Pénztári maradvány	353	"	99	"
Összesen	82780	frt	61	kr.
Kell lenni	82470	"	60	"
Felesleg	310	frt	01	kr.

I. Tűzkárbiztosítási pénztár.

Bevétel.

1. Múlt évi maradvány	146	frt	09	kr.
2. Befizetett tőke	1240	"	—	"
3. Kamatokból	1399	"	15	"
4. Biztosítási díjakban	6911	"	30	"
Összes bevétel	9776	frt	54	kr.

Kiadás.

1. Kikölcsönöztetett	1210	frt	—	kr.
2. Biztosítási díjak	4203	„	34	„
3. Tiszti fizetések	210	„	—	„
4. Vegyesekre	3910	„	57	„
Összes kiadás	9533	frt	91	kr.

A tár állás.

1. Kint lévő tőke	23550	frt	—	kr.
2. Kamathátrálék	1211	„	04	„
3. Biztosítási díjhátrálék	4203	„	34	„
4. Pénztári maradvány	242	„	63	„
Összesen	29207	frt	01	kr.
Melyből levonva a tartozást	6500	„	—	„
Marad valóságos állás	22707	frt	01	kr.
1896. végén volt	20547	„	60	„
Szaporodás	2159	frt	41	kr.

III. Teleky-Szeremley-alapítvány.*Bevétel.*

1. Múlt évi maradvány	337	frt	22	kr.
2. Befizetett tőke	745	„	—	„
3. Kamatokból	1276	„	05	„
Összes bevétel	2358	frt	27	kr.

Kiadás.

1. Kikölcsönzött összeg	710	frt	—	kr.
2. Sárospatakra küldetett	1200	„	—	„
Összes kiadás	1910	frt	—	kr.

A tár állása.

1. Kint lévő tőke	17003	frt	—	kr.
2. Kamathátrálék	949	„	97	„
3. Pénztári maradvány	448	„	27	„
Összesen	18401	frt	24	kr.
1896. végén volt	18269	„	04	„
Szaporodás	132	frt	20	kr.

IV. Vay-Mocsáry alapítvány.*Bevétel.*

1. Mult évi maradvány	844	frt	38	kr.
2. Befizetett tőke	30381	„	95	„
3. Kamatokból	18739	„	36	„
Összes bevétel	<u>49965</u>	frt	69	kr.

Kiadás.

1. Kikölcsönözött	36275	frt	—	kr.
2. Sárospatakra küldött	7002	„	—	„
3. Tiszti fizetések	715	„	—	„
4. Vegyesekre	172	„	90	„
Összes kiadás	<u>44164</u>	frt	90	kr.

A tár állása.

1. Kint levő tőke	291,882	frt	32	kr.
2. Kamathátrálék	11671	„	04	„
3. Pénztári maradvány	5800	„	79	„
Összesen	<u>309,354</u>	frt	15	kr.
1896. év végén volt	299,429	„	16	„
Szaporodás	9924	frt	99	kr.

V. Papi özvegy-árvtár.*Bevétel.*

1. Mult évi maradvány	3230	frt	41	kr.
2. Befizetett tőke	11333	„	15	„
3. Kamatokból	10846	„	34	„
4. Részvények után	1337	„	45	„
5. Vegyesekből	210	„	—	„
Összes bevétel	<u>26957</u>	frt	35	kr.

Kiadás.

1. Kikölcsönözött	14360	frt	—	kr.
2. Részvények után	7836	„	10	„
3. Tiszti fizetések	380	„	—	„
Összes kiadás	<u>22576</u>	frt	10	kr.

A tár állása.

1. Kint levő tőke	178,867	frt	70	kr.
2. Kamathátralék	9513	"	—	"
3. Pénztári maradvány	4381	"	25	"
Összesen	192,761	frt	95	kr.
1896. végén volt	188,010	"	78	"
Szaporodás	4751	frt	17	kr.

*VI. Szükösi-Hollandi-tár.**Bevétel.*

1. Mult évi maradvány	107	frt	51	kr.
2. Befizetett tőke	6772	"	49	"
3. Kamatokból	7607	"	83	"
4. Egyházmegyéből	235	"	42	"
5. Vegyesekből	68	"	42	"
Összes bevétel	14791	frt	67	kr.

Kiadás.

1. Kikölcsönözött	7770	frt	—	kr.
2. Szükösöknek	470	"	84	"
3. Segélyek	3749	"	—	"
4. Tiszti fizetések	380	"	—	"
5. Vegyésekre	1968	"	50	"
Összes kiadás	14338	frt	34	kr.

A tár állása.

1. Kint levő tőke	113,331	frt	95	kr.
2. Kamathátralék	5,827	"	83	"
3. Pénztári maradvány	453	"	33	"
Összesen	119,613	frt	11	kr.
1896. végén volt	116,805	"	02	"
Szaporodás	2,808	frt	09	kr.

E tárra vonatkozólag a következő határozatokat hozta a választmány, u. m.:

Ifj. Csermely János mályinkai lakos 120 frtos tartozására vonatkozólag jelenti egyházkerületi ügyész, hogy miután nevezettnek édes

atyja, kinek nevében a névhasonlatosságot felhasználva adós a kölcsönt felvette, — vagyonát még életében átadta többi gyermekeinek, — semmi kilátás sincs arra, hogy ezen követelés valamikor behajtható legyen, miért is annak törlését javasolja.

Egyházkerületi ügyész fenti véleményének elfogadásával az ifj. Csermely János neve alatti 120 frt tőke és jár töröltetni rendeltetik.

A fuló-kércsi ref. egyház 250 frtos kötelevénye a megejtett nyomozat folytán hamisnak bizonyulván, a 250 frt tőke s járulékai töröltetni rendeltetnek, annál is inkább, mivel a hamisító Gyurkó Barna, volt fuló-kércsi lelkész, teljesen vagyontalan s így a követelés rajta sem vehető be.

Néhai özv. Misley Károlyné 34 frtos tartozásának behajthatatlanság indokából leendő törlésére egyházkerületi pénztárnok ujabban is utasíttatik.

Jóváhagyó tudomásul vétetett.

VII. Tolcsvai Nagy Gedeon.

Bevétel.

1. Befizetett tőke	9234 frt 10 kr.
2. Kamatokból	2860 „ 88 „
3. Vegyesekből	4 „ 38 „
Összes bevétel	<u>12099 frt 36 kr.</u>

Kiadás.

1. Kikölcsönzöttetett	10650 frt — kr.
2. Egyházmegyéknek	1200 „ — „
3. Vegyesekre	315 „ 40 „
Összes kiadás	<u>12165 frt 40 kr.</u>

A tár állása.

1. Kint levő tőke	23746 frt — kr.
2. Kamathátrálék	901 „ 91 „
Összesen	<u>24647 frt 91 kr.</u>
Túlkiadás	66 „ 10 „
Marad	<u>24581 frt 81 kr.</u>
1896. év végén volt	<u>24056 „ 36 „</u>
Szaporodás	525 frt 45 kr.

VIII. Alamizsna pénzek.

Bevétel	610 frt 52 kr.
Kiadás	610 „ 52 „
Maradvány	semmi.

IX. Az összes táraakra vonatkozólag javasolja a pénzügyi választmány, hogy Pataky Sándor, egyházkerületi pénztárnok az 1897. évi számadások terhe alól az azokban előforduló tételekre nézve mentessék fel.

Egyházkerületi közgyűlésünk a választmány javaslata folytán Pataky Sándor egyházkerületi pénztárnokot az 1897. évi számadások terhe alól felmenti, egyszersmind buzgó és szakavatott működéseért őszinte elismerését és köszönetét nyilvánítja.

Jelenti továbbá, hogy az 1898. évi pénztári naplót megvizsgálván, 1898. március 3-ig az 1897. évi pénztári maradvánnyal volt a

Bevétel	20051 frt 37 kr.
Kiadás	9520 „ 56 „
Pénztári maradvány	13530 frt 81 kr.,

mely összeg a pénztárban készpénzben felszámoltatott.

Jelenti végre, hogy a jótállással biztosított kölcsönök után az adósok a kötelezett 10⁰/₁₀-os törlesztést nem pontosan teljesítik; utasította azért a pénztárnokot, hogy a késedelmes adósok névsorát az egyházkerületi ügyésznek további szabályszerű eljárás végett adja át.

Mindkét jelentés tudomásul vétetett.

39. Olvastatott az egyházkerületi pénzügyi választmányának 1898-ik évi ápril hó 17-ik napjáról tett azon előterjesztése, hogy a kerületi pénztár és püspöki irodában felmerülő szolgai teendők ellátása céljából egy 200 frttal díjazott hivatalszolgai állás rendszeresítették.

Egyházkerületünk a felhozott indokok helyességét méltányolva, elrendeli, hogy a jelzett teendők ellátására egy egyházkerületi szolgai állás rendszeresítették, s hogy ennek évi 200 frt díjazása az egyházkerületi közigazgatási pénztárból fedeztessék.

A szolga felfogadása, elbocsátása és teen-
dőinek meghatározása a püspök úr jogköréhez
tartozik.

40. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa fájdalmas
részvétellel jelenti be egyik legrégebb s mindvégig hű tagjának
Vécsey Józsefnek a múlt év december 28-án Budapesten tör-
tént elhunytát, érdemeit teljes elismeréssel méltányolván.

Közgyűlésünk a maga részéről is mély
sajnálkozással veszi tudomásul Vécsey József
korai kidöltét, a ki férfiúi erejének teljességében
nemes becsvágygyal s lángoló szeretettel forgoló-
dott egyházi és iskolai ügyeink körül s mind
a tornai egyházmegye élén, mind a főiskola
igazgató-tanácsában tiszteletre méltó hűséggel
teljesítette magára vállalt kötelességeit. Érdemeit
— az utána mély gyászban maradtak iránt ér-
zett igaz részvétellel és készséges elismeréssel
iglatja jegyzőkönyvébe, áldván a jó és hű mun-
kás emlékezetét.

41. Olvastatott a sárospataki ev. ref. főiskola igazgató-
tanácsa által 1898. február 8—10. napjain tartott ülés jegyző-
könyvének 6—11. sz. a. foglalt határozatában a főiskola 1897.
évi számadásainak megvizsgálásáról, vagyoni állapotáról és az
1898. évi költségvetés tervezetéről szóló következő jelentése:

I. Az 1897 évi számadás.

a) közpénztári bevétel	192 188 frt 25 kr.
„ kiadás	183 822 „ — „
Maradvány	8 366 frt 25 kr.
b) tápintézeti bevétel	17 135 „ 12 „
„ kiadás	17 880 „ 49 „
Hiány	745 frt 37 kr.
c) összes bevétel	209,323 frt 37 kr.
kiadás	201,702 „ 49 „
Maradék	7,620 frt 88 kr.
d) a tanári nyugdíjintézetől át- vett tőke	53,818 „ 51 „
1897. év végén pedig volt	54,204 „ 66 „

II. Tőkék állása az 1896. évivel szemben:

1896. végén volt	308,862	›	62 kr.
1897. „ „	301,636	›	55 „
Kevesebb	7,226	frt	07 kral.

III. Tőkék állása az elrendelt tőkésítéssel szemben:

Megállapított tőke	366,043	frt	44 kr.
Elhelyezett tőke	353,825	›	25 „
Hiány	12,218	frt	18 kr.
Pénztári maradvány	7,620	›	88 „
Valóságos hiány	4,597	frt	31 kr.

IV. Evidentiában tartandó tőkék 34,914 frt 99 kr.

V. Jövedelmező vagyon és teher:

Ingatlan	638,760	›	45 „
Ingó	389,446	›	13 „
Összes jövedelmező vagyon	1.028,206	frt	58 kr.
Teher	45,206	›	66 „
Tiszta vagyon	982,999	frt	92 kr.

VI. Az 1896. és 1897. évi mérleg összehasonlítása.

Jövedelmező tiszta vagyon			
1896-ban	929,679	frt	29 kr.
Jövedelmező tiszta vagyon			
1897-ben	982,999	›	92 „
Több 1897-ben	53,320	frt	63 kr.

VII. Az 1897-re előírányzott bevételek és kiadások összehasonlítása a tényleges eredménnyel:

Bevételi előírányzat	99,134	frt	69 kr.
Eredmény	99,164	„	86 „
Többlet	30	frt	17 kr.
Kiadási előírányzat	98,763	›	90 „
Eredmény	101,772	›	60 „
Több	3,008	frt	70 kr.

VIII. Előirányzat 1898-ra.

Bevétel	104,631 frt 70 kr.
Kiadás	103,085 „ 62 „
Maradvány	<u>1,546 frt 08 kr.</u>

Egyházkerületi közgyűlésünk az igazgató-tanács előterjesztését jóváhagyólag tudomásul veszi, az 1897. évi számadás tőkekimutatás eredményét jegyzőkönyvébe foglalja, az 1898. évi költségelőirányzatot megerősíti, végre Soltész Ferencz főiskolai pénztárnokot az 1897. évi számadások terhe alól, hű és pontos működésének elismerése mellett, az igazgató-tanács javaslata alapján és értelmében a maga részéről is felmenti.

42. Olvastatott a főiskolai ig.-tanács 1898 februári gyűlésének 24. sz. jegyzőkönyvi pontja, a melylyel jelenti, hogy *Hubay Miksa* rimaszombati lakos 1871. évi jun. 25-én kelt végrendeletével 1000 frtot hagyományozott a sárospataki főiskolának azon feltétellel, hogy „az gyümölcsözőleg elhelyeztetvén és érintetlenül kezeltetvén, évi jövedelme, mint *Hubay Miksa-fele ösztöndíj* évenként a legszorgalmasabb, de legszegényebb és pályázat útján legjobb természettudományi és számtani munkát készítő, feddhetetlen VIII. o. helvét hitvallású tanulónak adattassék, nem pályázás esetében pedig az évenkénti kamat a főiskolai könyvtár gyarapítására fordíttassék s a vásárolt tudományos könyvek, mint ezen alapítványbeliek jelöltessenek meg.“ Jelenti egyúttal, hogy ez összeg 21 frt 08 kr. betéti kamattal együtt a főiskola pénztárába már be is folyt.

Egyházkerületi közgyűlés az alapítványozó iránt érzett hálás elismeréssel veszi tudomásul a főiskolai igazgató-tanács jelentését, az alapítványnak az alapítvány-könyvbe való bejegyzését, a főiskolai értesítő útján leendő nyilvánossá tételét s az alapítványi összeg kamatainak a végrendelet értelmében leendő felhasználását megrendeli.

43. Az igazgató-tanács ugyanazon jegyzőkönyvének 34. sz. határozatával jelenti, hogy a perkedői pusztát 1898. ápril.

1-től 6 évre nyilvános versenytárgyalás útján Klein Ignácznak 1400 frtért haszonbérbe adta.

Tudomásul vétetik.

44. Ugyanaz az igazgató-tanács u. a. jegyzőkönyvének 45. pontjával jelenti, hogy *Vágássy Ferencz* abauj-szántói lakos a ki 1894 január 5-én hunyt el, 1892 decz 30-án kelt végrendeletével két alapítványt tett a főiskolára, a melyekre nézve következőleg rendelkezett:

a) „A sárospataki ref. főiskola tápintézete részére 500, azaz ötszáz forint, melyet alapítványul hagyok oly czéllal, hogy ez alapítványra egy abaúj-szántói, vagy Erdő-Horvátiból való református vallású, érdemes főiskolai növendék vétessék fel minden évben a konviktusba. Ha alapítványom nem volna elegendő a cél kivitelére, tőkésítessék a kamat mindaddig, míg az alapítvány a kívánt összeget kiadja. Ha e két községből nem volna növendék, abaújmegyei református pap, vagy református tanító gyermeke vétessék fel e jótéteményre.

b) Ugyancsak a sárospataki főiskola részére kifizetendő még 500, azaz ötszáz o. é. frt, vagy új pénzben 1000 arany korona forint, mint alapítvány, melynek kamatai évenként, oly theologiai kurzust végzett e főiskola növendékének adandók, ki a maga tudományos képzettsége s társadalmi műveltsége végett legalább egy fél évet töltött valamely külföldi német, angol, vagy hollandus egyetemen s ezt a főiskola igazgatósága, vagy az egyházkerület feje előtt hiteles okmánynyal igazolandja. A mely évben ily ifjú nem jelentkeznék az alapítványra, a kamat a tőkéhez csatolandó.“

Egyházkerületi közgyűlés tisztelettel és a nemes lelkek iránt érzett őszinte elismeréssel igtatja be a *Vágássy Ferencz* nevét főiskolánk jóltevőinek sorába, smidőn az elfogadott alapítványok felől való igazgató-tanácsi intézkedéseket jóváhagyja, ugyanakkor az előbbi alapítványi összegre nézve kimondja, hogy — miután annak évi kamatai egy ifjú tápintézeti ellátására ezútal még nem elegendők — a tőke kamatoskamatok által mindaddig növeltessek, míg az alapító célzatának teljesen meg nem felel. Mindkét alapítványnak a szokott módon való nyil-

vánosságra hozatalát és nyilvántartását a maga részéről is megrendeli.

45. A sárospataki főiskola Igazgató-Tanácsa jelenti, hogy *Kolenér József* volt s.-a.-ujhelyi lakos a sárospataki főiskolának végrendeletileg 500 frtot hagyományozott, oly kikötéssel, hogy az összeg 10 éven át kamataival gyarapittatván, az így képezett alapítványi tőke kamata évenként azon VIII. gimn. tanulónak adassék, ki a magyar költészetben a legjobb tehetségűnek bizonyúl.

Egyházkerületi közgyűlés a hagyományozó iránti kegyeletes elismeréssel veszi tudomásul az Igazgató-Tanács jelentését.

46. Ugyanaz az ig.-tanács u. a. jegyzőkönyvének 69. pontjával jelenti, hogy a képezdére tett ajánlat mennyiségéről több egyháznak nincs biztos tudomása, a mely körülmény megnehezíti a canonica visitatio munkáját és számadását, mert nem tudja, milyen összeg után kell kamatot kívánnia; egyúttal pedig kéri olyan határozat-hozatalát, a mely szerint az esperesek kéressenek fel, hogy az egyes egyházaktól a képezdére tett ajánlatok kamatait — a főiskolai pénztárból megküldendő kimutatások alapján — a canonica visitatio által szedessék be és a 40 frton aluli ajánlati tőkék fizetessenek be a főiskola pénztárába.

Egyházkerületi közgyűlés a főiskolai igazgató-tanács javaslatát elfogadja s azt határozati érvényre emelvén, a főiskolai pénztári hivatalt a jelzett kimutatás szétküldésére, az espereseket a kamatok s illetőleg a 40 frton aluli ajánlati tőkék beszédetésére meghatalmazza s illetőleg utasítja.

47. Az igazgató-tanács ugyanazon jegyzőkönyvének 41. sz. határozatával jelenti, hogy dr. Székely György akadémiai tanár külföldi tanulmányi útjáról visszatért és beadta tanulmányának eredményéről szóló előterjesztését.

Egyházkerületi közgyűlés ezen jelentést a maga részéről is örvendetes tudomásul veszi.

48. Olvastatott a sárospataki főiskola Igazgató-Tanácsa f évi február hó 8—10. napjain tartott ülésének 75. számú

jegyzőkönyvi pontja, melyben Igazgató-Tanács jelenti, hogy a múlt 1897. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlés 23. sz. jegyzőkönyvi pontjában adott meghatalmazáshoz képest az aratási vizsgálatok vezetésénél való közreműködésre, 3 évi időtartamra Horváth János tokaji, Kónya András hernád-németii, Kovács Béla szepsii, Szőlősi József erdőbényei, Szuhay Benedek kápolnai lelkészeket és Katona György sárospataki nyugalmazott mérnököt választotta meg.

Tudomásul vétetik.

49. Olvastatott a sárospataki főiskolai Igazgató-Tanács f. évi február hó 8—10. napjain tartott üléseinek 84. számú jegyzőkönyvi pontja, melyben Igazgató-Tanács megnyugvással veszi tudomásul a főiskolai tápintézeti felügyelőnek a tanári kar által is helyben hagyott jelentését a tápintézet állapotára vonatkozólag s a köziskolai széknek és a tápintézeti felügyelőnek a tápintézet körül kifejtett buzgalmát megköszöni s a gömöri lelkészi értekezéslet vádjaival szemben határozottan állást foglalván, a következő előterjesztést nyújtja be az egyházkerületi közgyűléshez:

Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés!

A gömöri lelkészi értekezéslet megbízásából Ruszkai Gyula jánosii lelkész a Sárospataki Lapok 1897. évi 48. számában egy cikket bocsátott közre, melyben a főiskola tápintézetéről úgy nyilatkozik, hogy az nem felel meg az igazi rendeltetésének, amennyiben a növendékek ellátására nem fordít elég költséget és kellő felügyeletet, rabkosztot ad, mely csak rabérzelmeket szülhet a növendékekben s követeli, hogy a főiskola a növendékek által fizetett legmagasabb díjat, a 60 frtot, teljesen fordítsa egy növendék ellátására s ha ez a főiskola megterhelhetésével járna, kevesbitse inkább a jótéteményesek számát, de a tápintézeti kosztot javítani igyekezzék.

Mindenesetre dicsérendő dolog, ha bárki is érdeklődik tápintézetünk iránt s jó akaratból származó megjegyzéseit közli a vezetőkkel, hogy azok a hiányokat pótolni s a szükségeket fedezni igyekezzenek. De a hivatolt cikk, véleményünk szerint, épen a jóakarathban szűkölködik, s oly hangot és eljárást használ, mely képes félrevezetni azokat, kik a felületesen meghozott ítéletet kellőképen nem mérlegelik, s azonnal készpénznek veszik. Hibás a gömöri lelkész-értekezéslet eljárása első sorban

azért, mert a helyett, hogy panaszával azokhoz fordúlt volna, kik a bajon segíteni hivatva vannak s arra állásuknál fogva kötelezettek is, egyenesen a nagy nyilvánosság elé viszi az ügyet, mely a meghurczolt intézményt ily módon hibásan ítéli meg; hibás másodsorban azért, mert állításaiban nélkülözi a kellő alaposágot s vádjait vaktában bocsátja világgá. A tény, a vád azonban megvan s Igazgató-tanács kötelességének tartja a főtitzt egyházkerületet a fenforgó ügyben megnyugtanni.

Két dolog körül forog a közrebocsátott czikk; egyik az, hogy a tápintézet által nyújtott koszt nem felel meg a 60 frtnak; másik, hogy a jótéteményesek száma annyira apasztassék, a mennyiért a főiskola a 60 frtot kifizetni képes. Az első súlyos vád, a második tetszetős ajánlat, de mindkettő tévesztett számításon nyugszik.

Főtitst. egyházkerületi közgyűlés! A ki nemcsak máról holnapra él, hanem háztartásában az egyensúlyt fenn akarja tartani, az, minden eshetőségre gondolva, a jövőt is számítást a veszi s nem egy év kedvező vagy kedvezőtlen voltából állapítja meg háztartási költségeit, hanem több év természetének arányából. S ha ez így van magánéletünkben, még inkább így kell lennie oly közintézménynél, melynek élete nem egy évre, de hosszú időre terjed s melynek célja és feladata segédkezet nyújtani, sőt alapot adni a tanuló ifjúság jelentékeny részének arra, hogy tanulói pályáját megkezdhesse, folytathassa és bevégezhesse. Első és sarkhibája tehát a cikknek az, hogy merőben egy és pedig egy kedvező év adataiból indulva ki, állítja, hogy a főiskola nem költ el évenként egy növendék ellátására 60 frtot, tehát a koszt nem is lehet jó, a növendékek nem kelhetnek fel jóllakva az asztaltól s így nem is lehetnek hálásak a tápintézet iránt. A köziskolai szék fentebb egész terjedelmében közölt adatai mutatják, hogy a legközelebbi tíz év adatait véve tekintetbe, az évi átlag egy növendék ellátásánál 50 frt 33 kr., oly kedvező körülmények között is, a minők a 1887—1897. évi években általában uralkodtak, de már csak egy mostohább évben is, a minő csak az 1891/2. év is, 59 frt 24 krba került egy növendék, a jelen 1897/8. évben pedig 61 frt 63 kr esik minden egyes növendékre. Pedig, mi sok minden nincsen még ehhez az évi átlaghoz hozzászámítva! Így nincs hozzászámítva a tápintézeti helyiségek értékének kamata, a mi pedig nemcsak a célbavett újabb építkezésnél, de a régi épület felhasználásával is jelentékeny összeg; nincsen az épület fältartására és tisztántartá-

sára, a fűtésre és világítására, a tápintézeti tőkék kezelésére fordított s az iskola kiadásainak jelentékeny részét tévő összegből semmi sem, a mely összegnek felvétele pedig az évi átlagot nagyon felemelné s a középtermésű években is a 60 frtig vinné.

De fogadjuk el az állítást, hogy egy növendék ellátása a kedvezőbb években nem kerül teljes 60 frtba, ebből azonban még nem következik, hogy a koszt rossz, a növendékek éheznek s rab-érzelmeket táplálnak. Igazgató-tanácsnak nemcsak jelenben, hanem a múltban is volt elég alkalmja meggyőződni arról, hogy az orvosilag megállapított étrend jó, a kiszolgáltattott ételek a test táplálására elégségesek, a felszolgált ételek ízletesek, s hogy azokkal a növendékek s a taníttató közönség meg lehetnek elégedve. Hogy a növendékek testileg elcsatnyúlnak, mennyire túlzás, eléggé mutatja a tanuló ifjúság életkedve s viruló színe, a melyről, a ki növendékeink között forgott, saját szemével meggyőződhetett. A tápintézeti ellátásnak nem célja s nem is lehet célja úri koszt nyújtása, annak ellenmond a fizetett összeg mennyisége, ellene a kegyes alapítók intentiója, kik 1000 frt kamatját hagyták egy növendék ellátására, mert lelkük előtt a középosztály gyermekeinek szükséglete lebegett, mely szükséglet is csak oly tömeges étkezésnél elégíthető ki 60 frtból, minő a 300-as, vagy azonfelüli létszám. Ám gondolja meg bárki, hogy 36 heti élelmezés (ennyinek vehető egy iskolai év) csak közepszerű ellátásnál is, egyenként, nem többre kerül-e; s nemcsak úgy elégíthető-e ki, ha minél többen vannak a családban!? Ám nézze, mérlegelje meg bárki is, hogy a közlött adatok szerint kiszolgáltattott ételek nem elegendők-e egy gyermek és ifjú táplálására? S csak, ha azok keveseknek bizonyúlnak, ha azok a tisztességes táplálkozás kellékeinek meg nem felelnek, akkor dobja a kárhoztatás követ az intézményre, de míg ezt nem teheti, s mert a közlött adatok után nem is teheti, addig ne üljön a csúfolók székébe s ne terjeszszzen olyan véleményeket, melyek egyáltalában nem is érik el azt a célt, melyre törekeshnek s főiskolánk jó hírének s az ügynek inkább ártanak, mint használnak.

Egyet kénytelen az Igazgató-tanács is elismerni, de arról a czikk nem emlékezik, s ez az, hogy bizony 300—312 ifju ellátásánál a kiszolgálásban gyakran marad kívánni való, hogy csin, tisztaság több is elférne, de ennek mind a helyiség ki nem elégítő volta, a konjha és ebédlő rosszasága az oka. A

konyha és ebédlő szűk és sötét, sőt veszedelmes helyen is van, honnan mielőbb szabadulni kell. S Igazgató tanács első gondját képezi, hogy mihelyt a Mudrány András hagyatéka megnyílik, új étkező és főző helyiséget építtet s a mi földolog, a növendékeknek reggelit ad, s az ételekben is nagyobb változottságot eszközöl, a mi megint tetemesen fogja emelni az évi átlagot, és a melynek megint csak a 60 frt fizetésből kell kitelnie. A folytonos javítás Igazgató-tanács főgondját képezi, s erre nézve nem lehet a nagyközönségnek legkisebb panasza sem.

A közölt czikknek második része azzal az ajánlattal fordul Igazgató tanácshoz a tápintézet bajainak elhárítására, hogy csak annyi növendéket kell felvenni a jótéteményes helyekre, amennyi jótéteményes helyért a főiskola a 60 frtot a tápintézetnek kifizetheti; más szóval, kevesbítsük a jótétemények számát, de a koszt jó, 60 frtot érő legyen.

Eltekintve attól, hogy mint fennebb kimutatni igyekeztünk, a tápintézeti koszt elég jó, az ajánlott medicinára ki kell mondanunk, hogy az pejus morbo.

Ha valaki kellő figyelemre méltatja a tápintézetről évről-évre közölt statisztikai adatokat, s megtekinti a jótéteményes helyekre évenként felvett növendékek számát, elképzelheti, mennyi folyamodó közül kell azokat a jótéteményeseket az ajánlati jog figyelemben tartása, a rokonságra kikötött helyek megtartása és érdem szerint kiválogatni, hogy a tápintézet jótéteményére szorúltakat az Igazgató-tanács csak részben is ki-elégítse. A legközelebbi juniusi ülésben tárgyalt folyamodványok száma s a tényleges viszonyok fognak beszélni önmagukért s nyilván mutatják, hogy a jótétemények számát a tápintézetben nem apasztani, de növelni kell, mert annyi a segélyre szorúltak száma. A jelen évben van alapítványon 52, ingyenes 43, 20 frtot fizető 50, 40 frtot fizető 42, tehát 187 ifjú részesül jótéteményben; a létszámnak (312) több, mint fele. S hogy áll a fizetési arány? 52 alapítványosért fizet a közpénztár 60 frtjával 3120 frtot, 43 ingyenesért 2580 frtot, 50 húsz frtot fizetőért ad 2000 frtot, 42 negyven frtot fizetőért ad 840 frtot, összesen tehát ez iskolai évben kiad a főiskolai közpénztár az előbb jelzett s számításba nem vett összegen felül tápintézeti kiadás címén 8540 frtot. S e kiadással szemben áll az 1897. év Táblás-kimutatásban bevételül 7270 frt 3 kr., így a bevételi és kiadási különbözet

1270 frt jótéteményt mutatott, a mit majd az év végén a közpénztárnak kell fedeznie, hogy a tápintézeti pénztár hiánya kiegyenlítettessék. S ilyen jótékonyság mellett is, jelen ülés folyama alatt, mint azt a 99, és 100 számú jegyzőkönyvi pontok mutatják, 20 folyamodó kért segílyt és pedig majd mind olyan, a ki már 20 vagy 40 frtos jótéteményes helyre volt felvéve, de fizetni azt sem képes. Bizony, a ki csak távolból nézi és bírálja közintézményeinket s azok vezetését, gyakran tévedésbe eshetik s könnyen léphet fel olyan ajánlattal, mely a jóllakott ember elégtelenségét, de nem az éhes ember panaszos nyögését juttatja eszünkbe. Igazgató-tanács jól tudja és érzi, hogy a tápintézet dolga a mi főiskolánk sorsa, mert az nálunk nemcsak tápláló, de nevelő, s a tanulásra serkentő intézmény is; érzi és tudja, hogy a jótétemények számának növekedése főiskolánk létérdeke s ha nincs is okunk kétségbe esni a háladatos lelkű és nemes szívű adakozók megfogyása felett, mégis erősen aggasztja Igazgató-tanácsot az a gondolat, hogy a párhuzamos osztályok felállításával erősen megszoruló s jótéteményre szoruló tanítató közönségnek a tápintézet jótéteményeihez fűződő várakozásait hogyan fogja, ha csak részben is, kielégíthetni? Az élet, a fokozatosan fejlődő viszonyok, a társadalom egyre többet és többet kíván az egyéntől s a közintézményektől s ha majd nem áll módjában Igazgató-tanácsnak annyi folyamodó irányában gyakorolni a jótéteményt, a mennyien arra rászorúlnak, mint most is, úgy akkor is nem a tápintézet rosszasága fog nála aggodalmat támasztani, de az a kétkedés, hogy nem vesztett-e el csak egyet is azok közül a kicsinyek közül, a kiknek a tudományos pályán való haladása tápintézet jótékonyságától volt függővé téve.

Főt. egyházkerületi közgyűlés! Az Igazgató-tanács minden egyes tagja mélyen érzi annak a felelősségnek a súlyát, melyet a főt. egyházkerület által reá ruházott bizalomnál fogva viselnie kell; s e felelősség tudatában minden lehetőt megtesz, hogy közintézményeinket ne csak megtartsa, de fokozatosan fejleszse és javítsa is; ugyanazért egész tisztelettel és bizalommal kéri a főt. egyházkerületet, hogy a tápintézet dolgaira nézve méltóztassék teljesen nyugodt lenni, mert annak ügyei rendben vannak s a tápintézeti koszt teljesen kielégítő, s ha bár, mint a közpályán működő emberek általában, azután is ki lesz téve a támadásoknak, igéri, hogy ezek a támadások sem legjobbnak tartott czéjától nem fogják eltéríteni, sem nem fogják elkeseríteni, mert megnyugtatta az a tudat, hogy

a mit a körülmények és a főiskola anyagi viszonyai a táp-intézet javítására nézve megengednek, mint a multban is meg-tette, úgy jövőben is megtenni kötelességének fogja tartani.

Alázatos előterjesztésünk után kiváló tisztelettel maradtunk a fő-tiszteletű egyházkerületi közgyűlésnek

alázatos szolgálai:

Az Igazgató-tanács tagjai.

Egyházkerületi közgyűlés a legnagyobb megnyugvással veszi tudomásul az Igazgató-Tanács előterjesztését, meg lévén győződve, hogy az Igazgató Tanács a legféltekenyebb gondal örökodik a főiskola intézményei felett, s minden lehető megtesz azok fejlesztésére. Midőn azért az Igazgató-Tanácsnak köszönetet mond részletes és alapos előterjesztéseért: arra hívja fel a nagy közönséget, hogy ne vonja meg jövőre sem a főiskola intézményeitől buzgalmát és szeretetét.

50. Mult 1897. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk 13. sz. jegyzőkönyvi határozata értelmében a sárospataki főiskola gimnáziumában az első párhuzamos osztály felállított, Miután az első osztály létszáma az iskolai év elején 100-on felül volt s reménység mutatkozott arra, hogy e létszám jövőre is megmarad, a főiskolai Igazgató-Tanács felhívta a főiskolai tanári kart, hogy dolgozzon ki egy részletes munkálatot arra nézve, minő tanerőszaporítás, minő új építkezés válik szükségessé, ha a gimnázium négy alsó osztályában a párhuzamos osztályok felállíthatnak? A tanári kar az Igazgató-Tanács f. évi február hó 8—10-én tartott üléseire be is adta mindenre kiterjedő, részletes előterjesztését; ezt azonban az Igazgató-Tanács épen nagy terjedelménél és az ügy fontosságánál fogva nem vehette azonnal tárgyalás alá, hanem annak részletes megvitatását júniusi üléseire halasztotta. Miután azonban a jövő iskolai évre a második párhuzamos osztály felállítása okvetlenül szükséges s e végből egy új rendes tanári szék felállítása és betöltése elkerülhetetlen: Igazgató-Tanács ugyanezen ülésének 85. sz. jegyzőkönyvi pontjával felhatalmazást kér a főtiszt. egyházkerületi közgyűléstől arra, hogy a folyó iskolai évben szervezett segédtanári állomáson kívül, melyet

jövőre is a megválasztandó szénior töltene be, egy új rendes tanári székre hirdethessen pályázatot, hogy a főt. egyházkerület őszi közgyűlése a választást megejtthesse.

Egyházkerületi közgyűlésünk osztozik az Igazgató-Tanács felfogásában a sárospataki főiskolában felállítandó párhuzamos osztályokra vonatkozólag s addig is, míg az Igazgató-Tanács erre nézve részletes előterjesztést tenne, készséggel felhatalmazza, hogy a tanári kar meghallgatása után a betöltendő új tanszék tárgyait megállapítsa s az új tanszékre a pályázatot oly időben hirdesse ki, hogy annak választás utján leendő betöltése f. évi őszi közgyűlésünkön esz-közölhető legyen.

51. Olvastatott az Igazgató-Tanács ugyanazon gyűlésének 87. sz. jegyzőkönyvi pontja, mely szerint Zombory Emőd rajztanárnak, ki a jelen iskolai évben az I. gimn. osztály A. és B. osztályában külön tanította a mértani rajzot és szépírást, ezen óra-többletért 150 frtnyi jutalomdíjat utalványozott s azt a f. évi költségvetésbe felvette.

Tudomásul vétetik és helybenhagyatik.

52. Olvastatott az Igazgató-Tanács ugyanazon gyűlésének 88. sz. jegyzőkönyvi pontja, mely szerint Ellend József gimn. tanárnak külföldi tanulmányútra a Barcianum egy évi kamatát, 150 frtra kiegészítve, utalványozta.

Igazgató-Tanács intézkedése helyeslőleg tudomásul vétetik és helybenhagyatik.

53. Olvastatott az Igazgató-Tanács ugyanazon gyűlésének 93. sz. jegyzőkönyvi pontja, mely szerint egy magát megnevezni nem akaró *alsóborsodi* lelkész minden kikötés nélkül 200 frtot adományozott a főiskolai tápintézetnek; továbbá Tóth Pál miskolczi leánynevelő intézeti igazgató 25 éves jubileuma alkalmából 100 frtot adott a theol. tanári nyugdíj-intézetre s végül Egri Ferencz kis-geőczi lakos egy 15. századbeli hasadt harangot ajándékozott a szépészeti és régészeti múzeumnak.

Egyházkerület úgy az ismeretlen, mint a megnevezett adományozóknak hálás köszönetét nyilvánítja adományaikért s az Igazgató-Tanács-

nak az alapítványok kezelésére szóló intézkedését jóváhagyja.

54. A Vécsey József halálával a sárospataki főiskolánál megüresedett igazgató-tanácsosi hely betöltésére a közgyűlés megejtván a szavazást:

A beadott 57 szavazatból Szent-Imrey Gyula nyert 29 szavazatot, Komjáthy Béla 24-et s így Szent-Imrey Gyula megválasztott főiskolai igazgató-tanácsosnak jelentetett ki, miről jegyzőkönyvi kivonaton értesítetik.

55. Olvastatott a jelentő-ívek kiigazítása végett beadott kérvények átvizsgálására kiküldött állandó bizottság következő jelentése:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

A főtiszt. egyházkerület múlt évi őszi rendkívüli közgyűlésének 5. sz. határozata folytán a telkibányai, sajó-hidvégi, cigándi lelkészek jelentő íveik kiigazítása végett beadott kérvényeiket felszerelve — az illetékes úton beküldötték bizottságunkhoz; beküldötte továbbá a vámos-újfalusi lelkész is.

A kérvényeket pontosan átvizsgálva, javaslatunkat a következőkben van szerencsénk előterjeszteni:

1. Kis Gyula, telkibányai lelkész községi bizonyítvánnyal igazolja, hogy évi javadalma részint az amerikai kivándorlás, részint a hívek elszegényedése, részint a legelő használatának korlátozása miatt, 220 koronával csökkent. Javasoljuk, hogy jelentő-ívében feltüntetett 1552 kor. 79 fillér jövedelme 1332 korona 79 fillérre helyesbítsessék.

2. Tóth Lajos, sajó-hidvégi lelkész számadási hiba alapján kér kiigazítást, de jelentő-ívében számadási hiba nem fordul elő, kérelme tehát nem teljesíthető.

3. Páricsy József, cigándi lelkész számadási hiba alapján kér szintén kiigazítást, de a jelentő-ívében felvett terület az általa csatolt hitelesített kataszteri birtokívben kimutatott területtel teljesen azonos lévén (85 h. 1065 öl jövedelme 2060 korona), kérelme nem teljesíthető.

4. Kovács János v.-újfalusi lelkész 1438 koronára felvett jövedelmét, mivel abban a 437 korona tanítói javadalom is bennfoglaltatik, 1001 koronára kéri helyesbítettetni.

Miután a tanítói javadalom összegét hitelesen nem igazolja, kérvényének újabb beadására és a hiány pótlására útasítandó.

Ezek után mély tisztelettel maradtunk a Főtiszteletű Közgyűlés

alázatos szolgálói:

Radácsi György,
biz. elnök.

Dr. Finkey József,
biz. jegyző.

Egyházkerületi közgyűlés *Kiss Gyula* telkibányai lelkész kérvényét újabb, szabatosabb felszerelés végett ismét visszaadja és utasítja őt, hogy a presbyterium által kiállított, az egyházmegyei elnökség által hitelesített bizonyítványban egyénenként jelölje meg az Amerikába költözött egyháztagokat és azon összeget, melylyel jelentő-ívében felvett jövedelme a kiköltözés folytán kevesbedett.

Kovács János, vámosujfalusi lelkész kérvénye is visszaadatik újabb felszerelés végett, a tanítói javadalom összegét kell ugyanis a presbyterium által kiállított és az egyházmegyei elnökség által megerősített bizonyítvánnyal igazolnia.

Tóth Lajos, sajóhidvégi és Páricsi József cigándi lelkész kérelme a bizottsági jelentés folytán elutasítatik, jelentő-íveik kiigazítása egyetemes konventünknek nem ajánltatik.

56. Olvastatott a Baldácsy-alapítvány ügykezelőjének az alapítvány vagyoni állapotáról, az 1897. évi számadás eredményéről és az 1898. évi költségvetés tervezetéről szóló következő jelentése:

1. Vagyon	721,987	frt	39	kr.
Teher	216,069	„	99	„
	<hr/>			
Tiszta vagyon	505,917	frt	40	kr.
2. Az 1897. évi tényleges bevétel volt	105,517	frt	35	kr.
Tényleges kiadás	67,012	„	20	„
	<hr/>			
Maradt	48,505	frt	15	kr.

Melyből az egyházkerületeknek 1897. évi illetményül megküldetett	38,500 frt — kr.
Maradvány tehát	10,005 frt 15 kr.
3. Az 1898. évi költségelőirányzati tervezet:	
Bevétel	78,070 frt 42 ¹ / ₁ kr.
Kiadás	22,723 „ 01 „
Bevételi többlet	55,347 frt 41 ¹ / ₂ kr.
Ezen összegből az egyes egyházkerületek részesedési rendes illetménye	3,000 frtban,
a rendkívüli pedig	500 „

javasoltatik megállapíttatni.

Reményli továbbá a jelentés, hogy az 1899. évi jutalék újabb 500 frttal emelhető lesz.

A felolvasott jelentés örvendetes tudomásul vétetett.

57. Olvastatott a *kerületi felsőbb leányiskolai felügyelőbizottságnak jelentése az intézet folyó 1897/98. tanévi állapotáról.* E jelentés szerint felsőbb leányiskolánkban úgy az oktatási, mint az erkölcsi és egészségi viszonyok teljesen megnyugtatók, semmi lényegesebb változás az intézet életében e folyó iskolai évben elő nem fordult, az intézet hivatását nemes becsvágygyal igyekszik betölteni s akadálytalanul halad magas rendeltetése felé. A növendékek folyton emelkedő száma és a fejlődő igények a V. és VI. osztály felállítása érdekében mind hangosabban kopogtatnak az intézet felügyelőségének ajtaján.

Kerület e minden tekintetben kielégítő és megnyugtató jelentést örömmel veszi tudomásul s az intézetnek a megkezdett irányban való tovább fejlesztését a jövőben megoldandó legkedvesebb feladatai közé sorozza.

58. Ugyanazon felügyelő-bizottság jelenti, hogy a *felső leányiskola számára építendő tornacsarnok* első terve, mely czél-szerűtlennek látszott, a bizottság által elvetetett, s más új, teljesen kidolgozott terv még nem áll a bizottság előtt, de az eddigi számításokból is úgy látja, hogy egy megfelelő téli tornacsarnok felépítése azon 8700 frton, a mely e célra meg-

szavaztatott, keresztül nem vihető, s ahhoz, a megejtett számítások szerint, legalább 5200 frt volna szükséges; azért a felügyelő-bizottság az építés költségeinek fedezésére a már korábban kimutatott 3700 frt-hoz, a néhai Debreczeni Dániel és neje: Kecskeméthy Nagy Karolina 1000 frtnyi végrendeleti hagyományát kívánja csatolni; az így 4700 frtra emelkedő összegnek 5200 frtra való kiegészítését pedig az egyházkerülettől kéri.

Kerületi közgyűlés megengedi azt, hogy a Debreczeni Dániel-féle 1000 frtos hagyomány, mint a melynek különösebben körvonalozott rendeltetése nincsen, a téli tornacsarnok építési költségeinek felpótlására fordíttassék; arra nézve pedig, hogy a még hiányzó 500 frt melyik kerületi tárból volna legczélszerűbben fedezhető vélemény-adásra a kerületi pénzügyi választmány hívja fel.

59. Ugyanazon felügyelő-bizottság bemutatja miskolczi IV. osztályú felsőbb leányiskolánknak a magy. kir. állami felsőbb leányiskolák 1890-ik évi *tantervéhez* alkalmazott tantervét. Jóváhagyó tudomásul vétetik.

60. Az *alsó-zempléni egyházmegye* felterjesztett jegyzőkönyvében *indítványozza*, hogy mivel az egyházkerületi rendkívüli közgyűlésekről a jogosított tagok nagy része kimarad, amennyiben oda a gyűlést alkotó tagok összesége nem nyer meghívást, intézkedjék a közgyűlés arra nézve, miszerint nemcsak a rendes, hanem a *rendkívüli kerületi közgyűlések is* a zsinati törvény 47. §-a értelmében legyenek összehívva.

A rendkívüli kerületi közgyűlések, néhány év óta, a függőben maradt ügyek elintézésére hivatnak össze, s a rendes közgyűlés, az egyházmegyéék pénztárának kiméltése szempontjából maga szabta meg, hogy az elnökség azokra kiket hívjon meg.

Jövőre nézve kimondatik, hogy a rendkívüli kerületi közgyűlésre is minden tag meghívandó lesz.

Mivel azonban kerületünk magokat a rendkívüli közgyűléseket általában mellőzni óhajtja s azokat eddig is, a legtöbb esetben, azon körül-

mény kényszerítő hatása alatt tartotta meg, hogy az egyházmegyék a kerületre felterjesztendő s ott feltétlenül tárgyalandó ügyeket idejében nem készítették elő: közgyűlésünk a jelen határozattal utasítja az egyházmegyéket, hogy jövőre a kerületi közgyűléseket megelőzőleg, mindenkor jó idejében tartsák meg gyűléseiket, az egyházmegyék espereseit pedig felhívja, hogy miután többé a közalapi kérvények tárgyalása végett sem lesznek rendkívüli kerületi gyűlések összehívva: esperesek a kerületre felterjesztendő összes iratokat, tehát a közalapi kérvényeket is, a kerületi közgyűlés határnapja előtt 10 nappal adják be a püspöki hivatalhoz annyival inkább, mivel az ezen határidőre az egyházmegyékből be nem érkezett ügyek azon a közgyűlésen tárgyalás alá vétetni nem fognak.

61. Az abauji egyházmegye tavaszi közgyűléséből pártolólág terjeszti fel azon jegyzőkönyvet, a melyen az egyházmegye kiküldött képviselőjének és a kir. tanfelügyelőnek jelenlétében, *Szinán, az ottani ev. ref. iskola államosítása tárgyában* vettek fel. E szerint a szinai egyház, a tulajdonjog fentartásával, átadja az eddigi tanítói lakot az állami tanító használatára, valamint a régi tantermét is az ott már eddig is meglevő állami iskola 4-ik tanterme gyanánt, három évig ingyen, azután pedig évi bér fizetése mellett s ezen kívül kötelezi magát az egyház, hogy az állami iskola kibővítése, illetve 4-ik tanteremmel való ellátása esetén e célra az államnak 500 frtot fizet. A jegyzőkönyv 2-ik pontja szerint minden időkre biztosítatik a kinevezendő tanító ev. ref. felekezeti jellege. A tanítónak az egyház a kántori teendőkért évi 120 frtot biztosít. Az ev. ref. vallásoktatásról az állam köteles gondoskodni.

Kerület a szinai iskola államosítására vonatkozólag beterjesztett jegyzőkönyvet az abban foglalt feltételek alapján jóváhagyja s arra a megerősítő záradékot rávezetni rendeli.

62. A felső-borsodi egyházmegye Szendrőn tartott tavaszi közgyűléséből ajánlólag terjeszti fel a dédesi egyház azon nyilatkozatát, mely szerint a dédesi egyház a *Dédes községben*

állítandó elemi iskola elhelyezésére, a tulajdonát képező iskolai épületet, annak felszerelését, a tulajdonjog fentartása mellett, állandó használatra díjtalanul átengedi, az iskolai épületnek jó karban tartását, tisztogatását és fűtését elvállalja oly feltétel mellett, hogy ezen állami iskolához mindig ev. ref. vallású állami tanító fog kineveztetni, a ki a kántori teendőket, a hitoktatást, a hitközségtől nyerendő külön 200 frtnyi évi díjazás mellett teljesíteni köteles.

Egyházkerületünk a dédesi iskola államosítását, a nyilatkozatban előadott feltételek alapján, megengedi s megbízza püspök urat, hogy a jelzett értelemben majd megkötött s bemutatott szerződést megerősíteni méltóztassék.

63. A gömöri egyházmegye hubói közgyűlésének 55. sz. jegyzőkönyvében pártolólág terjeszti fel a *susai ev. ref. iskola államosítására nézve beadott kész szerződéseket*. Ezek szerint a tanítót egészen az állam fizeti. A dologi kiadásokra a község 150 frtot ad; az épületet, a tulajdonjog fentartásával, az egyház adja; a vallás- és énektanításért, az isteni-tiszteleti és kántori teendők végzéseért az egyház évenként 100 frtot fizet; ezekkel szemben biztosittatik, hogy a kinevezendő tanító mindig ev. ref. vallású lesz s a tanköteles gyermekek teljes tandíjmentességben részesülnek.

Kerületi közgyűlés a susai iskola államosítására vonatkozó szerződést az abban foglalt feltételek s az egyházmegye hozzájárulása alapján megerősíti.

64. A tornai egyházmegye 1898. április 13--14. napjain Sziliczen tartott közgyűlésének 12. számú jegyzőkönyvében pártolólág terjeszti fel a *szádellői egyház azon határozatát*, mely szerint eddigi ev. ref. jellegű iskoláját államivá kívánja átváltoztatni, s egyúttal felferjeszti azon szerződés vázlatát, amelyet az állammal megkötni akar, amelyben ki van mondva, hogy az eddigi iskolai épület, a tulajdonjog fentartásával, csak használatul adatik át az állami iskola céljaira, valamint az is, hogy az iskolához mindenkor ev. ref. vallású tanító nevezessék ki.

Kerületi közgyűlés a megjelölt feltételek alapján *belenyugszik a szádellői ev. ref. iskola államosításába* s utasítja az egyházat, hogy az

ilyen feltételek alatt megkötött s a kir. tanfelügyelő által is aláírt szerződését, a tornai esperesi hivatal útján terjeszse fel püspöki hivatalunkhoz; püspök úr pedig megbizatik, hogy e határozat értelmében a felterjesztendő szerződést megerősítő záradékkal ellátni méltóztassék.

65. *Indítvány* adatott elő arra nézve, hogy miután a tanító-hiány miatt mind jobban-jobban kényszerítetnek az iskola fentartó egyházak, hogy iskoláik államosításába belemenjenek, annak keresztülvitele pedig tudvalevőleg hosszabb időt igényel s így az iskolák néha e miatt éveken át is tanító nélkül állanak: a *kerületi közgyűlés által hatalmaztassék fel püspökünk arra*, hogy a népiskolák államosítására vonatkozó s hozzá időközileg felterjesztett *szerződéseket*, a kerület utólagos jóváhagyása mellett, *megerősíthesse* akkor, ha ezen szerződések a kerület által korábban megszabott feltételeknek megfelelnek.

Kerületi közgyűlés ezen nagyfontosságú szerződések megerősítését, az egyházi törvények alapján, jövőre is magának tarja fel s püspökét csak arra hatalmazza fel, hogy ott, ahonnan e tárgyban kellőleg indokolt felterjesztések érkeznek hozzá, bizza meg az egyházak és iskolák vezetőit, hogy azok a kerületünk által kimondott elvek alapján (1894. évi őszi egyházkerületi közgyűlés 16. számú jegyzőkönyve) az előleges munkálatokat tegyék meg, a szerződéseket egészen készítsék elő; az elkészített és aláírt szerződések azonban ezután is mindenkor, az egyházmegye jóváhagyása után, végleges megerősítés végett a kerületi közgyűlésre terjesztendők fel.

66. A megelőző pontban foglalt határozat kiegészítéseképen *indítvány* adatott elő az iránt, *hogy egyházkerületünk a népiskolák államosítása körül a lehető legóvatosabban járjon el* s jelen közgyűlésből utasítsa az egyházakat, hogy mielőtt iskoláik államosításába belefognának, államsegély útján próbálják meg a tanítók beállítását s iskolai ügyeik rendezését, és ha az ezen az uton végkép nem sikerül, akkor menjenek csak bele az államosításba, azonban mindig úgy, hogy abból az

egyházakra és hivekre lehetőleg semmi újabb teher ne háramoljon.

Kerületi közgyűlés az indítványt magáévé teszi s az egyházakat az ehhez való alkalmazkodásra és az e szerint való eljárásra utasítja.

67. A *lelkészek fizetésének kiegészítéséről szóló országos törvényjavaslat* lehető módosítása tárgyában a felső-zempléni egyházmegye javaslatokat terjeszt fel, az abauji egyházmegye pedig véleményét nyilvánítja ki.

E törvényjavaslat sorsa az országgyűlés képviselő-házában már el lévén döntve, a két egyházmegye felterjesztése tárgytalanná vált s arra nézve határozat hozatalának a szüksége fenn nem forog.

68. *Fejes István* felső-zempléni esperes indítványozza, hogy mivel az egyházkerületi jegyzőkönyvek terjedelme a folyvást szaporodó ügyek miatt mind nagyobb-nagyobb mérvben bővül s ennek következtében az drágul is, egyházkerület a *jegyzőkönyvek olcsóbb előállításáról* gondoskodni méltóztassék.

Felső-zempléni egyházmegye 70. számú jegyzőkönyvében a *kerületi névtár olcsóbbá tételét*, a gömöri egyházmegye pedig 50. számú jegyzőkönyvében azt kéri, hogy *kerületi névtárak a leányegyházaknak ne küldessenek*, mert azoknak erre szükségök nincsen.

Fejes István indítványa, valamint a felső-zempléni és gömöri egyházmegyék felterjesztése, megfontolás és véleményadás végett, a kerületi pénzügyi választmánynak adatik ki.

69. Az abauji egyházmegye 25. sz. jegyzőkönyvében jelenti, hogy az *esperest a közpénzek kezelése alól feimentette*, s a közpénzek kezelését a dékánra és pénztárnokra bízta.

Tudomásul vétetik.

70. Az abauji egyházmegye 1898. márczius 22—24. napjain Kassán tartott közgyűléséből beterjeszti a lelkészi állásától és jellegéről lemondott Sütő Károly, volt abaujvajakóczi lelkésznek okmányait.

Az okmányok érvénytelenítését közgyűlésünk elrendeli s annak foganatosításával Radácsi György főjegyzőt bízta meg.

71. Az abaúji egyházmegye jelenti, hogy harmadik világi aljegyzőnek Kóczán Györgyöt választotta meg.

Tudomásul vétetik.

72. Olvastatott az abaúji ev. ref. egyházmegye espere-sének felterjesztése a tornyos-németii ev. ref. egyház iskola-építési ügyében.

Egyházkerületünk utasítja a tornyos-németi egyház előljáróságát, hogy iskola épületének megfelelő kibővítése iránt tehetségéhez mérten lehetőleg mielőbb intézkedjék, a főtiszteletű püspök urat pedig felkéri, hogy ezen intézkedésről az abauj-tornamegyei kir. tanfelügyelőt értesíteni sziveskedjék.

73. Olvastatott a szepsii ev. ref. egyház kérvénye, melyben az egyház tulajdonát képező, a szepsii 67. sz. tjkvben 3325. hr. szám alatt foglalt pusztá szőlőterületnek 100 frt vételárért leendő eladását jóváhagyni kéri.

A kért eladáshoz úgy az egyházköztség presbyteriuma, mint annak közgyűlése, nemkülönben az abauji ev. ref. egyházmegye közgyűlése hozzájárulván, a bemutatott adásvételi szerződésben foglalt jogügyletet egyházkerületünk is megerősítendőnek határozza.

Minthogy azonban a bemutatott adásvételi szerződés, a múlt évi tavaszi egyházkerületi közgyűlés 121. sz. határozatában megszabott kivánalomnak meg nem felel, ez okból az eredeti szerződés folyamodó egyház képviselőjének a kiemelt hiány pótlása céljából visszaadatik, s annak a főtisztelendő püspök urhoz leendő újabb betérjesztésére útasittatik.

Már most felhatalmaztatik azonban a püspök úr, hogy ezen szerződést a lelkész aláírásának megtörténte után a jóváhagyó záradékokkal elláthassa.

74. Az alsó-borsodi egyházmegye 5. sz. jegyzőkönyvében *panaszolja*, hogy bár az országos ev. ref. közalap fentartásához évenként közel harmadfél ezer forinttal járúl, s azt pontosan be is szolgáltatja, mégis, legsürgősebb segélyre szorult

egyházai is, olyanok, a melyek a létfontartás kérdéseivel vívják a legerősebb harczot: *mind a tőkesegély, mind az egyszermindenkori segély kiosztásánál rendszerint elmellőztelnek*, ezúttal is elmellőztettek. — Így most különösen az *andornoki, aranyosi, zserczy, felső-ábrányi* és a *mályi-i* egyházakat sorolják fel olyanoknak, a melyeknek a közalapi segélyre a legégetőbb szükségök lett volna, de attól most is elestek. — Egyházmegye kéri a kerületet, hogy hasson oda, hogy ezen segélyre szorult egyházak a konvent által jövőre méltányosabb elbánásban részesüljenek.

Kerületünk közgyűlése a kérvényben elsorolt egyháznak segélyezését, egyszersmind az alsó-borsodi egyházmegye által jövőben felterjesztendőket is, az egytetemes konvent figyelmébe a legmelegebben ajánlja.

75. Olvastatott az alsó-borsodi egyházmegye felterjesztése, melyben javasolja, hogy a *noszvaji* tanítói javadalomhoz tartozott földeknek az egyház nevére leendő telekkönyvi átíratásához az engedély megadassék.

Minthogy az egyházmegye igazolása szerint a tanítói illetményeket a noszvaji egyház már évek óta az egyház pénztárából készpénzben fedezi és ezen kötelezettségekkel szemben az előbb tanítói javadalmat képezett földbirtok szintén az egyház birtokolja, ez okból egyházkerületünk a noszvaji egyháznak megadja az engedélyt arra, hogy a tanítói hivatal nevéen álló földbirtokot az egyház saját nevére telekkönyveztesse.

76. Olvastatott az alsó-borsodi egyházmegye felterjesztése az iránt, hogy a *miskolczy* ev. ref. egyház által, a tulajdonához tartozó, a miskolczy 501. sz. tjkvben 1434. hr. szám alatt foglalt régi iskolaépület eladására vonatkozólag Miskolcz várossal 25000 frt vételár alapján kötött adásvételi szerződés megerősíttessék.

Ámbár egyházkerületünk a bemutatott adásvételi szerződésben foglalt jogügyletet úgy a szerződés tartalma, mint az egyházmegye véleménye és javaslata alapján az egyház érdekeire nézve előnyösnek találja, mindazonáltal, mint-

hogy a felterjesztéshez az egyházközségnek az eladás tárgyában hozott határozata nem csatolatott, ez okból a kérelmet ez idő szerint nem teljesítheti, hanem a jelzett hiány pótlását rendeli el.

A mennyiben pedig ezen hiány pótoltatik a miskolczi ev. ref. egyház közgyűlésének az eladást jóváhagyó határozata bemutatatik, az esetre az ügy sürgősségére való tekintettel már most felhatalmaztatik a főtisztelendő püspök úr, hogy a most bemutatott adásvételi szerződést egyházkerületünk nevében a jóváhagyási záradékkal elláthassa.

77. Olvastatott az *egri* ev. ref. egyház előljáráóságának kérvénye az iránt, hogy templomépítési alapjuk gyarapítása céljából külföldön tervezett gyűjtési szándékuk az egyházkerület által támogattassék s annak megvalósítása lehetővé tétessék.

Egyházkerületünk ezen ügyben további intézkedés megtételét mindaddig mellőzi, a míg a mult évben engedélyezett országos gyűjtés eredményét folyamodó egyház be nem jelentette, a melynek mielőbbi teljesítésére ezennel útasittatik.

78. Az alsó-borsodi egyházmegye f. é. ápril 20—21. napjain tartott közgyűlésének 30. sz. a. hozott határozatával pártolólág terjeszti fel Győry Sándor dorogmai nyugalmazott tanítónak az őt illető gyámtári jutalék utalványozását kérő folyamodványát.

Egyházkerületi közgyűlés Győry Sándor nyugalmazott tanító gyámtári jutalékát az 1898/9. évtől utalványozza.

79. Az alsó-borsodi egyházmegye 1898 ápril 20—21. napjain Szirmán tartott közgyűléséből jelenti, hogy világi tanácsbirájává Sturman György országos képviselót választotta meg.

Tudomásúl vétetik.

80. A felső-borsodi egyházmegye 1898 ápril 18—19. napjain Szendrőn tartott közgyűléséből jelenti, hogy mult őszi

közgyűlésünk 85. sz. határozatának megfelelően, az *abodi* tanítói állás betöltésére nézve, a szükséges intézkedést megtette.

Tudomásul vétetik.

81. Tárgyaltatott a *borsodi* ev. ref. egyház előljáróságának kérvénye, melyben a borsodi 201. és 106. sz. tjkvben foglalt s az egyház tulajdonát képező két darab kenderföld maradványának 92 frt vételárért leendő eladását jóváhagyni kéri.

Mint hogy a bemutatott két rendbeli adásvételi szerződésben foglalt adásvételi jogügylet-höz úgy az egyházközség, mint a felső-borsodi egyházmegye is hozzájárult s az eladás előnyös volta kétség tárgyát nem képezi, ez okból azt egyházkerületünk is jóváhagyja s a bemutatott két rendbeli adásvételi szerződést a jóváhagyási záradékkal ellátni rendeli.

82. Olvastatott a *nekézsenyi* ev. ref. egyháznak a főtisztelendő püspök úrhoz és általa ide felterjesztett kérvénye az iránt, hogy az egyház által eddig a kerületi leánynevelde céljaira fizetett évenkénti 2 frt járulék fizetése alól jövőre felmentessék.

Folyamodó egyház a kerületi leánynevelde céljaira eddig fizetett 2 frt évi járulék fizetésének kötelezettsége alól felmentetik.

83. A felső-borsodi egyházmegye 53. számú jegyzőkönyvében indítványozza, hogy a *sárospataki főiskolai épület fentartására*, az egyházmegyék által fizetett összeg, az u. n. *quota*, mostani elszámolásban nem felelvén meg sem az egyházmegyék népességének, sem azok vagyoni viszonyainak, az, az egyházmegyék közt méltányosabb és igazságosabb elosztás alá vétessék. A mellékletben felterjesztett kimutatás szerint 1897. évre fizetett:

1. Felső-Borsod	83 frt 67 kr.
2. Alsó-Borsod	79 „ 28 „
3. Gömör	59 „ 87 „
4. Abaúj	52 „ 40 „
5. A.-Zemplén	49 „ 06 „
6. Torna	41 „ 12 „
7. Ung	27 „ 41 „
8. Felső-Zemplén	16 „ 73 „

Összesen 409 frt 54 kr.

Beadott indítvány ezen elosztás eredetének kipuhatólása és véleményes jelentés-tétel végett a főiskolai igazgató-tanácsnak adatik ki.

84. A gömöri egyházmegye tavaszi közgyűlésének 49. sz. jegyzőkönyvében kéri a kerületet, hogy engedje meg, hogy az egyházak történetére vonatkozó „*kérdő ívek*“ helyesebb, könnyebb és egyöntetűbb kitöltése szempontjából *adassanak ki a kerület irattárából azok a dolgozatok*, a melyek néhány évvel ezelőtt, dr. Kovács Gábor akkori főjegyző indítványára oda a lelkészektől bekivántattak; s egyuttal rendelje meg a közgyűlés, hogy a *kérdő ívekre* adandó feleletek, egy jövőben felmerülhető hasonczélú munkálat készítésének könnyebbé tétele végett, a lelkészek által irattassanak be az egyházak jegyzőkönyveibe is.

Kerületünk megengedi, hogy irattárából az egyes egyházak történetére vonatkozólag pár évvel ezelőtt beadott dolgozatok az egyházmegyék espereseinek kérelmére és felelősségére kiadassanak, s egyuttal figyelmébe ajánlja a lelkészeknek azt is, hogy a *kérdő-ívek* kitöltéséhez kinyomozott adatokat saját egyházaik jegyzőkönyvében is örökítsék meg.

85. Ugyanazon egyházmegye ugyanazon gyűlésének 51. sz. jegyzőkönyvében felhívja a kerületet, hogy a *konfirmándusok számára*, a gyermeki értelem előtt sok részben teljesen felfoghatatlan régi vallástevő katekhizmus helyett, a már régen tervbe vett, de még folyvást késedelmeskedő *uj kátét* mielőbb elkészíttetni kegyeskedjék.

A sárospataki irodalmi kör a konfirmándusok számára való *uj káté* készítésével régebb idő óta foglalkozván, felhivatik, hogy az ügy állásáról véleményes jelentését őszi közgyűlésünkre adja be.

86. A gömöri egyházmegye 1898. ápril. 13—14 napjain Hubón tartott közgyűléséből jelenti, hogy Batta Györgyöt papi tanácsbíróvá, Vattay Lászlót pedig egyházmegyei főjegyzővé választotta meg.

Tudomásul vétetik.

87. A gömöri egyházmegye pártolólág terjeszti fel a *putnoki* egyház kérvényét, melyben a szegénységgel küzdő egyház úgy saját szükségeire, mint iskolája fentartására állandó évi segélyt kér.

Miután egyházkerületünknek olyan alapja, melyből állandó évi segélyt adhatna, nincsen, a folyamodvány azzal adatik vissza a felterjesztő egyházmegyének, hogy az egyház számára a konventtől kérjen segélyt, az iskola számára pedig — a mennyiben azt másképen fentartani nem képesek — vegye igénybe az államsegélyt.

88. Olvastatott néhai *Bittó József* volt *zubogyi* tanító özvegyének a gömöri egyházmegye által pártolólág felterjesztett kérvénye, melyben azt kéri, hogy ő férje után, a ki 4 év hiján a kerületi papi özvegy-árvtárba az évdijakat egész haláláig befizette, a kerületi özvegy-árvtárból évi segélyben részesíttessék, vagy a férje által befizetett díjak adassanak neki vissza.

Áttétetik a pénzügyi választmányhoz.

89. A tornai egyházmegye 1898. ápril. 13—14-én tartott közgyűléséből jelenti, hogy Simon Andort papi, Lovász Dezsőt világi tanácsbíróvá választotta.

Tudomásul vétetik.

90. Olvastatott a *varbóczyi egyháznak* a tornai egyházmegye által pártolólág felterjesztett folyamodványa, melyben a kerülettől kölcsönvett 100 frt tőketartozásának elengedését kéri; — olvastatott továbbá a *szinpetrii egyháznak* a tornai egyházmegye által pártolólág felterjesztett folyamodványa, melyben az egyházkerülettől kölcsönvett tőke után járó kamatok kamatának elengedését kéri.

Áttétettek a pénzügyi választmányhoz.

91. Ragályi Géza tornai esperes jelenti, hogy az 1897. évi közgyűlés 14-ik pontjában foglalt szabályrendelet ellenére Palcso Sándor borzovai tanító, folyó évi ápril. 8-án, a tornai egyházmegye esperesének engedélye nélkül, tanítói állását elhagyta és a gömöri egyházmegye esperesének engedélye és beleegyezése nélkül az imolai egyházba a nevezett egyház által bevitetett és ott tanítói állomását elfoglalta.

Egyházkerületi közgyűlés ezen jelentés folytán az egyházi törvény 301. §. 4. pontjának megsértése miatt Palcso Sándor tanító és az imolai egyház előjárósága ellen a fegyelmi eljárás megindítását elrendeli és annak Palcso Sándor ellen leendő foganatosítása végett a tornai egyházmegyének, az imolai egyház előjárósága ellen leendő foganatosítása végett pedig a gömöri egyházmegyének bíróságát megkeresi.

92. Olvastatott az ungi ev. ref. egyházmegye felterjesztése az iránt, hogy a *nyarádi* egyház által tervezett s az egyház tulajdonát képező ingatlanból 8000 □ öl területnek 2400 frt vételárért leendő eladásához az előleges engedély megadassék.

Egyházkerületünk a kért előleges engedélyt az egyházmegye előterjesztése alapján megadja ugyan; azonban kijelenti, hogy az ügy érdeme felett csak az adás-vételi szerződés, valamint az egyházközségi közgyűlés határozatának bemutatása után fog érdemlegesen határozni.

93. Tárgyaltatott a *pályini* ev. ref. egyháznak az ungi egyházmegye által felterjesztett és támogatott azon kérelme, hogy az egyház tulajdonát képező beltelken 2500 frt költséggel csendőr-laktanya céljaira bérbeadandó épület emelése engedélyeztessék.

Minthogy a tervezett építkezés úgy az egyházközség által felhozott körülmények, valamint az egyházmegye felterjesztése alapján az egyház vagyoni érdekeire nézve előnyösnek mutatkozik, ez okból egyházkerületünk a kért építési engedélyt — az egyházmegye által meghatározott feltételek mellett — megadja, úgyszintén a kérelmezett 2500 frt egyházkerületi kölcsönt megszavazza, a kölcsön folyósítása iránt azonban csak akkor fog intézkedni, a midőn az állammal kötendő szerződés által az épület bérlete legalább 10 évre biztosítva leendő.

94. Olvastatott az ungi ev. ref. egyházmegyének felterjesztése az iránt, hogy a megyebeli lelkészeknek a Horváth Mária-alapból segélyként esetről-esetre kiutalt összegek a jelentő-

ívekbe fel ne vétessenek, s ha már felvétettek volna, abból kitörültessenek.

Egyházmegyénk ezen felterjesztést figyelembevétel és megfelelő intézkedés végett a konventi végrehajtó-bizottsághoz terjeszti fel.

95. Az ungi ev. ref. egyházmegye jelenti, hogy az általa kezelt Horváth Simon és Mária-féle alapítványi pénztár az 1897. évi számadások szerint 97,363 frt 40 kr. tőke-vagyonból áll.

Örvendetes tudomásul szolgál.

96. Olvastatott az ungi ev. ref. egyházmegye felterjesztése az iránt, hogy a *minaji* ev. ref. egyház részére a konvent által megszavazott 80 frt tőke segély mielőbb folyósíttassék.

Mínthogy ezen segély-összeg kiutalásáról egyházkerületünk hivatalos tudomással nem bír, ez okból a minaji egyház kérelmét nem teljesítheti, hanem azt oda utasítja, hogy a kérdéses tőke-segély folyósítása iránt a konventhez folyamodják.

97. Ugyanaz az egyházmegye ugyanabból a közgyűléséből tudatja, hogy a kebelében üresedésben volt világi tanácsbírói tisztségekre Kormos Béla, Nyomárkay Aurél, Minay István, Stépán László és Szabó Győző választatott meg.

Tudomásul vétetik.

98. Az ungi egyházmegye, megerősítés végett, bemutatja az 1891-dik évben alapított lelkészi özvegy-árva gyámintézetnek módosított alapszabályait.

Miután a csekély számú módosítások a gyámintézetnek csak előnyére szolgálnak, a beterjesztett alapszabályok jóváhagyatnak és a megerősítési záradékkal elláttatnak.

99. Az alsó-zempléni egyházmegye kéri, hogy az *egyes lelkészek számára kiutalt közalapi és állami segély-pénzeket* a püspöki hivatal az esperesi hivatalhoz küldje le, hogy az esperes azokból az országos ev. ref. lelkészi gyámintézetbe való hátrálékos tartozásokat az egyes lelkészekről visszatarthassa.

Ugy a közalapi, mint az állami segélypénzek, melyek az egyes lelkészek számára kiutaltattak, püspökünk által eddig is az esperesi hivatalokhoz küldettek le, tehát e részben intézkedés szüksége fen nem forog. Mivel azonban némely egyházmegyében, mint az alsó-zempléni-
ben is, az országos ev. ref. lelkészi gyámintézeti hátrálékok nagyon felszaporodtak, az esperesek utasítatnak, hogy a kezeik közé jutott segélyösszegekből az illető lelkészek orsz. gyámintézeti tartozásait mindenkor tartsák vissza s az illetékes helyre kézbesítsék.

100. Az alsó-zempléni egyházmegyének az *orgonák készítéséről és javításáról* való gondoskodás tárgyában beadott indítványára nézve:

egyházkerületünk intézkedés tételét vagy határozat hozatalát nem látja szükségesnek.

101. A mádi ev. ref. egyház vihar által megrongált temploma helyreállítására segélyt kér. •

Miután ezen kérvényt az illetékes alsó-zempléni egyházmegye közgyűlése még nem tárgyalta, megvizsgálás és jelentéstétel, valamint a segélyosztásnál leendő figyelembe vétel végett átétetik az illetékes egyházmegyei előljáráshoz.

102. A felső-zempléni egyházmegye 1898. márcz. 18-án S.-A.-Ujhelyben tartott közgyűléséből jelenti, hogy Péter Mihály egyházmegyei papi, Bernáth Aladárt világi aljegyzővé, Dr. Thuránszky Zoltánt pedig egyházmegyei ügyészszé választotta meg.

Tudomásul vétetik.

103. A felső-zempléni egyházmegye tavaszi közgyűlésének 48. számú jegyzőkönyvében panaszolja, hogy az *ismétlő iskolák* számára rendszeresen kidolgozott *tanterv* nincs, a mi az ismétlő iskolai tanítás sikerét nagy mérvben akadályozza. Kéri a kerületet, hogy arról gondoskodni méltóztassék.

E kérdés a kerületi tanügyi bizottsághoz tétetik át azon megbizással, hogy az, az ismétlő iskolák tanterve ügyében őszi közgyűlésünkre javaslatot tegyen.

104. Tárgyaltatott a s.-a.-ujhelyi ev. ref. egyház közgyűlésének 1898. évi február 6. napján jegyzőkönyvbe foglalt kérvénye, melyben előlegesen engedélyt kér arra, hogy az egyház tulajdonát képező telken az eddigi s céljainak már meg nem felelő paplak helyett, egyrészben papi lakásul, részben bérlakul szolgáló új épületet emelhessen, s az építési költségek fedezésére, az egyház ingatlanainak zálogként leendő lekötése mellett, 20,000 frtos kölcsönt felvehessen.

Egyházkerületünk úgy az egyházközség előterjesztése, mint a felső-zempléni egyházmegye felterjesztése által meggyőzetvén arról, hogy a célzott építkezés által folyamodó egyház a hívek megterhelése nélkül nevezetes vagyoni előnyöket leendő képes elérni, ez okból úgy az építés keresztúlvitelére, mint a 20,000 frt építési kölcsön felvételére nézve a kért előleges engedélyt örömmel megadja.

105. Tárgyaltatott a felsőzempléni egyházmegye közgyűlésének felterjesztése az iránt, hogy a *kistoronyai* egyház tulajdonát képező pusztza zsellér-fundus eladására vonatkozó szerződés megköttesék.

Minthogy a felterjesztéshez sem az eredeti szerződés, sem pedig az egyházi közgyűlés határozata mellékelve nincs, ez okból egyházkerületünk az egyházmegye kérelmét ez idő szerint teljesíthetőnek nem találja.

106. Olvastatott a *kassui* egyház folyamodványa, melyben roskadozó temploma és paplakja tetőzetének kijavítására segélyért esedezik.

Egyházkerületi közgyűlés, tekintettel a *kassui* egyház nagy szegénységére, 40 frtot szavaz meg részére segélyül.

107. A sárospataki állami tanítóképezde igazgató-tanácsa azzal a kérelemmel fordul egyházkerületünkhöz, hogy a nevezett intézetben az ev. ref. vallású növendékek valláserkölcsi oktatására ne (mint eddig) gyakran változó segédlelkészeket, hanem állandó vallástanárt alkalmazzon.

E kérdés megoldása összefüggésben lévén a főiskolai igazgató-tanácsnak a párhuzamos

osztályok szervezése s azzal kapcsolatban új tanerők beállítása tárgyában beterjesztett tervezetével: további figyelembevétel végett e kérvény a főiskolai igazgató-tanácsához tétetik át.

108. Az abauji egyházmegye a h.-szentandrásí lelkészi díjlevelet 4, a vajkóczit 3, és a zsujtai tanítói díjlevelet 4 példányban; az alsóborsodi egyházmegye a nemes-bikki fi-tanítói és az ujonnan szervezett nőtanítói állás díjlevelét 3—3 példányban (ez utóbbiba $1\frac{1}{2}$ hold föld javadalmazását a fitanító díjleveléből téve át); a felsőborsodi egyházmegye az alacsikai, bábonyi, bánhorváti, balajti, borsodi, bódvai, f.-barczikai, bánfalai, berentei, edelényi, s.-ecsegi, finkei, dédesi, damaki, hangácsi, nyomári, hegymegi, d.-horváti, s.-ivánkai, kelecsényi, kondói, s. kazai, s.-kazinczi, ládbesenyői, laki, lászlófalvai, meszesi, abodi, mályinkai, martonyi, f.-nyárádi, dövényi, nekézsenyi, paraszniai (a tanítói díjlevél nélkül), ózdi, rudóbányai, szuhogyi, r.-szendi, szentjakabi, radistányi, s.-szentpéteri (a kisebb fitanítói díjlevél kivételével), szendrői, szilvási, szakácsi, szendrőládi, szalonnai, tardonai, s.-vámosi, varbói, visnyói, s.-vadnai, velezdi és zilizi papi és tanítói díjleveleket; a gömöri egyházmegye a runyai lelkészi és tanítói, a poszobi tanítói, és a balogi II-ik tanítói díjleveleket 3—3 példányban; a tornai egyházmegye a görgői és jósvafői egyház tanítói díjlevelét 3—3 példányban megerősítés végett felterjeszti.

A felterjesztett díjlevelek jóváhagyatnak és a megerősítési záradékkal elláttatnak, s egy példányban az egyházaknak megküldetnek, második és harmadik példányuk pedig az egyházmegyék, illetőleg az egyházkerület levéltárában helyeztetik el.

A felsőborsodi egyházmegyéből felterjesztett díjlevelek sem esperesi, sem egyházmegyei jóváhagyással nem lévén ellátva, ezekre a jóváhagyási záradék csak e hiány pótlása után vezetetik rá.

109. Az egyes egyházmegyék a következő lelkészi és tanítói változásokat jelentik be tudomásul vétel végett:

a) *Az abauji egyházmegyében:* a f.-kércsi egyházba Harsányi Bertalan szentandrásí s.-lelkész, a szentandrásí egyházba Benke István nagyidai lelkész, Vajkóczra Frenczel Bertalan szesztai

lelkész, Szesztára Biró János k.-vágási lelkész választatott meg. Tanítóul pedig a pányi egyházba Vágó Imre, Szikszóra Czövek Barna, Göncz-Ruszkára Komjáthy Mihály erősítették meg.

b) *Az alsóborsodi egyházmegyében*: Kaszonyi János mezőkeresztesi, Béky János lőrinczfalvi lelkészszé, Janiga Ida, Sólyom Barnáné eger-lövői és Török Mária nemes-bikki tanítónővé, Péter József és Marsó Lajos miskolci, Istári Ambrus diósgyőri tanítóvá választatott.

c) *A felsőborsodi egyházmegyében*: Bodnár István S.-Velezdre, Barna Gyula D.-Horvátba, Horváth János S.-Ivánkába, Tóth Menyhért s.-lelkész Szilváásra lelkészül választatott.

Tóth Kálmán laki és Gaál György barczikai tanító oklevelüket megszerezvén, véglegesítették. Kondón Németh Dezső ág. h. ev. nem oklevés tanító ideiglenesen, S.-Szentpéteren a III-ik fitanító teendőre kisegítőképen Magyar Imre IV. éves képezdei növendék alkalmaztatott.

d) *A gömöri egyházmegyében*: Dusza János hanvai lelkészszé, Farkas Miklós pedig giczei lelkészszé, Katona Károly Jenébe, id Váczi Károly Alsó Szuhára, ifj. Váczi Károly Zubogyra, Győry Lajos Simoniba, Szücs Lajos Putnokra, Tóth Albert Szalócra, Szombati Pál Poszobára tanítóul választatott.

Mindezen változások és választások az illetékes egyházmegyék által jóváhagyatván, tudomásul vétetnek.

110. Közhirdetésre a folyó 1898-ik évre felvételnek:

I. *Intézetek*: 1. Egyházkerületi közigazgatási pénztár 6 kommunió alkalmával. 2. Papi özv. árvatár. 3. Sárospataki főiskola. 4. Sárospataki konviktus. 5. Sárospataki theol. tanári nyugdíj-intézet. 6. Miskolci konviktus. 7. Rimaszombati konviktus. 8. Egyházkerületi felsőbb leányiskola. 9. Országos egyházi közalap. 10. Országos prot. árvaház. 11. Egyházmegyei pénztár. 12. Szegény egyházakban szolgáló lelkészek s tanítók. 13. Váczi siketnémák intézete. 14. Elmebetegék intézete. 15. Moldva oláh missió.

II. *Egyházak*: Csány, Gibárt, Kajata, Petri, Szkáros, Vécse, Mályi, F.-Ábrány, Aranyos, Ládbesenyő, Abod, Meszes, Kak, Szürnyeg, B.-Ujlak, Kiszal, Hardicsa, K.-Azar, Kazsu, Szöllőske, Abara, Nagy-Ráska, Szalók, Morva, Kálósa,

S.-Keszi, Csoltó, Zsór, Lucska, Komjáti, Szilas, Kápolna (Torna), Zsarnó, Varbócz (Torna), Szőlős-Ardó, Minaj, Vajkócz, Gálóc, Szelmencz, Lucska (Ung).

111. A sárospataki főiskola közigazgatója beterjeszti a sárospataki főiskolában az 1897/98. iskolai évet befejező vizsgálatokról szóló jelentését, mely szerint az akadémiában a colloquiумok és vizsgálatok jun. 10-től a hónap végéig, a gimnáziumban jun. 15-től 25-ig fognak tartatni.

Tudomásul vétetik.

112. Püspökünk jelenti, hogy a tiszántúli ev. ref. egyházkerület 1897. évi őszi közgyűlésének jegyzőkönyvét 15, a dunamelléki ev. ref. egyházkerület 1897. évi őszi közgyűlésének jegyzőkönyvét 12, a magyarhoni ágost. hitv. evangélikusok négy egyházkerülete 1897. évben tartott egyetemes közgyűlésének jegyzőkönyvét 11, a dunáninnyi ágost. hitv. egyházkerület 1897. évi közgyűlésének jegyzőkönyvét 12, az erdélyi ágost. hitv. szász egyházkerület 1897. évi őszi közgyűlésének jegyzőkönyvét 1, a magy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr ő nagyméltósága a közoktatás állapotáról szóló XXVII. jelentését 1, a tiszamelléki evang. püspök, az egyházkerület egyházközségeinek új beosztását tárgyazó szabályrendeletét 15. a magyarországi ev. ref. egyetemes konvent elnöksége az elemi népiskolai tanítóképezdek szabályzatát egy példányban megküldötte.

A küldemények köszönettel fogadtatnak s belőlük egy-egy példány a kerületi levéltárba helyeztetik.

113. Olvastatott Rohoska József végzett theologus kérvénye a Vagássy-féle alapítvány 1897. évi kamatainak részére leendő kiadása iránt

Egyházkerületünk ezen kérvényt érdemleges elintézés végett a sárospataki főiskola igazgatótanácsához teszi.

114. Hézszer Emil, tállyai ev. ref. lelkész megváltoztatni kéri a sárospataki főiskola gazdasági választmányának 1897. december 15-én 5. sz. a. hozott határozatát.

A kérvény illetékes elintézés végett áttétetik a főiskola igazgató-tanácsához.

115. Horváth János r.-szendi, Nagy Béla g.-szkárosi, Buzi Márton kövecsesi, Szabó Gyula serkei, Réthi Andor kálosai, Bacskai Sámuel csapi, Hutka József bánóczi, Péter Mihály kisazari, Dakó Lajos borsodi, Péter József szőlős-ardói, Újj József kázmárki lelkészek jelentőiveik kiigazítását kérik.

Az összes kérvények átvizsgálás és javaslatétel végett áttétetnek az e tárgyban kiküldött állandó bizottsághoz azon utasítással, hogy a hiányok pótlását közvetlenül kérje be a folyamodóktól, jelentését pedig őszi közgyűlésünkre terjessze be.

116. Gönczy Józsefné, a golopi volt ev. ref. lelkész özvegye vagyontalan helyzetére és nélkülözéseire hivatkozva, segélyt kér.

Kérvénye, a segély kiosztása alkalmával leendő figyelembevétel céljából, ajánlatik az illetékes alsó-zempléni egyházmegyének.

117. Özv. Ráczi Ábrahámné, szül. Nagy Zsófia, kéri, hogy néhai férje, volt csobaji lelkész 22 frt tőketartozása járulékaival együtt engedtesék el és kötvénye adassék ki.

Folyamodó kérvénye illetékes elintézés végett áttétetik az egyh. ker. pénzügyi választmányához.

118. Fűry Lajos miskolczi ev. ref. segédlelkész, a tanári pálya iránt érzett vonzódásánál fogva, a jövő iskolai évben a kolozsvári tudomány-egyetem bölcsészeti fakultására szándékozik menni, hogy magát a tanári pályára képezze ki. Vagyoni helyzete azonban kitűzött céljának elérésére elégtelen, azért egyházkerületünk kegyes pártfogását és segélyét kérelmezi.

A kerületünk rendelkezése alatt álló Hollandi tár folyó évi jövedelme még más egyén számára lekötve nem lévén, e tárból Fűry Lajos számára egyszersmindenkorra 300 frt segélyösszeg szavaztatik meg, olyan módon, hogy ezen összeg fele az egyetemre való beiratkozása, a másik fele pedig az első félévi vizsgáról szóló index bemutatása után utalványoztassék ki.

119. *Vallancs Miklós sárospataki IV. éves hittanhallgató* a jövő iskolai évben, theologiai tanulmányainak kiegészítése végett az utrecht-i egyetemre szándékozván menni, az egyházkerület anyagi támogatásáért esedezik.

Folyamodó kérelme kedvező elintézés végett a sárospataki főiskolai Igazgató-Tanács-hoz tétetik át.

120. Réz László homonnai lelkész „A magyar ev. ref. egyház szertartás- és szervezettana“ czímen a tanítóképezdek felsőbb nép- és polgári iskolák, felső kereskedelmi iskolák, ipari szakiskolák részére egy vallástani kézikönyvet irt, a melyet Mitrovics Gyula volt theol. tanár kedvező bírálatával együtt közgyűlésünknek azzal a kérelemmel mutat be, hogy kinyomatását egy bizonyos összegű segedelem nyújtásával tegye lehetővé; megjelenése esetén pedig a nevezett iskolákban való használatát engedje meg, illetőleg rendelje el.

Ez érdemes munkát megbirálás és véleményadás végett áttétetik a sárospataki theol. tanárokból s az ugyanottani gimn. vallástanár-ból alakítandó bíráló bizottsághoz.

121. Réz László homonnai lelkész betérjeszti missiói jelentését az 1897-ik évről.

Áttétetik a missiói bizottság előadójához.

122. A »Szondy-Kenessey«-alapítvány 1897. évi kamata az abauji ev. ref. egyházmegye valamelyik szegény egyházának adatik ki.

123. A lelkészavatással egybekötött őszi kerületi közgyűlés megtartása a gömöri egyházmegyére következőképen:

annak helyéül, a gömöri egyházmegye meghívása és kijelölése alapján, a jánosii egyház tűzetik ki.

124. Mindezen jegyzőkönyvi pontok felolvastatván, hitelesítették.

II.

Bírósági ügyek.

I.

Kovács István abauj-baktai lelkész fegyelmi ügye.

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület bíróságának időszaki tanácsa, mint fegyelmi felebbviteli bíróság által Miskolczon 1898 február 11-én tartott ülés jegyzőkönyve.

Jelen voltak : Kun Bertalan püspök és Vay Elemér br. egyházmegyei gondnok elnöklete alatt : Nagy Pál, Tóth Dániel, Vadászy Pál esperesek ; Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, Lévay József egyházkerületi tanácsbíró, Dr. Finkey József, mint jegyző.

Vádlott nem jelent meg.

Előadó : Ragályi Béla egyházmegyei gondnok.

Tárgy : Kovács István, abauj-baktai lelkész fegyelmi ügye.

Elnöklő püspök az ülést az ügy megnevezésével megnyitja s az ügy szóbeli előadása, az első bírósági ítéletnek, az alsó-zempléni egyházmegye felebbezésének, Bizony Ákos egyházkerületi ügyész véleményének felolvasása után megtartott zárt ülésben

a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület bíróságának időszaki tanácsa, mint fegyelmi felebbviteli bíróság, az abauji egyházmegye bíróságának időszaki tanácsa, mint fegyelmi bíróság által Devecseren 1897 december 2-án Kovács István abauj-baktai lelkész ellen az egyházkerületi közigazgatási bíróság által 1897 november 10 én hivatalból elrendelt fegyelmi ügyben hozott ítéletet, mely Kovács Istvánt az egyházi törvények 233. §-ának c) pontja szerint minősített fegyelmi vétség alól felmenti, ellenben az alsó-zempléni egyházmegye bírósága ellen felebbezésében használt gyanúsító kifejezésekért és sértő nyilatkozatokért az egyházi törvények 303. §-ának c) pontja értelmében 25 frt bírságban marasztalta és utasította, hogy a

sértett egyházmegyétől írásban kifejezetten bocsánatot kérjen, az alsó-zempléni egyházmegye nevében Keresztúri József esperes és Meczner Béla egyházmegyei gondnok által beadott felebbezés, valamint az egyházi törvények 391. és a bírósági ügyrend 45. §-a alapján vizsgálat alá vevén, következőleg

ítélt:

A Kovács István abaúj-baktai lelkész ellen hivatalból elrendelt fegyelmi ügyben az abaúji egyházmegye időszaki tanácsa, mint első fokú fegyelmi bíróság által Devecserben 1897 december 2-án hozott ítélet ellen az alsó-zempléni egyházmegye által benyújtott felebbezés visszautasítottatik.

Az első-bírósági ítélet azon része, mely Kovács Istvánt az alsó-zempléni egyházmegye bírósága ellen használt gyanúsító és sértő kifejezéseikért az egyházi törvények 303. §. c) pontja alapján 25 frt pénzbírságban marasztalta, érintetlenül hagyatik.

Az ítélet azon része azonban, melylyel vádlott az egyházi törvények 233. §-ának c) pontjában körülírt fegyelmi vétség terhe alól felmentetett, felülvizsgálat folytán megváltoztatik és Kovács István lelkész az idézett törvényszakasz szerint minősülő vétségben vétkesnek ítéltetik és ezért az egyházi törvények 303. §. c) pontja értelmében az abaúji egyházmegye közigazgatási pénztára javára 25 frt pénzbírságban marasztaltatik.

A fegyelmi büntetés minősítvényi könyvébe bejegyzendő.

Az első bírósági eljárás költségei vádlott terhére 12 frtban állapítatnak meg, a felebbezési bíróság költséget nem számítván fel, annak megállapítása mellőztetett.

Úgy a pénzbírság, mint az eljárási költség, végrehajtás terhe mellett, 60 nap alatt fizetendő, jelen ítélet kézbesítésétől számítva.

Indokok :

Vissza kellett útasítani az alsó-zempléni egyházmegye által beadott felebbezést azért, mert a fegyelmi eljárás megindítását vádlott ellen az egyházkerületi bíróság rendelte el; a felebbező egyházmegye a vádlott által használt sértő és gyanúsító kifejezésekért külön panaszt nem nyújtott be, tehát panaszlónak, így félnek nem tekinthető, az egyházi törvények 390. §-a pedig az ítéletben meg nem nyugvó félnek ad felebbezési jogot.

Az első bírósági ítélet marasztaló részét érintetlenül kellett hagyni azért, mert abba úgy a vádló ügyész, valamint a vádlott megnyugodott, így az egyházi törvények 382. §-a alapján jogerőre emelkedett, bár olyan büntetést is mond ki, minőt az egyházi törvények 303. §-a nem ismer, t. i. a bocsánatkérését a megsértett bíróságtól.

Az ítélet felmentő részét azonban, daczára az alsó-zempléni egyházmegye által benyújtott felebbezés visszautasításának, felülvizsgálás alá kellett venni az egyházi törvények 391. §-a alapján, mely rendeli, hogy a felmentő ítéletek indokaikkal a felebbviteli bírósághoz mindig felterjesztendő, midőn a fegyelmi eljárás hivatalból indított.

Végül az ítélet felmentő részét meg kellett változtatni és vádlottat marasztalni azért, mert a karádi lelkész-választási ügyben foganatosított vizsgálat alkalmával eskü alatt kihallgatott tanúk bizonyították, hogy Kovács István lelkész a választást megelőző korteskedés alatt egy ízben apósa, Nagy Gábor házánál Sárospatakon megjelenvén, ott néhány, előre értesített karádi választó társaságában, „italozott“; ezen ténye — vádlott állításával szemben — igazolja, hogy a korteskedés az ő tudtával és beleegyezésével történt, tehát elkövette az egyházi törvények 233. §. c) pontjában minősített vétséget. Ennélfogva az első fokú fegyelmi bíróságnak a nyomozási iratokban kiderített tények alapján csakis marasztaló ítéletet lehetett volna hozni.

A büntetési fokozat az egyházi törvények 303. §-ának c) pontja alapján határozott meg a 305. §. figyelembevételével.

Az eljárási költségek vádlott terhére az egyházi törvények 384. §-a és 382. §. utolsó pontja alapján állapították meg. Kelt Miskolczon, 1898. február 11-én.

Kun Bertalan,

ev. ref. püspök, mint bírósági egyh. elnök.

Br. Vay Elemér,

világi elnök.

Dr. Finkey József,

jegyző.

II.

Karádi lelkészválasztási ügy.

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület bírósága által Miskolczon 1898. május 11-én tartott ülés jegyzőkönyve.

Jelenvoltak: Kun Bertalan püspök és Bernáth Elemér egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Fejes István, Nagy Pál Ragályi Géza, Tóth Dániel, Vadászy Pál esperesek, Komjáthy Béla, Lakatos Miklós, Ragályi Béla egyházmegyei gondnokok, Kérészy Barna, Radácsi György, Dókus Gyula, Lévy József, egyházkerületi tanácsbírák, Dr. Finkey József, mint jegyző.

A bíróság tagjai páros számban lévén jelen, Lakatos Miklós, hivatalkorra legifjabb bíró, nem szavazott.

Megjelent továbbá Szakács Imre, mint egyik felebbező több karádi egyházközségi taggal.

Előadó: Kérészy Barna egyházkerületi tanácsbíró.

Elnöklő püspök az ülést az ügy megnevezésével megnyitja, annak szóbeli előadása, az első bírósági ítélet és a beadott felebbezések felolvasása után

a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület bírósága, mint közigazgatási felelőbíró, a karádi lelkészválasztási ügyet, melyben az alsó zempléni ev. ref. egyházmegye bírósága Sárospatakon folyó évi ápril 14-én hozott ítéletével a Karádon 1897 december 12-én tartott lelkészválasztás törvényszerűségét elismerte, Fürjész Tamás lelkész választását megerősítette, az eljárási költségeket 46 frt 54 krban megállapította és ez összeget a letett ovadékból kiutalta, — Horváth Vincze karádi presbiter és Szakács Imre egyházközségi gondnok, valamint Kovács István abauj-baktai lelkész felebbezése folytán vizsgálat alá vévén, következőleg

ítélt;

Az alsó-zempléni egyházmegye bíróságának Sárospatakon 1898. ápril hó 14-ik napján hozott ítélete indokai alapján helybenhagyatik.

Kelt Miskolczon, 1898 május 11-én.

Kun Bertalan,

tiszáninneri püspök, mint egyházi elnök.

Bernáth Elemér,

a felső-zempléni ev. ref. egyházmegye gondnoka, mint világi elnök.

Dr. Finkey József,

jegyző.

III.

Az átányi lelkészválasztás.

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület bírósága, mint felebbviteli bíróság által Miskolczon, 1898. május 11 én tartott ülés jegyzőkönyve.

Jelenvoltak: Kun Bertalan püspök és Meczner Béla egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Nagy Pál, Ragályi Géza, Révész Kálmán, Fejes István esperesek, Ragályi Béla, Komjáthy Béla, Lakatos Miklós egyházmegyei gondnokok, Zombory Gedő, Radácsi György, Idrányi Ferencz, Kérészy Barna egyházi, Lévay József és Debreczeni Bertalan világi tanácsbírák.
Jegyző: Dr. Finkey Ferencz

Előadó: Debreczeni Bertalan tanácsbíró.

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület bírósága, mint II. fokú közigazgatási bíróság az átányi lelkészválasztási ügyet, melyben az alsó-borsodi ev. ref. egyházmegye időszaki tanácsa az Átányban, 1897. december 12-én megtartott lelkészválasztást megsemmisítette és Bihari Lajos megválasztott lelkészt az újra való választásból kizárta s 18 frt 62 kr. vizsgálati költségben elmarasztalta, a nevezett Bihari Lajos, továbbá Török István gondnok és társai felebbezése folytán vizsgálat alá vétén, az ügy szóbeli előadása s az első bírósági ítélet és a felebbezések felolvasása után következőleg

ítélt:

Az alsó-borsodi ev. ref. egyházmegye időszaki tanácsának 1898. évi márczius 8 án hozott ítélete úgy a lelkészválasztás megsemmisítésére, mint a Bihari Lajos megválasztott lelkésznek az új választásnál a választhatók közül leendő kizárására vonatkozó részében, az Egyházi Törvények 233. §-ának *a)*, *d)*, és *e)* pontjai alapján, helybenhagyatik; mindazáltal azon hozzáadással, hogy az új lelkészválasztás a már megerősített választási lajstom alapján, új pályázat elrendelése nélkül, az eddigi pályázók között lesz fogantósítandó.

Az egyházkerület bírósága ezenkívül Ötvös István és Horkay Árpád egyháztagok szavazati jogát az újabb választásra felfüggeszti, a nevezettek tehát az új választásnál szavazati jogukat nem gyakorolhatják.

Az elsőbírósági ítéletnek a vizsgálati költségekre vonatkozó része azon változtatással hagyatik helyben, hogy a 18 frt 67 krban megállapított költségekben Bihari Lajossal egyetemlegesen Ötvös István és Horkay Árpád is elmarasztaltanak.

Indokok :

Mielőtt az egyházkerületi bíróság ez ügy érdemleges felülvizsgálásába bocsátkozott volna, vizsgálat alá vette a Török István és társai által az első bíróság ítélete ellen beadott felebezésben panaszolt alaki kifogásokat. Ezeket azonban figyelembe vehetőeknek nem találta.

Azon kifogás ugyanis, hogy az elnökség az ülésre 15 nappal előbb nem hívta meg a bíróság tagjait, nem volt figyelembe vehető azért, mert a bírósági tárgyalást 1898. márczius 8-ára kitűző s 1898. február 26-án kelt határozatból kitűnik, hogy az Egyházi Törvények 330. §-ának azon intézkedése, hogy a tárgyalási határidő úgy tűzendő ki, hogy a határnapot kitűző végzés kézbesítése s a tárgyalási határidő között a bizonyítékok beszerzésére és a megjelenésre elég határidő maradjon, megtartatott.

Azon kifogása a felebbezőknek, hogy az első bíróságban oly egyének is helyt foglaltak, kiket az Egyházi Törvények 310. §-a onnan egyenesen kizár, szintén nem volt figyelembe vehető, mert id. Maklári Károly nem tekinthető érdekeltnek a miatt, hogy fia, ifj. Maklári Károly, a választás idejében épen Átányban volt alkalmazva, nem pedig azért, mert ifj. Maklári Károly nemcsak nem pályázott Átányba, de nem is pályázhatott, mert lelkészi vizsgát még nem is tett, — Mikuleczky István pedig, mint a ki Átányba a lelkészválasztás vezetésére volt kiküldve, pusztán ezen okból érdekeltnek szintén nem tekinthető, a mennyiben az Egyházi Törvények 310. §-a a választást vezető kiküldötteket nem zárja ki az ügy elbírálásában való részvételtől.

A mi pedig a dolog érdemét illeti, helybenhagyandó volt az első bíróság ítélete úgy a lelkészválasztás megsemmisítésére, mint a megválasztott Bihari Lajosnak az új választásból való kizárására nézve az Egyházi Törvények 233. §-ának a), d) és e) pontjai alapján, mert Bihari Lajos saját beismerésével, valamint Sebők Gábor tanú vallomásával igazolva van, hogy Bihari Lajos a meghallgatása végett lakóhelyén, Dolhán járt

9 tagú küldöttség előtt, pénteken délután, — figyelembe nem véve az Egyházi Törvények 112. §-ának intézkedését, mely szerint minden lelkész kötelessége a nyilvános isteni tiszteletnek és a sakramentumok kiszolgáltatásának megszabott rendéhez szigorúan alkalmazkodni, — rendes egyházi beszéddel egybekötött isteni tiszteletet tartott, nyilván azon czélból, hogy magát a gyűlökezet kiküldöttjeinek ajánlgassa ;

továbbá mert a tanúk egyező s részben egymást kiegészítő vallomásaival igazolva van, hogy Czingel László hevesi gyógyszerész, dr. Bazsó körorvos s az ő megbízásukból Ötvös István egyházttag, az Egyházi Törvények 233. §-ának d) pontja ellenére, etetéssel, itatással, valamint pénzigéretekkel, sőt pénzadományyal lényeges befolyást gyakoroltak a választásra,

mert végre ugyanazon §. e) pontja ellenére — mint a tanúk vallomásai igazolják — a választók a lelkész érdekében szavazatukat árúba bocsátották.

Ezen okokból a választást megsemmisíteni s a megválasztott lelkészt az Egyházi Törvények 234. §. első bekezdése alapján az újra pályázhatók sorából kizárni s illetőleg az első bírói ítéletet ezen részében helybenhagyni kellett.

Megfosztandó volt ezenkívül az új választásra szavazati jogától Ötvös István egyházttag az egyházmegyei törvények 234. §. b) pontja alapján, mert igazolva lett, hogy a korteskedést ő vezette ; Horkai Árpád pedig azért, mert úgy saját vallomása, mint Szóráth bíró vallomása szerint a választás után panaszt beadni akaró egyházttagoknak 800 frttal való megvesztegetését megkísérelte.

A vizsgálati költségek egyetemleges megfizetésére a marasztaltak az Egyházi Törvények alapján voltak kötelezendők.

Kelt Miskolczon, 1898. május 12-én.

Kun Bertalan,

ev. ref. püspök, egyházi elnök.

Meczner Béla,

világi elnök.

Dr. Finkey Ferencz,

a bíróság jegyzője.

Jegyzették : *Radácsi György*, egyházkerületi papi főjegyző : az 1, 7, 8, 24, 40, 42, 44, 46, 124. pontokat.

Szalay László, egyházkerületi világi főjegyző : a 38, 39, 72, 73, 75—78, 81, 82, 92—96, 104, 105, 112, 113. pontokat.

Czinke István, egyházkerületi papi aljegyző: az 5, 6, 9, 10, 28, 31, 34, 35, 37, 54, 70, 71, 79, 80, 86, 89, 97, 98, 102, 107—110, 120, 121. pontokat.

Vattay László, egyházkerületi papi aljegyző: a 2—4, 25—27, 36, 57—69, 74, 83—85, 99, 100, 103, 118, 119, 122, 123. pontokat.

Dr. Finkey József, egyházkerületi világi aljegyző: a 29, 30, 32, 33, 41, 43, 47, 55, 56, 78, 91, 101, 114—117. pontokat. A bírósági ügyek közül az I. II. pontot.

Dr. Finkey Ferencz, egyházkerületi világi aljegyző: a 11—23, 45, 48—53, 87, 88, 90, 106, 111. pontokat. A bírósági ügyek közül a III. pontot.

Tárgymutató.

I. Közgyűlési ügyek.

A jelenvoltak névsora.

1. A gyűlés ünnepélyes megnyitása.
2. A gyűlési tagok igazolása.
3. Az elmaradt képviselők igazolása.
4. Révész Kálmán abaúji esperessé ;
5. Lakatos Miklós tornai egyházmegyei gondnokká ;
6. Komjáthy Béla ungi egyházmegyei gondnokká választása bejelentetik s a megválasztottak üdvözöltetnek.
7. Szalay László világi főjegyző felesküvése.
8. Püspöki jelentés az 1897-ik évről s ennek méltatása.
9. Fejes István indítványa a konvent által megrendelt díjlevél revideálására.
10. Mocsáry Lajos beadott lemondásának visszavételére kéretik.
11. Ő Felsége 100—100 frtos adományai a nyarádi, cserépfalusi és bodroghalászi egyházak részére.
12. A vallás- és közoktatásügyi miniszternek a kisdédóvodai és népiskolai építkezésekre stb. szóló mintatervei és építkezési utasításai tudomásul vétetnek.
13. Ugyanaz a miniszter tudatja a *marosvásárhelyi* r. kath. 8 osztályú és a hajdúnánási ev. ref. gimnáziumnak (5 és 6 osztály) nyilvánosságát.
14. Ugyanaz a miniszter tudatja, hogy Fraknoi Vilmost a törvényhatósági, községi, felekezeti és egyesületi múzeumok és könyvtárak országos felügyelőjévé nevezte ki, s a felügyelet szabályait jóváhagyta.
15. Ugyanazon miniszter körrendelete a felekezeti iskolai igazgatótanítók tanítási kötelességei és fizetésöknek forrása felől.
16. Ugyanaz a miniszter megküldi a középiskolai igazgatók számára kiadott utasítást és rendeletet.
17. Ugyanazon miniszternek a tanköteles gyermekek fatenyésztésben való gyakorlati oktatásáról kiadott utasítása a tanítók figyelmébe ajánltatik.

18. Ugyanazon miniszternek az 1848. ápr. 11. megünneplésére vonatkozó felhívása, valamint
19. A középiskolai tanárokat a pénzügyintézeteknél teljesítendő mellékfoglalkozásoktól eltöltő rendelete és
20. Az elemi népiskolai hazafias emlékünnepekre vonatkozó felhívása tudomásul vétetik s küldeményei köszönettel fogadtatnak.
21. Ugyanazon miniszter kivánságára megengedtetik, hogy a hadapród és realiskolákba való felvételért folyamodók október 1-ig tandíj és felvételi díj nélkül járhassanak középiskoláinkba.
22. Ugyanazon miniszter értesítése a 7861 frt 54 kr államegélyről.
23. A m. kir. földművelési miniszternek a gazdasági ismereteket terjesztő vándor-tanítók támogatását célzó felhívása a lelkészek és tanítók figyelmébe ajánlatik.
24. A konvent legközelebbi határozatai közül
 1. A 9-ik pont 4—6. sz. határozatai tudomásul vétetnek.
 2. A 9-ik pont 7. sz. határozatára a *tolcsvai* egyház figyelmébe felhivatik.
 3. A theol. akadémiái tanárok nyugdíjintézetére vonatkozó 9. számú határozat örvendetes tudomásul szolgál s a konvent figyelmébe nevezett intézetekre ujjal felhivatik.
 4. A 10-ik pont 1. sz. határozata az egyházmegyéek figyelmébe s
 5. Ugyanazon pont 2. és 6. sz. határozatai a hátrálékokat illetőleg a lelkészek és esperesek buzgalmába s
 6. Ugyanazon pont 5. sz. határozata az egyházmegyei pénzügykezelők figyelmébe s
 7. Ugyanazon pont 8. és 9. sz. határozata az esperesek jóindulatába s
 8. Ugyanazon pont 11. sz. határozata a gyámintézeti kimutatásoknak márczius elején 2 példányban történő felküldése felől az érdekeltek figyelmébe ajánlatik.
 9. Ugyanazon pont 12. és 14. sz. határozatai Kőrössy István nyug. lelkészre s a jelentő íveik kiigazítását kérő egyházakra — tudomásul vétetnek s Gyurkó D. halálesetének bejelentése megrendeltetik.
 10. Az egyetemes tanügyi bizottság és a két prot. egyházat közösen képviselő bizottság tagjainak megválasztásáról szóló 17. és 18-ik pontok tudomásul vétetnek.
 11. A 30-ik pont alapján a rendkívüli esetekben távozó tanítók bizonyítványainak kiadása az egyházközségek elöljáróinak figyelmébe s
 12. A 38-ik pontnak a tanítók helyettesítését célzó javaslata az egyházkerületi tanügyi bizottság figyelmébe ajánlatnak,

13. A 42. pontban jelzett államsegély kiutalása a rimaszombati és miskolczi főgimnáziumok részére tudomásul vétetik.

14. A 44. pont alapján a *miskolczi* főgimnázium előljárósága felhivatik annak kimutatására, hogy vallás tanári állásának javadalmazása megfelel-e a konvent határozatának?

15. A 46. pont értelmében a kerületbeli főgimnáziumok igazgatói utasítatnak a statisztikai kimutatásoknak az egyetemes tanügyi bizottság elnökéhez való felküldésére.

16. A 48. pont szerint a fő- és középiskolák igazg. tanácsai alapítványaiknak 1900-ig leendő kimutatására hivatnak fel.

17. A 62. pont alapján Laszto mérnak és vidékének missiói körre történt előjegyzése tudomásul vétetik.

18. A 68. pont szerint az egyházmegyék az egyházi adórendezés miatt szükségessé vált előmunkálatok sürgős elkészítésére és felterjesztésére felhivatnak.

19. A 71. pont 1. sz. határozata nyomán a *kolozsvári szerezet ház* ügyének tanulmányozása a kerületi képviselők figyelmébe ajánltatik.

20. Ugyanazon pont 6. sz. határozatára tudatja kerületünk a konventtel, hogy az egyházkerület történetének megíratására a szükséges lépéseket megtette.

21. Ugyanazon pont 7. sz. határozata alapján az *egri és runyai* egyházakat — a megengedett országos segélygyűjtéshez — szükséges teendők megtételére utasítja.

22. A 72. pont szerint a vadnai, f.-barczikai és ungvári egyházakat a töke segély elnyerberhetéséhez szükséges okmányok ismételt beadására szólítja fel.

23. A 74. pont alapján egyes egyházaknak tökekamatsegélyben részesülését tudomásul veszi.

25. Az esperesi kar a konventi újabb jelentő-ívek helyes kitöltésére nézve *utasítás* készítésére küldetett ki.

26. A nevezett utasítás betérjesztetvén, elfogadtatott s szétküldésére a püspöki hivatal kéretett fel.

27. A lelkész-, esperes- és püspök-avatásra beérkezett egyházmegyei észrevételekről egy bizottság adjon véleményt az őszi gyűlésre.

28. Az abauji, gömöri, alsó- és felső-zempléni lelkészi értekezletek betérjesztett alapszabályai Czinke Istvánnak adattak ki jelentéstétel végett.

29. A kerületi papi özvegy-árvatár fentartása kimondatik s alapszabályának újabb szövegezése a püspök által összehívandó bizottság feladatává tétetik.

30. A Szentpéteri—Kálniczky-alapítvány kamatának meghatározása végett a pénzügyi választmány adjon véleményt.
31. A káplántartó egyházközségek névsora megállapittatik.
32. Felső-Borsod esperesének jelentése a lászlófalusi egyház kőszénkiaknázási jogának értékesítése felől.
33. Az ungi egyházmegye jelentése az 1897. 92. sz. kerületi határozat végrehajtása felől.
34. Az alsó-zempléni egyházmegye jelentése a hogykai tanítói hivatal felállítása végett tett lépései felől.
35. Ugyanaz az egyházmegye a paphallgatással járó vendégeskedés megakadályozását célzó javaslatát még nem adhatta be.
36. Tóth Pál felső-leányiskolai igazgatónak 200 frt évi személypótlék megszavaztatik.
37. A kerületi tanügyi bizottság bejelentett tagjainak névsora.
38. Az egyházkerületi pénzügyi választmány jelentése az egyh. ker. pénztár állásáról s az ezzel összefüggő határozatok.
39. A kerületi pénztár és püspöki iroda részére 200 frital díjazott szolgálai állás rendszeresítettik.
40. Vécsey József érdemei örökítettnek.
41. A sárospataki főiskola évi számadásai, költségvetése s az ezekkel kapcsolatos határozatok.
42. Hubay Miksa 1000 frtos ösztöndíja.
43. A perkedői puszta újabb haszonbérbe adása.
44. A Vágássy Ferencz-féle két alapítvány (500—500 frt).
45. A Kolener József-féle alapítvány (500 frt).
46. A képezdésre tett ajánlatok összegének kimutatása s befizetésének módozatai.
47. Dr. Székely György külföldi útjáról való jelentés.
48. A főiskolához censorokul felkért egyének névsora.
49. A főiskolai igazgató-tanács felterjesztése a tápintézet ügyében.
50. A párhuzamos osztályok tovább fejlesztése a sárospataki főiskola gimnáziumában.
51. Zombory Emőd sárospataki rajztanár fizetés-emelése.
52. Ellend Józsefnek segélyezése külföldi tanulmányútra.
53. A sárospataki főiskola részére érkezett újabb adományok bejelentése.
54. Vécsey József helyére Szentimrey Gyula választatik igazgató-tanácsosul.
55. A jelentő ívek kiigazítására kinevezett bizottság jelentése s egyes jelentő ívek kiigazítása.
56. Jelentés a Baldácsy-alapítvány állásáról.
57. A kerületi felsőbb leányiskola 1897 $\frac{1}{2}$. évi állapota örvendetes tudomásul szolgál.

58. A kerületi felsőbb leányiskola építendő tornacsarnokának újabb terve és költségvetése.
59. Ugyanazon iskolának újabb tanterve tudomásul vétetik.
60. A kerületi rendkívüli gyűlések ügye s a gyűlésen tárgyalandók beadásának határideje.
61. A szinai népiskola államosítása.
62. A dédesi népiskola államosítása.
63. A tusai népiskola államosítása.
64. A szádellői népiskola államosítása.
65. A népiskolák államosítását előkészítő eljárás szabályozása.
66. A népiskolák államosítása csak végső szükségben engedtetik meg.
67. A lelkészek fizetésének kiegészítéséről szóló felső-zempléni javaslat és abaúji indítvány tárgyalanná lett.
68. A kerületi jegyzőkönyv és névtár olcsóbbá tétele végett a pénzügyi választmány adjon javaslatot.
69. Az abaúji esperesnek a közpénzek kezelése alól való felmentését a kerület jóváhagyja.
70. Sütő Károly volt abaúj-vajkóczi lelkész lelkészi okmányai érvénytelenítettnek.
71. Az abaúji egyházmegye Kóczán György jegyzővé választását jelenti.
72. A tornyos-németi iskola építési ügye.
73. A szepsii egyház birtok-eladási ügye.
74. Az alsó-borsodi egyházmegye panasza a tőkesegély stb. kiosztásánál történt mellőztetése miatt a konventre terjesztetik.
75. A noszvaji egyháznak megengedtetik, hogy a tanítói javadalomhoz tartozó földbirtokokat az egyház nevére irassa.
76. A miskolczi egyház régi iskola-épületét — bizonyos feltétel mellett — eladhatja.
77. Az egri egyháznak a külföldi segélygyűjtés egyelőre nem engedtetik meg.
78. Győri Sándor dorogmai nyugalmazott tanítónak 1898/9-től gyám-tári jutalék jár.
79. Sturman György alsó-borsodi tanácsbíróvá választatik.
80. Az abodi tanítói állás betöltése felől való egyházmegyei jelentés.
81. A borsodi egyház birtokeladási ügye jóváhagyatik.
82. A nekézsenyi egyház a ker. felsőbb leányiskolára ajánlott évi járulékok fizetése alól felmentetik.
83. A felső-borsodi egyházmegyének a sárospataki főiskolai épületek fentartására az egyházmegyék által fizetendő összegek aránytalansága ellen felterjesztett indítványa a főiskolai igazgató-tanácsához tétetik.

84. Az egyes egyházaknak a kerületi levéltárba beadott történetei az esperesek felelősségére kivehetők. Az újonnan összeállított történeti adatok az egyház jegyzőkönyvébe is beirandók.
85. A konfirmációi káté ügyében az Irodalmi Kör megsürgettetik.
86. Batta György gömöri egyházmegyei tanácsbíróvá, Vattay László papi főjegyzővé választása.
87. A segélyre szorult putnoki egyház a közalaphoz s illetőleg tanítói állomásának állami segélylyel való javítására utasíttatik.
88. Bittó József özvegyének kérvénye a pénzügyi választmányhoz tétetik.
89. Simon Andor tornai egyházmegyei papi-, Lovász Dezső világi tanácsbíróvá választása.
90. A varbói és szinpetrii egyházak kérvénye a pénzügyi választmányhoz tétetik.
91. Palcsó Sándor borzovai és az imolai egyház előjárósága ellen fegyelmi eljárás indítandó.
92. A nyarádi egyház birtok-eladási ügye.
93. A pályini egyház építkezési ügye.
94. Az ungi egyházmegye kérvénye a Horváth Mária és Simon alaptól követelt összegek be nem számítására nézve, a konvent végrehajtó bizottságához tétetik.
95. Jelentés a Horváth M. és S.-alap állásáról.
96. A minaji egyház tőkesegély ügyének elintézése végett a konventhez utasíttatik.
97. Az ungi egyházmegye jelentése a hivatalnok-választásokról.
98. Ugyanazon egyházmegye lelkészi özvegy-árva-gyámügyi alapszabályai jóváhagyatnak.
99. A alsózempléni egyházmegye kéri a közalapi segélyeknek az esperesekhez küldését, bizonyos összegek lefoglalása végett.
100. Ugyanazon egyházmegye indítványa a közös orgona szerelőre.
101. A mádi egyház segélykérvénye az illetékes egyházmegyéhez tétetik.
102. A f.-zempléni egyházmegye jelentése a hivatalnok-választásokról.
103. Az ismétlő iskolák tanterve az egyh. ker. tan. bizottságnál megsürgettetik.
104. A s.-a.-ujhelyi egyház építkezése és kölcsönügylete jóváhagyatik.
105. A kistoronyai egyház birtokeladási ügye újlag előkészítendő.
106. A kazsui egyház 40 frt rendkívüli segélyt kap.
107. A sárospataki tanítóképzési tanári kar az ev. ref. vallás-tanári állás rendszeresítését kéri.
108. Megerősítésre felterjesztett díjlevelek.
109. Lelkészi és tanítói változások bejelentése.
110. Közhirdetésre ajánlott egyházak, intézetek.
111. A sárospataki évváró vizsgálatok bejelentése.

112. Az egyházkerülethez érkezett nyomtatványok.
113. Rohoska József kérvénye az ig. tanácshoz tétetik.
114. Hézszer Emil tállyai lelkész kérvénye szintén.
115. Jelentő ívek kiigazítását kérelmezők sorozata.
116. Özv. Gönczi Józsefné az a.-zempléni egyházmegye pártfogásába ajánltatik.
117. Özv. Rácz Ábrahámné kérvénye a pénzügyi választmányhoz tétetik.
118. Fűry Lajos miskolczi s.-lelkész 300 frttal segélyeztetik.
119. Vallócs Miklós végzett theológus kérvénye az ig. tanácshoz tétetik.
120. Réz Lászlónak „A magyar ev. ref. egyház szertartási és szervezettana” cz. műve a sárospataki theol. tanári karhoz tétetik át.
121. Ugyancsak Réz Lászlónak missziói jelentése Czinke István missió előadónak adatik ki.
122. A Szondy-Kenessey alapítvány kamatja egy abauji szegény egyháznak adatik.
123. Az őszi gyűlés lelkész-avatással Jánosiban lesz.
124. A jegyzőkönyvi pontok hitelesítése.

II. Bírósági ügyek.

1. Kovács István abauj-baktai lelkész fegyelmi ügye.
2. Karádi lelkészválasztási ügy.
3. Az átányi lelkészválasztás.

Betűrendes mutató.

- Abarai egyház 24 (23. p.).
 Abauji esperes és egyházmegye 24 (9), 67, 69, 122.
 Bir. I.
 Áji egyház 24 (23. p.).
 Alsóborsodi egyházmegye 74. Bir. III.
 „ „ lelkész 53.
 Alsózempléni esperes és egyházmegye 34, 35, 99, 100,
 116. Bir. II.
 Ballagi Géza 24 (10).
 Bernáth Elemér 24 (10).
 Bihari Lajos Bir. III.
 Bittó József özvegye 88.
 Bodrog-halászi egyház 11.
 Borsodi egyház 81.
 Buza János 24 (10).
 Csapi egyház 24 (23 p.).
 Cserépfalusi egyház 11.
 Czinke István 28, 121.
 Dédesi egyház 62.
 Edelényi egyház 24 (23 p.).
 Egri egyház 24 (21 p.), 77.
 Egri Ferencz 53.
 Egyházak általában 8, 24 (11), 66, 110.
 Egyházkerületi felsőbb leányiskola felügyelősége 36,
 57, 58, 59, 82.
 Egyházkerületi pénzügyi választmány 30, 38, 39, 58, 68,
 78, 88, 90, 93, 117, 118, 122.
 Egyházkerületi levéltárnok 84.
 Egyházkerületi tanügyi bizottság 24 (12), 37, 103.

- Egyházmegyék általában 24 (3), 24 (18, 19 p.), 31, 60, 108, 109, 110.
- Ellend József 52.
- Esperesi hivatalok 24 (5 p.), 26, 46, 65, 66, 84.
- Fejes István 24 (10).
- Felső-barczikai egyház 24 (22 p.).
- Felső-regmeczi egyház 24 (23 p.).
- Felső-zempléni egyházmegye 67, 68.
- Fuló kércsi egyház 38.
- Fűri Lajos 118.
- Gömöri egyházmegye és esperese 30, 68, 84, 91, 123.
- Gönczi Józsefné 116.
- Győry Sándor 78.
- Heő-bábai egyház 24 (23 p.).
- Hézsér Emil 114.
- Horkai Árpád Bir. III.
- Imolai egyház 24 (9).
- Jánosi egyház 123.
- Kaszui egyház 106.
- Kiss Gyula 55.
- Kis-toronyai egyház 105.
- Komjáthy Béla 6.
- Konventi végrehajtó bizottság 94.
- Kovács Gábor 24 (10).
- Kovács István Bir. I, II.
- Kőrösi István 24 (9).
- Kun Bertalan 24 (10).
- Lakatos Miklós 5.
- László-falusi egyház 32.
- Lasztoméri egyház 24 (17 p.).
- Lelkészek általában 23, 24 (5—8), 26, 29, 60, 65, 66, 84.
- Mádi egyház 101.
- Miskolczi egyház 76.
- „ „ főgimnáziumi előljáróság 24 (14 p.).
- „ „ „ „ igazgatóság 21, 24 (15 p.).
- Minaji egyház 96.
- Mocsáry Lajos 10.
- Nekézsenyi egyház 82.
- Noszvaji egyház 75.
- Nyarádi egyház 11, 92.
- O Liszkai egyház 24 (9).
- Ötvös István Bir. III.

- Pálcsó Sándor 91.
 Pályini egyház 92.
 Páricsi József 55.
 Pataky Sándor 38, 39.
 Putnoki egyház 87.
 Püspöki hivatal 8, 17, 24 (1), 26, 27, 29, 39, 60, 62,
 64, 65, 73.
 Rácz Ábrahámné 117.
 Radácsi György 24 (10) 55, 70, 115.
 Réz László 120, 121.
 Révész Kálmán 4.
 Rimaszombati gimnáziumi igazgat. 21, 24 (15, 16. p.)
 Rohoska József 113.
 Rozsnyói egyház 24 (23. p.)
 Runyai „ 24 (21. p.)
 Ruskay Gyula 49.
 Sárospataki egyház 24 (23).
 „ főiskolai gimnáziumi igazgatóság 21, 24,
 (15, 16. p.)
 Sárospataki főiskolai igazgató-tanács 24 (16 p.) 41—45,
 48—53, 83, 107, 113, 114, 119.
 Sárospataki főiskola pénztár 46.
 „ irodalmi kör 85.
 „ theologiai tanári kar 120.
 Sátoralja-újhelyi egyház 24 (23 p.), 104.
 Soltész Ferencz 41.
 Susai egyház 63.
 Szádellői egyház 64.
 Szalay László 6.
 Székely György dr. 47.
 Szentimrey Gyula 54.
 Szepsii egyház 73.
 Szinai „ 61.
 Szin-petrii egyház 90.
 Szivos Mihály 49.
 Tanítók általában 17, 23.
 Tarczali egyház 24 (9).
 Tolcsvai egyház 24 (2).
 Tornai egyházmegye esperese 91.
 Tornyos-németi egyház 72.
 Tóth Pál 36, 53.
 Tóth Lajos 55.

Ungi egyházmegye 98.
Ungvári egyház 24 (22. p.).
Záhonyi egyház 24 (9).
Zombori Emőd 51.
Zsoldos Benő 24 (10).
Vadnai egyház 24 (22. p.).
Vallancs Miklós 119.
Varbói egyház 90.
